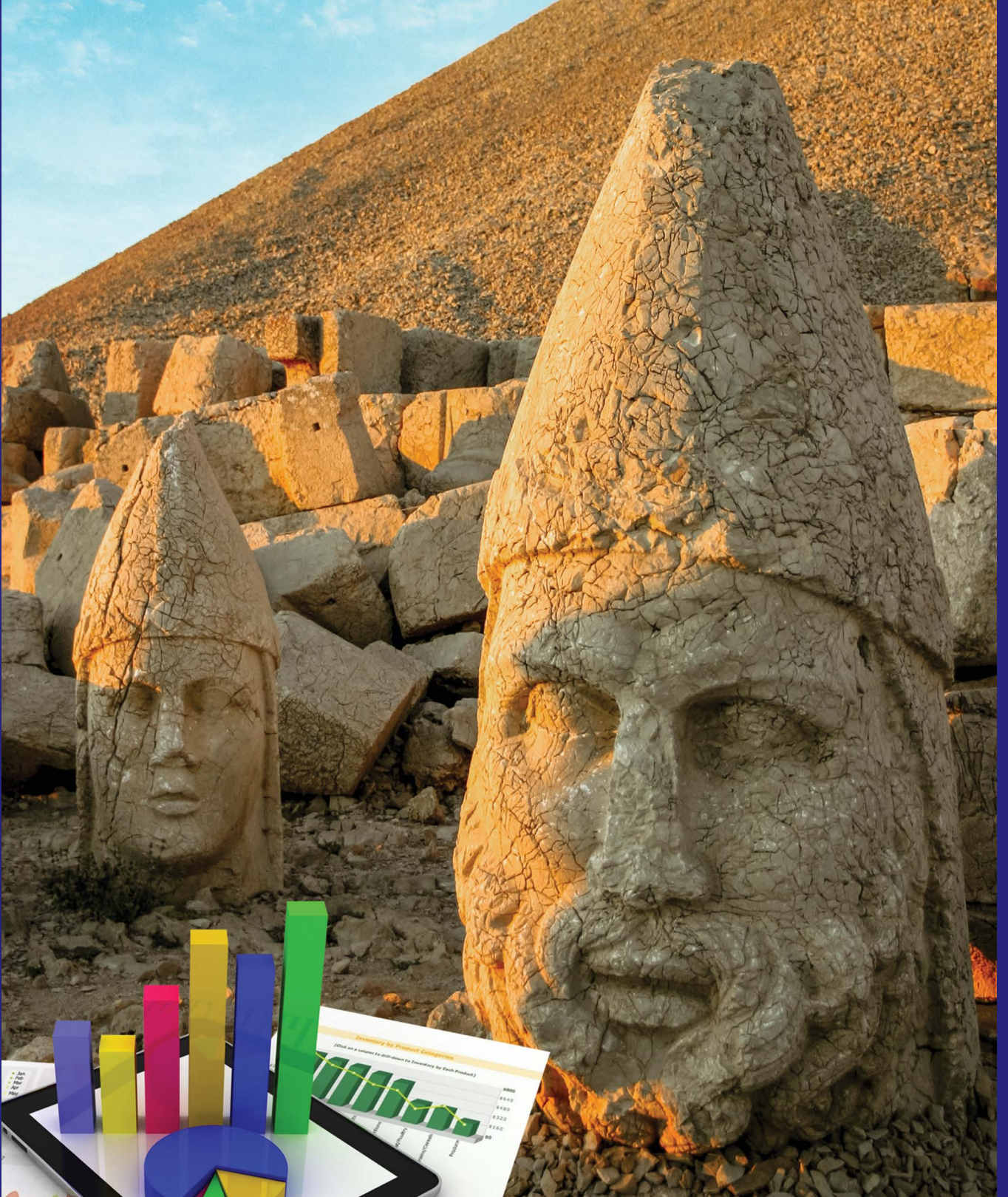


TÜROFED Turizmraporu

TUROFED TOURISM REPORT

2016/1



İÇİNDEKİLER / TABLE OF CONTENTS

- 04** 1. BÖLÜM: DÜNYADA VE AVRUPA'DA TURİZM HAREKETLERİNİN GELİŞİMİ
1.CHAPTER: DEVELOPMENT OF TOURISM ACTIVITIES OF THE WORLD AND EUROPE
1.1 DÜNYADA TURİZM HAREKETLERİ / 1.1. TOURISM ACTIVITIES OF THE WORLD
- 10** 1.1.1. 2016 Yılına Dair Öngörüler: Rusya Ve Almanya Pazarlarının Değerlendirilmesi / 1.1.1. Expectations Regarding to 2016: Evaluation of Russia and Germany Markets
1.1.1.1. Rusya Pazarı ve 2016 Yılı Rusya Pazarı Beklentileri / 1.1.1.1. Russia Market and Expectations for Russia Market in 2016
- 16** 1.1.1.2. Almanya Pazarı ve 2016 Yılı Beklentileri / 1.1.1.2. Germany Market and 2016 Expectations
- 19** 2. BÖLÜM: TÜRKİYE TURİZM VERİLERİ / CHAPTER 2: TOURISM DATA OF TURKEY
- 21** 2.1. TÜRKİYE'NİN SON 25 YILDA TURİZMDEKİ İSTİKRARI / 2.1. TOURISTIC STABILITY OF TURKEY IN THE LAST 25 YEARS
- 21** 2.2. TÜRKİYE VE DÖRT İLİN OCAK-ARALIK VERİLERİ / 2.2. JANUARY-DECEMBER DATA OF TURKEY AND FOUR PROVINCES
- 21** 2.3. MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCILAR (OCAK-ARALIK 2015)
- 21** 2.3. THE FOREIGN VISITORS OF ISTANBUL ACCORDING TO THEIR NATIONALITIES (JANUARY-DECEMBER 2015)
- 21** 2.3.1. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi (Ocak - Aralık 2015) / 2.3.1. Analysis on the Data of Foreign Visitors of Istanbul (January - December 2015)
- 21** 2.3.2. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları / 2.3.2. The Number of Foreign Visitors of Istanbul
- 22** 2.3.3. 2014-2015 Yılları Aylık Gelen Yabancı Ziyaretçi / 2.3.3. Monthly Foreign Visitors in 2014-2015
- 22** 2.3.4. 2000-2015 Yılları İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları / 2.3.4. Number of Foreign Visitors of Istanbul during 2000-2015 Term
- 23** 2.3.5. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 2.3.5. Distribution of the Foreign Visitors Coming to Istanbul in terms of Nationalities and Years
- 24** 2.3.6. İstanbul'dan Transit Geçen Yolcu Sayısı / 2.3.6. Number of Transit Passengers of Istanbul
- 25** 2.3.7. Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 2.3.7. Distribution of the Foreign Visitors Coming to Antalya in Terms of Nationalities and Years
- 27** 2.3.8. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 2.3.8. Distribution of the Foreign Visitors Coming to Mugla in Terms of Nationalities and Years
- 29** 2.3.9. İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 2.3.9. Distribution of the Foreign Visitors Coming to Izmir in Terms of Nationalities and Years
- 31** 3. BÖLÜM: YILLARA GÖRE TURİST GİRİŞ-ÇIKIŞ VERİLERİ / CHAPTER 3: CHECK-IN/CHECK-OUT DATA OF TOURISTS BY YEARS
- 31** 3.1. İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN MİLLİYETLERİ VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2010-2015)
- 31** 3.1. DISTRIBUTION OF THE FOREIGN VISITORS COMING TO ISTANBUL IN TERMS OF THEIR NATIONALITIES AND YEARS (FOR 2010-2015)
- 32** 3.2. ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN MİLLİYETLERİ VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2010-2015)
- 32** 3.2. DISTRIBUTION OF THE FOREIGN VISITORS COMING TO ANTALYA IN TERMS OF THEIR NATIONALITIES AND YEARS (FOR 2010-2015)
- 33** 3.3. MUĞLA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN MİLLİYETLERİ VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2010-2015)
- 33** 3.3. DISTRIBUTION OF THE FOREIGN VISITORS COMING TO MUGLA IN TERMS OF THEIR NATIONALITIES AND YEARS (FOR 2010-2015)
- 34** 3.4. İZMİR'E GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN MİLLİYETLERİ VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI (2010-2015)
- 34** 3.4. DISTRIBUTION OF THE FOREIGN VISITORS COMING TO IZMIR IN TERMS OF THEIR NATIONALITIES AND YEARS (FOR 2010-2015)
- 36** 3.5. 2013-2015 YILLARINDA TÜRKİYE'YE GELEN YABANCILARIN KARŞILAŞTIRMASI / 3.5. COMPARISON OF FOREIGN VISITORS CAME TO TURKEY IN BETWEEN 2013-2015
- 39** 3.6. TÜRKİYE TURİZM GELİR VE GİDERLERİ / 3.6. THE TOURISM INCOMES AND EXPENSES OF TURKEY
- 39** 3.6.1. Türkiye Turizm Gelirleri (2012-2015) / 3.6.1. Tourism Incomes of Turkey (2012-2015)
- 41** 3.6.2. Turizm İstatistikleri IV.Çeyrek (Ekim-Aralık ve Yıllık - 2015) / 3.6.2. Tourism Statistics 4th Quarter (October-December and Annual - 2015)
- 42** 3.6.3. Türkiye Turizm Giderleri ve Değişim Oranları (2012- 2015) / 3.6.3. The Tourism Expenses of Turkey and Change Rates (2012- 2015)
- 44** 4. BÖLÜM: 2015 YILINDA TÜRKİYE'DE VERİLEN TURİZM TEŞVİKLERİ VE İLLER İTİBARIYLA TESİS SAYILARINDA SON DURUM
CHAPTER 4: THE TOURISM INCENTIVES PROVIDED IN TURKEY DURING 2015 AND THE FINAL STATUS OF NUMBER OF TOURISM FACILITIES AS OF PROVINCES
- 51** 5. BÖLÜM: TÜRKİYE'DE EKOTURİZM: YEŞİL YILDIZLI VE MAVİ BAYRAKLI TESİSLER / CHAPTER 5: ECO-TOURISM IN TURKEY: THE FACILITIES WITH GREEN STAR AND BLUE FLAG
- 51** 5.1. TÜRKİYE'DE YEŞİL YILDIZLI OTELLERDE SON DURUM / 5.1. THE LATEST STATUS OF GREEN-STAR HOTELS IN TURKEY
- 52** 5.2. TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ MAVİ BAYRAKLI TESİS VERİLERİ / 5.2. THE DATA OF BLUE-FLAG FACILITIES IN TURKEY AND THE WORLD
- 54** 6. BÖLÜM: TÜRKİYE'DE GOLF TURİZMİ / CHAPTER 6: GOLF TOURISM IN TURKEY
- 54** 6.1. TÜRKİYE'DE GOLF TURİZMİNİN GELİŞİMİ / 6.1. DEVELOPMENT OF GOLF TOURISM IN TURKEY
- 56** 7. BÖLÜM: DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE TOPLANTI (KONGRE) TURİZMİ / CHAPTER 7: MEETING (CONGRESS) TOURISM IN THE WORLD AND IN TURKEY
- 56** 7.1. DÜNYADA KONGRE TURİZMİ / 7.1. CONGRESS TOURISM IN THE WORLD
- 59** 8. BÖLÜM: KRUAZİYER VE HAVAYOLU TURİZM VERİLERİ / CHAPTER 8: THE DATA OF CRUISER AND AIRWAY TOURISM
- 59** 8.1. TÜRKİYE'DE KRUAZİYER TURİZM VERİLERİ / 8.1. THE CRUISE TOURISM DATA OF TURKEY
- 60** 8.2. TÜRKİYE GENELİ HAVALİMANLARI UÇAK YOLCU VE YÜK TRAFİK İSTATİSTİKLERİ / 8.2. THE FLIGHT, PASSENGER AND CARGO TRAFFIC STATISTICS OF THE AIRFIELDS OF TURKEY
- 62** 9. BÖLÜM: TURİZM SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM / CHAPTER 9: EMPLOYMENT IN TOURISM SECTOR
- 62** 9.1. AVRUPA'DA TURİZM İSTİHDAMI / 9.1. TOURISM EMPLOYMENT IN EUROPE
- 67** 9.2. TÜRK YÜKSEK ÖĞRETİMİNDE TURİZM EĞİTİMİ / 9.2. TOURISM EDUCATION IN TURKISH HIGHER EDUCATION

Yeniden merhaba,

Turizm raporumuzun 11. Sayısında yine birlikteyiz. Bugüne kadar altı ayda bir yayınladığımız raporumuzun daha gelişkin olması, akademik yönünün bulunması, turizm sektöründe bulunanlara kabul edilir veri sağlanması temel hedefimizdi. Bunun için de Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi ile işbirliğine gittik. Bundan da güzel sonuç aldık.

Bu konuda bize anlayış gösteren ve katkı veren akademi yönetimine teşekkür ediyoruz. Umarım uzun soluklu bir işbirliği gerçekleştirebiliriz.

Raporumuzun artık akademik ve turizm çevrelerinde kaynak olarak gösterilmesi, ülkemizde buna benzer başka bir çalışmanın olmaması bizi hem gururlandırdı hem de daha çok özen göstermemiz gerektiği yönünde bize ek görev verdi. Daha da titizlendik hazırlarken.

Her bir basımda yeni dosyalarla karşınıza geleceğiz.

Osman Ayık

Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye Otelciler Federasyonu

Hello again,

We are again together in 11th issue of our Tourism report. To date, our essential aim is to have our report issued semi-annually be more developed, has an academic aspect and provide acceptable data for the tourism sector.

Thus we have cooperated with Akdeniz University Faculty of Tourism. And also we have achieved good results from this cooperation.

We thank to the academy management for their indulgence and contribution. Hope that we will have a long-termed cooperation.

Having our report to be a resource both in academic and tourism environment and the absence of a similar study in our country both elated us and gave us an additional duty to show utmost care. We have stickled during the preparation stage.

We will come with new files in every edition.

Osman Ayık

Chairman of Board

Turkish Hoteliers Federation

1. BÖLÜM: DÜNYADA VE AVRUPA'DA TURİZM HAREKETLERİNİN GELİŞİMİ

1. CHAPTER: DEVELOPMENT OF TOURISM ACTIVITIES OF THE WORLD AND EUROPE

1.1 DÜNYADA TURİZM HAREKETLERİ 1.1. TOURISM ACTIVITIES OF THE WORLD

Dünyada son 60 yıllık dönem içerisinde turizm hareketleri hem sayıca artış göstermiş hem de oldukça farklılaşma yaşanmış, sonuç olarak da dünyada en hızlı büyüyen sektörlerden biri haline gelmiştir. Bu dönemde yaşanan bazı beklenmedik olaylar zaman zaman büyümeyi engellemiş, ancak genel itibarıyla 1950 yılında 25 milyon kişi seyahate çıkarken 2014 yılında bu sayı 1 milyar 133 milyon kişiye ulaşmıştır. Benzer bir şekilde 1950 yılında 2 milyar Amerikan Doları olan turizm gelirleri ise 2014 yılında 1 trilyon 245 milyar Amerikan Doları'na ulaşmıştır. Uluslararası turizm hareketlerinin 2010 ve 2030 yılları arasında yıllık %3.3'lük bir artışla 1.8 milyar kişiye ulaşması beklenmekte, yine 2010-2030 yılları arasında gelişmekte olan ülkelere olan talebin (yıllık %4.4'lük artış) gelişmiş ülkelere olan talebin (yıllık %2.2'lik artış) 2 katına ulaşacağı tahmin edilmektedir. 1980 yılında gelişmekte olan ülkelerin uluslararası turizm hareketleri içerisindeki payı %30'larda iken, 2014 yılında bu pay %45'lere ulaşmış olup, 2030 yılında %57'ye ulaşması beklenmektedir (UNWTO Tourism Highlights, 2015: 2).

2015 yılında uluslararası turizm hareketlerine katılan kişi sayısı ilk 10 ay itibarıyla 1 milyar 14 milyon kişiye ulaşmıştır. Ocak-Ekim 2015 dönemi itibarıyla Avrupa, Amerika ve Orta Doğu açısından 2014 yılına göre %5'lik artış yaşanmış, Asya ve Pasifik açısından %4'lük artış yaşanırken, Afrika'da %5'lik azalma görülmüştür (UNWTO World Tourism Barometer, 2015: 1).

During the period of last 60 years, tourism activities have both increased in number and there have also been several changes and as a result of these, tourism sector has become one of the fastest developing sectors of the world. Some unexpected events experienced in this period have sometimes prevented progress but the number of travelers which was 25 millions of people in 1950 has increased up to 1 billions and 133 millions of people in 2014. Similarly, the tourism income which was 2 billions of United States Dollars in 1950 has reached up to 1 trillions and 245 billions of United States Dollars in 2014. It is expected that tourism activities for the period between 2010 and 2030 will increase up to 1.8 billions of people by an annual increase rate of 3.3% and it is estimated that the demand on the developing countries (annual 4.4% increase rate) will reach up to two times of the developed countries (annual 2.2% increase rate) for the same period. While, the part of developing countries in international tourism was around 30% in 1980, this part has reached up to 45% in 2014 and it is expected that this part will reach up to 57% in 2030 (UNWTO Tourism Highlights, 2015: 2).

The number of people who participate in international tourism activities in 2015 has increased up to 1 billions and 14 millions of people as of the first 10 months. For the period of January-October 2015, 5% increase has been observed with regards to Europe, America and the Middle East, 4% increase has been experienced for Asia and Pacific while 5% decrease has been observed for Africa (UNWTO World Tourism Barometer, 2015: 1).

Tablo 1: Uluslararası Turizm Hareketleri / Table 1: International Tourism Activities

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015* Ocak-Ekim Jan-Oct.	Ort. Yıl Average Year 2005-14	2015 Tahm. Estimated
Dünya	World	% 1.9	-% 4	% 6.5	% 4.6	% 4.6	% 4.6	% 4.2	% 4.4	% 3.8	% 3-4
Avrupa	European	% 0.3	-% 5.1	% 3.1	% 6.4	% 3.9	% 4.8	% 2.4	% 5.1	% 2.8	% 3-4
Asya ve Pasif.	Asia and Pacific	% 1.1	-% 1.6	% 13.2	% 6.3	% 7	% 6.9	% 5.8	% 4.4	% 6.2	% 4-5
Amerika	America	% 2.7	-% 4.7	% 6.3	% 3.6	% 4.5	% 3.1	% 8.4	% 4.7	% 3.5	% 4-5
Afrika	Africa	% 2.9	% 2.5	% 9.4	-% 0.8	% 4.5	% 4.4	% 0.4	-% 5.2	% 5	% 3-5
Ortadoğu	Middle East	% 2.0	-% 5.4	% 13.1	-% 9.6	% 2.2	-% 2.8	% 6.6	% 5.3	% 5	% 2-5

Kaynak: UNWTO World Tourism Barometer, 2015: 4. / Source: UNWTO World Tourism Barometer, 2015: 4.

2015 yılı 12 ay üzerinden dikkate alındığında kıtalara göre dağılım şu şekildedir;

Avrupa Kıtası: %5'lik artış görülmüş ve toplam ziyaretçi sayısı 609 milyon kişiye ulaşmış olup, bu sayı 2014 yılına göre 29 milyon kişi daha artmıştır. Merkez ve Doğu Avrupa'da %6'lık artış, Kuzey Avrupa'da %6'lık artış, Güney Akdeniz'de %5'lik artış ve Batı Avrupa'da %4'lük artış yaşanmıştır. Asya ve Pasifik Bölgesi: %5'lik bir artışla geçen yıla oranla 13 milyon kişilik daha fazla talep ile 277 milyon kişiye ulaşmış, Okyanusya bölgesinde %7'lik artış, Güney Doğu Asya'da %5'lik artış yaşanırken, Güney Asya ve Kuzey Doğu Asya'da %4'lük artış görülmüştür. Amerika Kıtası: %5'lik artışla geçen yıla oranla 9 milyon daha fazla kişiyi ağırlayarak 191 milyon kişiye ulaşmış, Karayipler ve Orta Amerika %7'lik artışa sahne olmuş, Güney ve Kuzey Amerika ise %4'lük artış tecrübe etmiştir. Orta Doğu: %3'lük artışla 54 milyon kişi tarafından tercih edilmiştir. Afrika: %3'lük azalışla 53 milyon kişi tarafından tercih edilmiştir. Kuzey Afrika'da %8'lik azalma kaydedilmiştir (<http://media.unwto.org/press-release/2016-01-18/international-tourist-arrivals-4-reach-record-12-billion-2015>): Erişim tarihi: 20.01.2016). 2015 yılı sonu itibarıyla uluslararası turizm hareketlerine katılan kişi sayısı toplamda 1 milyar 184 milyon kişiye ulaşmıştır (Şekil 1).

The breakdown of continents by considering 12 months of 2015 is as in the following;

The Continental Europe: There has been 5% increase and total number of visitors has reached up to 609 millions of people and this number has increased 29 million of people compared to 2014. There has been 6% increase in the Central and Eastern Europe, 6% in Northern Europe, 5% in Southern Mediterranean and 4% in Western Europe. Asia and Pacific Region: The number of visitors has reached up to 277 millions of people by 13 million people of increased demand compared to the previous year with 5% increase and there has been 7% increase in the Oceania, 5% in Eastern Asia and 4% in the Southern Asia and North Eastern Asia. The Continent of America: The number of visitors has reached up to 191 millions of people by 9 million people of increased demand compared to the previous year with 5% increase and there has been 7% increase in Caribbean and Central America and 4% in South and North America. Middle East: This part of the world has been preferred by 54 millions of people by 3% increase compared to the previous year. Africa: This part of the world has been preferred by 53 millions of people by 3% decrease compared to the previous year. There has been 8% decrease in North Africa compared to the previous year. (<http://media.unwto.org/press-release/2016-01-18/international-tourist-arrivals-4-reach-record-12-billion-2015>) Access date: 20.01.2016. The number of people participating in international tourism activities as of the end of 2015 has reached up to 1 billions and 184 millions of people (Figure 1).



Şekil 1: 2015 Yılı Sonu İtibarıyla Uluslararası Turizm Hareketlerine Katılan Kişi Sayısı
Figure 1: Number of People Participated in International Tourism Activities as of the End of 2015

2014 yılında dünyada turizm hareketleri içerisinde en fazla harcama yapan ilk 5 ülke sırasıyla Çin, ABD, Almanya, İngiltere ve Rusya Federasyonu'dur (Şekil 2).

The first 5 top spending countries during world tourism activities of 2014 are respectively China, the United States of America, Germany, the United Kingdom and the Russian Federation (Figure 2).



Şekil 2: Dünyada Turizm Hareketleri İçerisinde En Fazla Harcama Yapan İlk 5 Ülke
Figure 2: 5 countries which make the most spending in tourism movements in the world

Şekil 2'ye göre Çin 165 milyar Amerikan Doları, ABD 112 milyar Amerikan Doları, Almanya 92 milyar Amerikan Doları, İngiltere 58 milyar Amerikan Doları ve Rusya Federasyonu ise 50 milyar Amerikan Doları düzeyinde harcama yapmıştır. Uluslararası turizm hareketleri gayrisafi hasılaya %10'luk katkıde bulunmakta, dünyada her 11 işten birisi turizm sektörüyle ilgili olmakta, ihracata açısından etkisi 1.5 trilyon Amerikan Doları seviyesinde olup dünya ihracatının % 6'sını oluşturmaktadır ve ihraç edilen hizmetlerin %30'unu temsil etmektedir (Şekil: 3).

According to Figure 2, China has spent 165 billions of United States Dollars, the USA 112 billions of United States Dollars, Germany 92 billions of United States Dollars, the United Kingdom 58 billions United States Dollars and the Russia Federation 50 billions of United States Dollars. The international tourism activities contribute gross proceeds of the world by 10% and every one among 11 people in the world is related with tourism sector and the sector's export impact is around 1.5 trillions of United States Dollars and this represents 6% of the world exportation and 30% of the exported services (Figure: 3).



Şekil 3: Uluslararası Turizm Hareketlerinin Etkileri / Figure 3: Impacts of International Tourism Activities

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün tahminlerine göre uluslararası turizm hareketlerinde 2016 yılı için de olumlu bir tablo beklenmektedir. Kıtalar itibarıyla 2016 yılı için en fazla büyümenin Asya ve Pasifik ile Amerika kıtası için olacağı (%4-5 arası büyüme) tahmin edilmekte, Avrupa Kıtası için % 3.5-4.5'lük artış, Afrika ve Orta Doğu için ise % 2- 5'lik artış beklenmektedir. Ülkeler açısından değerlendirme yapıldığında, Çin'in yine en çok harcama yapan ülkeler arasında olacağı, Japonya, Tayland ve ABD'nin ön planda olacağı, buna karşılık Rusya ve Brezilya'nın ekonomik nedenlerle harcamaları açısından düşüş yaşayacakları, az da olsa Almanya, İtalya ve Avustralya'nın da daha az harcama yapacakları öngörülmektedir. (http://theoslotimes.com/article/international-tourism-hits-record-1.2-billion-in-2015%3A-report:Erişim tarihi:20.01.2016).

2015 yılı seyahat ve turizm rekabetçilik endeksi sıralamasında ilk 50 ülke arasında İspanya birinci, Fransa ikinci, Almanya üçüncü, ABD dördüncü ve İngiltere beşinci sırada yer almıştır. Türkiye sıralamada 44. olarak yer almıştır. Endekste ilk 50 ülke Tablo 2'de verilmiştir (World Economic Forum, 2015: 5).

According to the estimates of the World Tourism Organization of the United Nations, a positive view is expected for tourism activities of 2016. As of continents, it is expected that the highest progress will be seen for the Asia and Pacific and the Continent of America (4-5% growth rate) while 3.5-4.5% is expected for Europe and 2-5% for the Africa and Middle East. In this issue is considered with regards to countries, it is stipulated that China will be one of the top spending countries, Japan, Thailand and the USA will be at the forefront while, Russia and Brazil will experience a decline due to economical circumstances and Germany, Italy and Australia will spend a little bit lower compared to the previous year. (http://theoslotimes.com/article/international-tourism-hits-record-1.2-billion-in-2015%3A-report: Access Date: 20.01.2016).

In the competitive index of travel and tourism for 2015, Spain is takes the first place among 50 countries while France takes the second, Germany takes the third, the USA takes the fourth and the United Kingdom takes the fifth place. Turkey takes the 44th place in that list. The top 50 countries of the index are shown in Table 2 (World Economic Forum, 2015: 5).

Tablo 2: Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi 2015 (İlk 50 Ülke) Table 2: The Travel and Tourism Competitive Index for 2015 (Top 50 Countries)

Sıralama Rank	Ülke	Country	Değer / Value	Sıralama Rank	Ülke	Country	Değer / Value
1	İspanya	Spain	5.31	26	Lüksemburg	Luxembourg	4.38
2	Fransa	France	5.24	27	Danimarka	Denmark	4.38
3	Almanya	Germany	5.22	28	Brezilya	Brazil	4.37
4	ABD	USA	5.12	29	Kore	Korea	4.37
5	İngiltere	England	5.12	30	Meksika	Mexico	4.36
6	İsviçre	Swiss	4.99	31	Yunanistan	Greece	4.36
7	Avustralya	Australia	4.98	32	Çin	China	4.35
8	İtalya	Italy	4.98	33	Hırvatistan	Croatia	4.30
9	Japonya	Japan	4.94	34	Panama	Panama	4.28
10	Kanada	Canada	4.92	35	Tayland	Thailand	4.26
11	Singapur	Singapur	4.86	36	G. Kıbrıs Rum Yön.	Greek Cypriot Administration of Southern Cyprus	4.25
12	Avusturya	Austria	4.82	37	Çek Cumhuriyeti	Czech Republic	4.22
13	Hong Kong	Hong Kong	4.68	38	Estonya	Estonia	4.22
14	Hollanda	Netherlands	4.67	39	Slovenya	Slovenia	4.17
15	Portekiz	Portugal	4.64	40	Malta	Malta	4.16
16	Yeni Zelanda	New Zealand	4.64	41	Macaristan	Hungary	4.14
17	Çin	China	4.54	42	Kosta Rika	Costa Rica	4.10
18	İzlanda	Iceland	4.54	43	Katar	Qatar	4.09
19	İrlanda	Ireland	4.53	44	Türkiye	Turkey	4.08
20	Norveç	Norway	4.52	45	Rusya Federasyonu	Russian Federation	4.08
21	Belçika	Belgium	4.51	46	Barbados	Barbados	4.08
22	Finlandiya	Finland	4.47	47	Polonya	Poland	4.08
23	İsveç	Sweden	4.45	48	Güney Afrika	South Africa	4.08
24	Birleşik Arap Emirlikleri	UAE	4.43	49	Bulgaristan	Bulgaria	4.05
25	Malezya	Malaysia	4.41	50	Endonezya	Indonesia	4.04

Kaynak: World Economic Forum, 2015: 5. / Source: World Economic Forum, 2015: 5.

2013-2015 yılları karşılaştırıldığında 2014 yılının Avrupa Kıtası açısından iyi bir yıl olduğu görülmekte ve 2013 yılına göre toplamda 23 milyon daha fazla kişinin Avrupa'yı tercih ettiği anlaşılmaktadır. Zaman zaman Yunanistan, Euroalanı, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da sorunlar yaşansa da dünya genelinde 2015 ve 2016 yılları için ekonomik büyümenin sürmesi beklenmektedir. Avrupa'da bulunan şehirlerden Cenevre ve Zürih özellikle İsviçre Frankı'nın değer kazanmasıyla birlikte daha pahalı hale gelen 2 şehir olmuş, Moskova uluslararası yaptırımlar nedeniyle olumsuz etkilenmiş, Londra Ragbi Dünya Kupası'na evsahipliği sayesinde ilave ziyaretçileri ağırlamıştır (<http://www.pwc.com/gx/en/industries/hospitality-leisure/room-for-growth-european-cities-hotel-forecast-2015-and-2016.html>:Erişim Tarihi:21.01.2016).

Avrupa ülkeleriyle ilgili 2015 ve 2016 gayrisafi hasıla büyüme tahminlerine göre; İrlanda açısından 2015'te 3.3 ve 2016 için 3.2'lik büyüme, İngiltere için 2015'te 2.5 ve 2016'da 2.3'lük büyüme, Hollanda için 2015'te 1.4 ve 2016 için 1.6'lık büyüme, Almanya için 2015'te 1.1 ve 2016'da 1.9'lük büyüme, Çek Cumhuriyeti için 2015'te 2.5 ve 2016'da 2.4'lük büyüme, Belçika'da 2015'te 1.4 ve 2016'da 1.5'lik büyüme, İsviçre'de 0.5'lik 2016'da 1.1'lik büyüme, Avusturya'da 2015'te 1.9 ve 2016'da 1.7'lük büyüme, Fransa'da 2015'te 0.8'lik ve 2016'da 1.4'lük büyüme, İtalya'da 2015'te 0.3 ve 2016'da 1.1'lik büyüme, Portekiz'de 2015'te 2.1 ve 2016'da yine 2.1'lik büyüme, İspanya'da 2015'te 2'lik ve 2016'da 2.1'lik büyüme, Rusya'da 2015'te 5'lik ve 2016'da 0.5'lik küçülme ve Euro bölgesinde toplamda 2015'te 1.1'lik ve 2016'da 1.7'lik büyüme beklenmektedir. Oda başına elde edilen gelirler açısından gerek 2015 ve gerekse 2016 yılları için Dublin, Madrid ve Londra'nın liderliği elde tutmaları beklenmektedir. 2015 yılı itibarıyla ortalama olarak 17 şehirde oda başına elde edilen gelirlerde artış %2 civarındayken, Dublin'de bu oranın 2015'te %9 ve 2016'da %8 olması beklenmektedir. Dublin'i takiben Madrid, Londra, Roma, Prag, Amsterdam, Edinburg ve Barselona yine en yüksek artış yaşamaları beklenen şehirler olacaktır. Oda başına elde edilmiş gelirlerdeki artışlar Tablo 3'te verilmiştir (Pwc, 2015:10-15).

If, the years 2013 and 2015 are compared to each other, it is observed that 2014 has been a good year for the Continent of Europe and 23 millions of more people in total have preferred Europe compared to 2013. Even if there are sometime conflicts and problems in Greece, the Eurozone, Middle East and North Africa, it is expected that the economical growth of the world will continue for 2015 and 2016. Among the cities of Europe, Geneva and Zurich are the two cities which have become more expensive especially after Swiss Frank has gained value, Moscow has been negatively influenced from international sanctions and London has hosted additional guests by hosting the London Rugby World Championship (<http://www.pwc.com/gx/en/industries/hospitality-leisure/room-for-growth-european-cities-hotel-forecast-2015-and-2016.html>: Access Date: 21.01.2016).

According to gross national product progress estimates of the European countries for 2015 and 2016; it is expected 3.3 in 2015 and 3.2 in 2016 for Ireland, 2.5 in 2015 and 2.3 in 2016 for the United Kingdom, 1.4 in 2015 and 1.6 in 2016 for the Netherlands, 1.1 in 2015 and 1.9 in 2016 for Germany, 2.5 in 2015 and 2.4 in 2016 for Czech Republic, 1.4 in 2015 and 1.5 in 2016 for Belgium, 0.5 in 2015 and 1.1 in 2016 for Switzerland, 1.9 in 2015 and 1.7 in 2016 for Australia, 0.8 in 2015 and 1.4 in 2016 for France, 0.3 in 2015 and 1.1 in 2016 for Italy, 2.1 in 2015 and also 2.1 in 2016 for Portugal, 2 in 2015 and 2.1 in 2016 for Spain, 5 in 2015 and 0.5 decrease in 2016 for Russia and 1.1 in 2015 and 1.7 growth in 2016 for the Eurozone. As of the income obtained per room, it is expected that Dublin, Madrid and London will keep their leading positions in 2015 and 2016. As of 2015, the increase of income obtained from per room in 17 cities is around 2%, it is expected that this rate will be 9% in 2015 and 8% in 2016 for Dublin. Following Dublin, Madrid, London, Roma, Prague, Amsterdam, Edinburgh and Barcelona will be the cities expected to have the highest increases. The income increases obtained per room are given in Table 3 (Pwc, 2015:10-15).

Tablo 3: Oda Başına Elde Edilen Gelirlerdeki (Yerel Para Birimi) Artışlar *Table 3: Increases of Income Obtained per Room (in Local Currency)*

2015	2015	2015 Yılı Oda Başına Gelir Income per room in 2015	2016	2016	2016 Yılı Oda Başına Tahmini Gelir Estimated Income per room in 2016
Dublin	Dublin	% 8.8	Dublin	Dublin	8%
Madrid	Madrid	% 5.6	Madrid	Madrid	4.8%
Londra	London	% 4.6	Londra	London	4.7%
Roma	Rome	% 3.8	Roma	Rome	4.4%
Prag	Prague	% 3.7	Prag	Prague	1.5%
Porto	Porto	% 3.7	Porto	Porto	2.6%
Amsterdam	Amsterdam	% 3.6	Amsterdam	Amsterdam	1.8%
Barselona	Barcelona	% 3.5	Barselona	Barcelona	3%
Edinburg	Edinburgh	% 3.5	Edinburg	Edinburgh	2.7%
Viyana	Vienna	% 3.1	Viyana	Vienna	2%
Lizbon	Lisbon	% 3.1	Lizbon	Lisbon	1.6%
Frankfurt	Frankfurt	% 3.1	Frankfurt	Frankfurt	2.2%

Tablo 3: Oda Başına Elde Edilen Gelirlerdeki (Yerel Para Birimi) Artışlar *Table 3: Increases of Income Obtained per Room (in Local Currency)*

2015	2015	2015 Yılı Oda Başına Gelir Income per room in 2015	2016	2016	2016 Yılı Oda Başına Tahmini Gelir Estimated Income per room in 2016
Milan	Milan	3%	Milan	Milan	%4.1
Brüksel	Brussels	2.6%	Brüksel	Brussels	% 1.4
Berlin	Berlin	2.4%	Berlin	Berlin	% 2.6
Belfast	Belfast	2%	Belfast	Belfast	% 2.1
Paris	Paris	1.8%	Paris	Paris	% 2.3
Cenevre	Geneva	- 0.8%	Cenevre	Geneva	% -0.2
Zürih	Zurich	-1%	Zürih	Zurich	% -0.2
Moskova	Moscow	-7%	Moskova	Moscow	% 1.3

Kaynak: PWC, 2015: 15. / Source: PWC, 2015: 15.

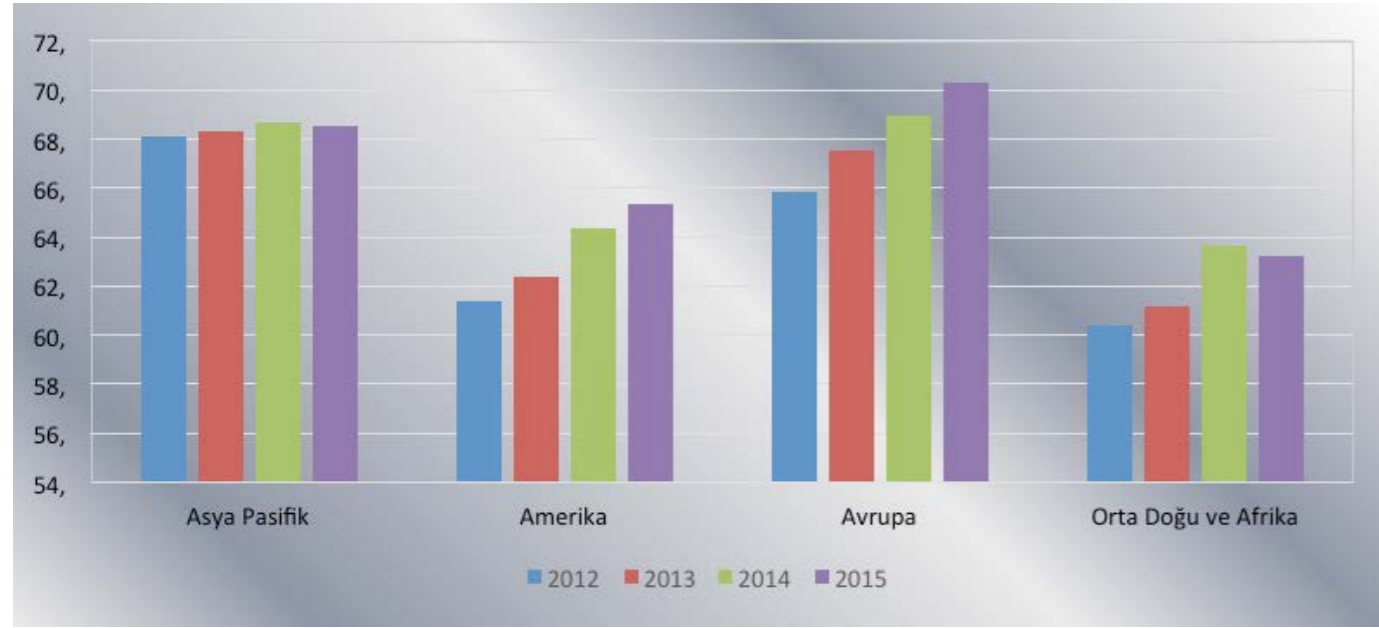
Pahalılık açısından inceleme yapıldığında 2015 yılı itibarıyla Zürih en pahalı şehir olmuştur. Doluluklar açısından ise 2014'te ilk 3'ü Londra, Edinburg ve Paris alırken, 2015'te ilk 3'ün Londra, Edinburg ve Paris olacağı tahmin edilmekte olup, 2016'da ise yine ilk 3 şehrin Londra, Edinburg ve Paris olması beklenmektedir. Konuyla ilgili detaylar Tablo 4'te verilmiştir (Pwc, 2015:18).

If, the issue is taken into consideration in respect of costliness, Zurich has been the most expensive city in 2015. As of occupancies, the top three cities of 2014 were London, Edinburgh and Paris in 2014, while it is expected that London, Edinburgh and Paris will also be the top three in 2015 and 2016. The issue related details are given in Table 4 (Pwc, 2015:18).

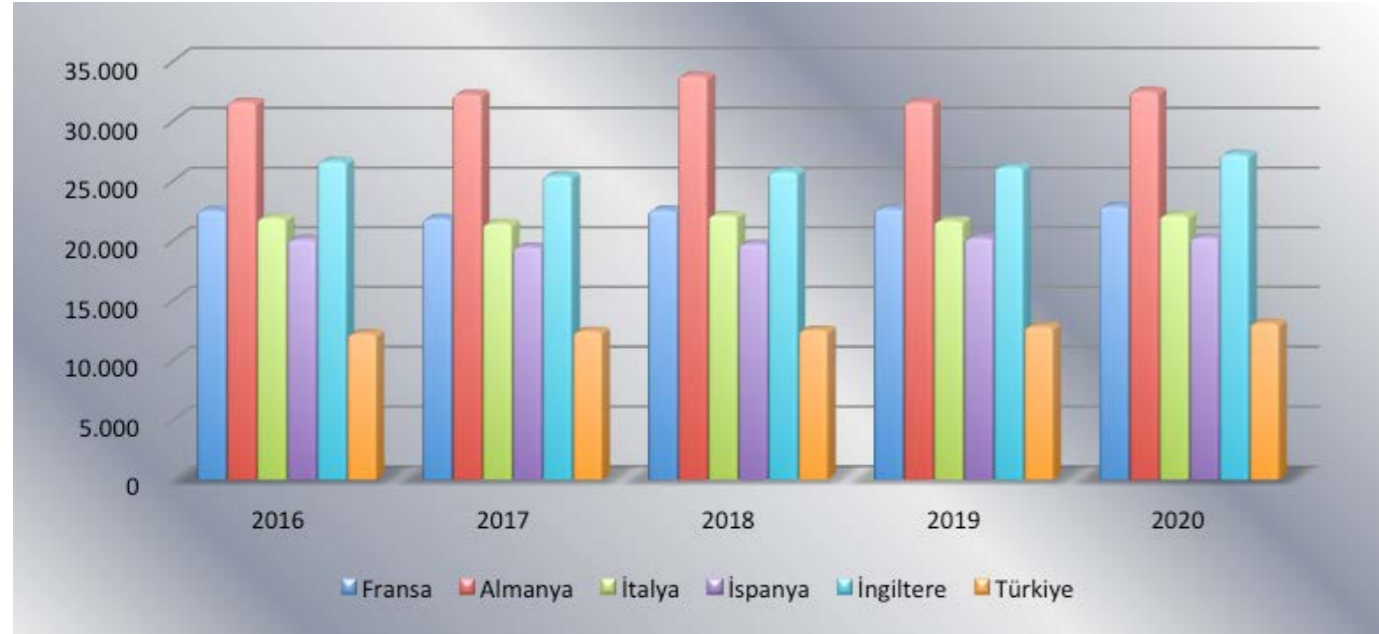
Tablo 4: Avrupa'da Otel Doluluk Sıralamaları (2014-2016) *Table 4: Occupancy Rates of Hotels in Europe (2014-2016)*

2014 Gerçekleşen	2014 Realized	2015 Tahmini	2015 Estimated	2016 Tahmini	2016 Estimated	Sıralama Rank
Londra % 83	London 83%	Londra % 84.3	London 84.3%	Londra % 84.6	London 84.6%	1
Edinburg % 80.4	Edinburgh 80.4%	Edinburg % 81	Edinburgh 81%	Edinburg % 81.3	Edinburgh 81.3%	2
Paris % 80.3	Paris, 80.3%	Paris % 80.5	Paris, 80.5%	Paris % 80.9	Paris 80.9%	3
Dublin % 78.3	Dublin 78.3%	Dublin % 79.6	Dublin 79.6%	Dublin % 80.2	Dublin 80.2%	4
Amsterdam % 77.2	Amsterdam 77.2%	Amsterdam % 78.1	Amsterdam 78.1%	Amsterdam % 78.4	Amsterdam 78.4%	5
Belfast % 76.1	Belfast 76.1%	Belfast % 76.8	Belfast 76.8%	Belfast % 77.6	Belfast 77.6%	6
Berlin % 74.2	Berlin 74.2%	Berlin % 74.4	Berlin 74.4%	Berlin % 75	Berlin 75%	7
Zürih % 73.2	Zurich 73.2%	Barselona % 73.5	Barcelona 73.5%	Viyana % 74.3	Vienna 74.3%	8
Barselona % 73	Barcelona 73%	Viyana % 73.2	Vienna 73.2%	Barselona % 74.1	Barcelona 74.1%	9
Viyana % 72	Vienna 72%	Zürih % 73	Zurich 73%	Lizbon % 73.5	Lisbon 73.5%	10
Lizbon % 71	Lisbon 71%	Lizbon % 72.5	Lisbon 72.5%	Zürih % 73	Zurich 73%	11
Prag % 70.3	Prague 70.3%	Prag % 71.6	Prague 71.6%	Roma % 72.7	Rome 72.7%	12
Roma % 69.1	Rome 69.1%	Roma % 71	Roma 71%	Prag % 72.3	Prague 72.3%	13
Brüksel % 68.7	Brussel 68.7%	Frankfurt % 69.3	Frankfurt 69.3%	Frankfurt % 69.7	Frankfurt 69.7%	14
Frankfurt % 68.5	Frankfurt 68.5%	Brüksel % 69.2	Brussels 69.2%	Brüksel % 69.4	Brussels 69.4%	15
Cenevre % 67.6	Geneva 67.6%	Cenevre % 68.1	Geneva 68.1%	Porto % 68.4	Porto 68.4%	16
Porto % 66.2	Porto 66.2%	Porto % 67.6	Porto 67.6%	Cenevre % 68.3	Geneva 68.3%	17
Madrid % 65.5	Madrid 65.5%	Madrid % 66.6	Madrid 66.6%	Madrid % 68.3	Madrid 68.3%	18
Milan % 63.8	Milan 63.8%	Milan % 64.9	Milan 64.9%	Milan % 66.5	Milan 66.5%	19
Moskova % 60.2	Moscow 60.2%	Moskova % 56.3	Moscow 56.3%	Moskova % 56.7	Moscow 56.7%	20

Kaynak: PWC, 2015: 18. / Source: PWC, 2015: 18.



Şekil 4: 2012-2015 Yılları Dünya Bölgelerindeki Otel Doluluk Oranları (%) / Figure 4: Hotel Occupancy Rates of the World Hotels for 2012-2015 (%)



Şekil 5: 2016-2020 Yılları Otel Konaklama Tahmini Geliri / Figure 5: Estimated Hotel Accommodation Income for 2016-2020

1.1.1. 2016 Yılına Dair Öngörüler: Rusya Ve Almanya Pazarlarının Değerlendirilmesi

1.1.1. Expectations Regarding to 2016: Evaluation of Russia and Germany Markets

1.1.1.1. Rusya Pazarı ve 2016 Yılı Rusya Pazarı Beklentileri

1.1.1.1. Russia Market and Expectations for Russia Market in 2016

Rusya Pazarı Hakkında Kısa Bilgiler:

Alan itibarıyla 17,075,400 kilometrekarelik bir coğrafi alana ve nüfus itibarıyla de 143 milyon 800 binlik bir nüfusa sahip Rusya hakkında son yıla ait demografik ve ekonomik göstergeler aşağıdaki Tablo 5'te özet şeklinde verilmiştir.

Brief Information on Russia Market:

The demographical and economical indicators of Russia with 17.075.400 square kilometers of geographical area and 143 millions and 800 thousands of population are briefly summarized in the following Table 5.

Tablo 5: Rusya Demografik ve Ekonomik Göstergeler
Table 5: Demographical and Economical Indicators of Russia

		2012	2013	2014	2015	2016 (T)
Gerçek Gayrisafi Milli Hasıla Büyüme Yüzdesi (%)	Percentage of Real Gross National Product Growth (%)	3.4	1.3	0.6	-3.2	-1.1
Enflasyon	Inflation	5.1	6.8	7.8	15.5	8.2
Artış (%)	Increase (%)	18,276.0	18,552.2	18,855.7	19,443.5	20,001.4
65 Yaş ve Üzeri Nüfus (000)	Population Aged 65 and Over (000)	8.7	8.8	8.8	8.8	8.8
Kilometre Başına Düşen Kişi Sayısı	Number of People Per Kilometer	3,397,763.0	3,498,042.0	3,576,841.0	3,484,525.1	3,547,689.0
Tüketim Gücü Paritesi Açısından Ölçülen Gayrisafi Milli Hâsıla (Uluslar. Milyon \$)	Gross National Product Measured in terms of Consumption Power Parity (Nations. Million \$)	965,974.9	1,046,727.2	949,341.6	622,399.0	619,586.8
Tüketici Harcaması (Milyon \$)	Consumer Expenditure (Million \$)	1,417,152.4	1,524,254.9	1,380,043.2	913,585.7	906,641.8
Yıllık Brüt Gelir (Milyon \$)	Annual Gross Income (Million \$)	1,144,525.0	1,225,137.3	1,106,059.1	730,634.1	724,104.7
Yıllık Harcanabilir Gelir (Milyon \$)	Annual Spendable Income (Million \$)	Viyana % 73.2	Vienna 73.2%	Barselona % 74.1	Barcelona 74.1%	9

Kaynak: www.euromonitor.com/russia/country-factfile:26.01.2016. / Source: www.euromonitor.com/russia/country-factfile: Access Date: 26.01.2016.

Tablo 6: Rusya Yaşam Tarzı Göstergeleri
Table 6: Life Style Indicators of Russia

		2012	2013	2014	2015	2016 (T)
İnternet Kullanıcıları (000)	Internet users (000)	85,923.8	91,528.5	95,038.2	98,581.0	101,287.6
Tüketicilerin Yiyecek Harcamaları (Milyon \$)	Food Expenditures of Consumers (Million \$)	261,334.1	280,832.2	244,839.9	157,523.5	152,913.5

Kaynak: www.euromonitor.com/russia/country-factfile:22.01.2016. / Source: www.euromonitor.com/russia/country-factfile: Access Date 22.01.2016.

2016 yılı itibarıyla Rusya'nın seyahat ve turizm denelde ettiği gelir 152 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Buna göre Rusya otomobil, kimyasal üretimi ve eğitim sektörüne göre turizm sektöründen daha fazla gelir elde etmiştir. Gayrisafi milli hasılaya doğrudan etki açısından turizm ve seyahat sektörünün katkısı tarımın doğrudan katkısının neredeyse yarısına ulaşmıştır. 2014 yılında doğrudan, dolaylı ve uyarılmış etkileriyle birlikte seyahat ve turizm sektörü gayrisafi milli hasılanın %5.6'sını oluşturmuştur. Diğer bir ifadeyle gayrisafi milli hasılanın % 3.2'sini oluşturan otomobil üretim sektöründen %60 oranında daha fazla bir etkisi olmuştur. İstihdam açısından seyahat ve turizm sektörü doğrudan, dolaylı ve uyarılmış olmak üzere toplamda 4 milyonluk iş hacmi sağlamıştır. Doğrudan istihdam açısından Rusya'da seyahat ve turizm sektörü, otomobil üretim sektörü, bankacılık ve kimyasal üretim sektörüne göre daha fazla istihdam sağlamıştır. Hatta turizm sektörü doğrudan istihdam bakımından neredeyse madencilik kadar istihdam imkânı sunmuştur.

As of 2016, the Russia's income from travelling and tourism has been 152 billions of United States Dollars. According to this, Russia has obtained more income from the tourism sector compared to the automotive, chemical production and education sectors. With regards to direct impact on the gross national product, the contribution of tourism and travelling sector has nearly reached up to the half of direct contribution of agriculture. In 2014, the travelling and tourism sector with its direct, indirect and stimulated effects has consisted 5.6% of the gross national product of the country. In other words, the travelling and tourism sector has 60% more positive impact than the automotive sector which consisted 3.2% of gross national product of the country. As of employment, the travelling and tourism sector has provided 4 millions employment in total with its direct, indirect and stimulated impacts. In respect of direct employment, the travelling and tourism sector of Russia has provided more employment than the automotive manufacturing sector, banking sector and chemical production sector. Even, the tourism sector has provided direct employment opportunity nearly as much as the mining sector.

Rusya açısından turizm ve seyahat sektörü sayesinde 1995-2014 yılları arasında % 89 oranında büyüme gösteren gayrisafi milli hasılaya toplamda % 89'dan fazla bir katkının verildiği tahmin edilmektedir. Yine 1995-2014 yılları arasındaki dönem tarım ve madencilik katkısı sırasıyla % 9 ve % 35 olarak gerçekleşmiştir. Rusya'da seyahat ve turizm sektörünün normal şartlarda 10 yıllık süre zarfında yıllık ortalama % 3.3'lük büyüme göstermesi beklenmektedir. Toplam ekonominin yıllık % 2.6, eğitim ve tarım sektörünün sırasıyla yıllık % 2.6 ve % 1.6'luk büyüme göstermesi beklenmektedir.

2000 - 2014 yılları arasında Rusya'nın seyahat ve turizm ile ilgili ihracat artışı % 503'ten fazladır. Rusya'da seyahat ve turizm sektörüne yapılan 1 milyon Amerikan Dolarlık harcama gayrisafi milli hasıla açısından 1.5 milyon Amerikan Doları seviyesinde etki yapmaktadır. Bu durum yaklaşık olarak madencilik sektöründe de aynıdır. Rusya'da seyahat ve turizm sektörüyle ilgili yapılan ithalatlar ise % 9'luk bir sızıntıya neden olmaktadır. Rusya'da seyahat ve turizmle ilgili yapılan ihracat açısından elde edilen 1 milyon Amerikan Doları düzeyinde miktar 53 işin desteklenmesi anlamına gelmektedir (13 doğrudan, 28 dolaylı ve 12 uyarılmış iş). Diğer sektörler açısından ise her 1 milyon Amerikan Doları düzeyinde elde edilen gelir finansal hizmetlerde 35 işi, imalat sektöründe 29 işi ve kimyasallarda 26 işi desteklemektedir (World Travel & Tourism Council, 2015: 1-4). 2014 yılı itibarıyla Rusya'nın gayrisafi milli hasıla durumu Tablo 7'de ve istihdam detayları Tablo 8'de verilmiştir.

It is estimated that there has been a contribution in gross national product of Russia more than 89% in between 1995-2014 by tourism and travelling sector which has grown 89% in those years. In addition to this, the contributions of agriculture and mining for the same term between 1995-2014 have respectively been 9% and 35%. It is expected that under normal conditions, the travelling and tourism sector of Russia will show 3.3% annual growth for the term of next 10 years. It is expected that overall economy will have annual 2.6% growth while the education and agriculture sectors will respectively grow 2.6% and 1.6%.

The export increase of Russia in respect of travelling and tourism sector for the period between 2000-2014 has been more than 503%. 1 millions of United States Dollars of expenses made by Russia in the travelling and tourism sector returns as 1.5 millions of United States Dollars with regards to gross national product. This case is almost the same for the mining sector. The imports made by Russia for the travelling and tourism sector cause 9% leakage. The amount around 1 millions of United States Dollars of income which is acquired from the exports of Russia related with travelling and tourism sector means supporting 53 businesses (13 businesses directly, 28 indirectly and 12 stimulated). In respect of other sectors, 1 millions of United States Dollars of income supports 35 businesses in financial services, 29 businesses in manufacturing sector and 26 businesses in chemicals sector (World Travel & Tourism Council, 2015: 1-4). The gross national product status of Russia in 2014 is given in Table 7 and the employment status of the country is given in Table 8.

Tablo 7: Rusya Gayrisafi Milli Hasıla (Milyar Amerikan Doları, 2014 Fiyatları)
Table 7: Russia Gross National Product (Billions of United States Dollars, 2014 Rates)

		Doğrudan Direct	Dolaylı + Uyarılmış Indirect + Induced	Toplam Total	Toplam Ekonomi % Total Economy %
Tarım	Agriculture	79	73	152	% 8
Madencilik	Mining	198	263	461	% 24.4
Kimyasal İmalatı	Chemical Manufacturing	16	26	42	% 2.2
Otomobil İmalatı	Auto Manufacturing	29	46	74	% 3.9
Perakende (Toptan Satışlar Hariç)	Retail (excluding Wholesale)	51	138	289	% 15.3
Finansal Hizmetler	Financial Services	102	175	277	% 14.6
Bankacılık	Banking	77	55	132	% 7
Eğitim	Education	54	0	54	% 2.8
Seyahat ve Turizm	Travel and Tourism	28	86	114	% 6

Kaynak: World Travel & Tourism Council, 2015: 4. / Source: World Travel & Tourism Council, 2015: 4.

Tablo 8: Rusya'da İstihdam **Table 8: Employment Status in Russia**

		Doğrudan (000) Direct (000)	Dolaylı + Uyarılmış (000) Indirect + Induced (000)	Toplam (000) Total (000)	Toplam Ekonomi % Total Economy %
Tarım	Agriculture	4,918	2,840	7,758	% 10.9
Madencilik	Mining	1,605	8,163	9,768	% 13.7
Kimyasal İmalatı	Chemical Manufacturing	451	1,230	1,681	% 2.4
Otomobil İmalatı	Auto Manufacturing	677	1,590	2,267	% 3.2
Perakende (Toptan Satışlar Hariç)	Retail (excluding Wholesale)	5,363	7,631	12,993	% 18.2
Finansal Hizmetler	Financial Services	1,143	5,014	6,156	% 8.6
Bankacılık	Banking	839	1,686	2,525	% 3.5
Eğitim	Education	6,521	0	6,521	% 9.1
Seyahat ve Turizm	Travel and Tourism	962	2,979	3,961	% 5.6

Kaynak: World Travel & Tourism Council, 2015: 4. / Source: World Travel & Tourism Council, 2015: 4.

Rusya'da son yıllardaki ekonomik gelişmeler bu ülkeden turist bekleyen ülkeler açısından olumlu gözükmemektedir. Zira 2015 yılının ortalarında 1 ABD Doları yaklaşık 56 Ruble iken yıl sonuna doğru 78 Ruble olmuştur. Bu durum daha az Rus vatandaşının yurt dışına çıkabileceğini göstermektedir. Petrol fiyatlarındaki düşüşün sürmesi, İran'ın yapılan ambargolarını kaldırarak İran'ın da uluslararası petrol piyasasına girmesi halinde petrol fiyatlarının daha da düşmesi Rusya'nın aleyhine olacaktır. Bu nedenle de Rusya'dan komşu ülkelere yapılacak seyahatlerde farklı oranlarda düşüş beklenmektedir. Rusya'dan Finlandiya, Tayland, İspanya, İtalya, İsviçre ve Türkiye'ye yapılacak seyahatlerde düşüş kaçınılmaz gözükmemektedir.

Kasım ayında Rusya savaşçılarınca düşürülmesi sonucunda Türkiye ve Rusya ilişkilerinde beklenmedik olumsuzluklara neden olmuş. Rusya hükümeti ülkemize yönelik turist hareketini bir kararname ile durdurmuş. Türkiye'ye tur organize eden Türk kökenli tur operatörlerinin faaliyetlerini sonlandırmıştır. Kasım ayından buyana oluşan gelişmeler ülkemize ciddi sayıda Rus turist 2016 yılında gelemeyeceğini göstermiştir. Neredeyse %90'ı operatörleriyle gelen Rus turist bir süreli yoldan ülkemize gelmesi zor ve maliyetli olduğu görülmektedir. 2014 yılında 4.5 milyon Rus turist 2015 yılında kapatacak başka bir pazar da görülmemektedir. Son zamanlarda oluşan terör olayları nedeniyle Rus turistler Mısır ve Tunus'a gitmemektedirler. Avrupa ülkeleri ülkemize göre daha pahalı durumdadır. Konjoktürün yumuşaması halinde Rusların ülkemize dönüşleri hızlı olabilecektir.

Artık geniş kitlelerle bilindiği üzere siyasi ilişkiler, ekonomik ve güvenlik koşulları ile uluslararası turizm hareketleri arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Mevcut Suriye çatışması da yakın bölgedeki ülkeleri olumsuz anlamda etkilemektedir. Küresel anlamda uluslararası turizm hareketlerinin; örneğin ABD ve İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde % 4-5 oranlarında büyüme göstermesi beklenirken, Rusya ve yakın coğrafyası için beklentiler sayısal azalmalarına şaşıncıdır (http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=9be55dab-0c22-426d-8d3f-4597817c993b%40sessionmgr198&hid=122: Erişim Tarihi: 20.01.2016).

Rusya'ya gelen turistler açısından irdelendiğinde, Ruble'deki hızlı değer kaybı nedeniyle 2015 yılı ilk 9 ayı itibarıyla Rusya'ya yurt dışından gelen yabancı turist sayısında da 2014 yılının aynı dönemine kıyasla % 13'lük artış görülmüştür. 2015 yılının ilk 9 ayında Rusya'ya en fazla tercih eden ülke Çin olmuş ve geçen yılın bu anlamda lideri olan Almanya'yı koltuğundan indirmiştir. 583.600 Çinli turist Rusya'ya gelirken ikinci sırada 319.200 turist Almanlar yerini almıştır. Bu veriler itibarıyla 2015 yılında Rusya'ya seçen Çinliler geçen yıla oranla % 63'lük bir artışa sahne olmuşlardır. Rusya'yı en fazla tercih eden 3. ülke ise ABD olmuştur (152.900 turist). Amerikalıların geçen yıla göre artış oranı % 27 olurken, Almanlardaki artış % 0.2'dir. Türkiye'den Rusya'ya gelen turist sayısında önemli oranda artış yakalanmış iken (% 15.6), Türkiye Rusya arasındaki gerginlik sonrası Türkiye'den gelen turistlerin sayısında önemli düzeyde azalmalar beklenmektedir. Rusya'yı en fazla tercih eden ülkeler sıralamasında İsrail 5. sırada ve İngiltere 6. sıradadır. Rusya'yı tercih eden diğer ülkeler sırasıyla Güney Kore, İtalya, İspanya ve Fransa'dır. 2014-2015 yıllarının ilk 9 ayında Rusya'ya yurt dışından turizm amaçlı gelen ilk 10 ülke yabancı turist sayısını karşılaştırmaları Tablo 9'da verilmiştir. (http://eds.b.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=13&sid=9be55dab-0c22-426d-8d3f-4597817c993b%40sessionmgr198&hid=122&bdata=jmxhbm9dHlmc210ZT1lZHMtG12ZQ%3d%3d#AN=111569008&db=bwh: Erişim tarihi: 20.01.2016).

The economical developments of Russia for the recent years are seemed positive for the countries expecting tourists from this country. Yet, while 1 United States Dollars was 56 Ruble in the middle of 2015, it has increased up to 78 Ruble at the end of the same year. This case show lower number of Russian citizens will be able to travel abroad. If the oil prices continue decreasing and the embargo on Iran is removed and Iran enters the international oil market, the oil prices will decrease more and this will work unfavorable for Russia. Therefore, various rates of decline is expected from the travels from Russia to neighboring countries. It seems inevitable that the travels from Russia to Finland, Thailand, Spain, Italy, Switzerland and Turkey will decrease.

After, the Turkey has shot down a Russian fighter jet in November 2015, this has caused unexpected negative developments between the relations of Turkey and Russia. The Russian Government has stopped the touristic activities to our country by a decree. In addition to this, the Russian Government has also stopped the activities of Turkey based tour operators organizing tours to our country. The developments since November have shown that serious number of Russian tourists will not come to our country in 2016. It is seen that it will be difficult and costly for nearly 90% of Russian tourists who used to visit our country through tour operators to visit our country on their own. No other market which can close the gap of 4.5 millions of Russian tourists visited our country in 2014.

Due to the recent terrorism activities, Russian tourists do not go Egypt and Tunisia. European countries are more expensive than our country. If, the cyclical conditions ease, the return of Russian tourists to our country will be fast.

As it is currently known by large masses, there is a strong relation between the political relations, economical and security conditions and international tourism activities. Current Syria conflict also negatively influences the countries of the region. While it is expected that the tourism activities in global sense will grow around 4-5% in developed countries for example, the USA and the United Kingdom, it is expected for Russia and its close geography that there will be decreases (http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=9be55dab-0c22-426d-8d3f-4597817c993b%40sessionmgr198&hid=122: Access Date: 20.01.2016).

If, the issue is taken into consideration with regards to the tourists visiting Russia, there has been 13% increase in the number of foreign tourists of Russia in the first 9 months of 2015 compared to the same term of 2014 due to the rapid monetary depreciation of Ruble. In the first 9 months of 2015, the country which preferred Russia at most has been China and dethroned Germany which was the leader of the last year. While, 583.600 Chinese tourists have visited Russia, Germans have taken the second place with 319.200 tourists. According to this data, the Chinese tourists who have preferred Russia in 2015 have shown 63% increase compared to the previous year. The 3rd country which has preferred Russia mostly has been the USA (152.900 tourists). While, the increase of the citizens of the USA has been 27% in 2015, the increase of Germans has just been 0.2%. While, there has been a significant increase in the number of tourists visiting Russia from Turkey (15.6%), after the conflict between these two countries, significant decrease is expected for the number of Turkish tourists visiting Russia. Israel takes the 5th place among the countries preferring Russia while the United Kingdom the 6th. Other countries preferring Russia are respectively, South Korea, Italy, Spain and France. The comparison and the number of tourists of the first 10 countries who have preferred visiting Russia during the first 9 months of 2014-2015 are given in Table 9. (http://eds.b.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=13&sid=9be55dab-0c22-426d-8d3f-4597817c993b%40sessionmgr198&hid=122&bdata=jmxhbm9dHlmc210ZT1lZHMtG12ZQ%3d%3d#AN=111569008&db=bwh: Erişim tarihi: 20.01.2016).

Tablo 9: 2014-2015 Yıllarının İlk 9 Ayında Rusya'yı Turizm Amaçlı Ziyaret Eden İlk 10 Ülke Karşılaştırması
Table 9: Comparison of the First 10 Countries Preferred Visiting Russia in the First 9 Months of 2014-2015

Ülke	Countries	2014	2015	2015/2014 Karşılaştırması (%) Comparison of 2015/2014 (%)
Çin	China	358.209	583.617	%63
Almanya	Germany	318.678	319.192	%0,2
ABD	USA	120.873	152.940	%27
Türkiye	Turkey	100.186	115.776	%16
İsrail	Israel	86.004	103.901	%21
İngiltere	England	120.873	102.910	-%15
Kore	Korea	70.758	100.069	%41
İtalya	Italy	92.612	94.065	%2
İspanya	Spain	56.342	73.333	%30
Fransa	France	82.662	72.996	-%12
Diğer Ülkeler	Other countries	837.389	820.658	-%2
TOPLAM	Total	2.244.586	2.539.457	%13

Ruble'nin diğer para birimleri karşısında değer kaybetmesi nedeniyle 2016 yılında yabancı turistlerin siyasi veya ekonomik sorunlar çözülürse Rusya'ya taleplerinde artış görülmesi ihtimali bulunmaktadır. Rusya açısından Avrupa ana pazar olma konumunu sürdürebileceği benzerliklerle birlikte, Rusya ve Çin arasındaki ilişkilerin gelişmesi nedeniyle Asya Pasifik Bölgesi ana pazar konumuna yükselmesi beklenmelidir. 2018 yılında düzenlenecek olan Dünya Kupasının estereceği olumlu rüzgarlarla birlikte Rusya'ya yatırım yapmakta vize veya ekonomik açıdan yaptırımlarla mücadele etmek durumunda olan ve Rusya'ya yatırım yapmak isteyen Çinli işadamlarının da talepleri dikkate alınmalıdır (www.fastmr.com/prod/1082799_russia_tourism_report_q1_2016.aspx; Erişim tarihi: 20.01.2016).

2011-2016 yılları arasında %7.4'lük gelişme gösteren Rusya pazarı aslında Avrupa'da en hızlı büyüyen pazarlar arasında gösterilmektedir. Esasen devlet önemi alt yapı yatırımlarını tamamlaması halinde ekonomik ve siyasi istikrarla birlikte 2016 yılında ziyaretçi sayısında %5'lik artış yakalaması mümkün olabilecektir. Bugüne kadar Rusya'dan ve Rusya'ya gerçekleştirilen turistik seyahatlerde Rusya'yagelenlerin neredeyse 3 katından fazlası tatilini yurtdışında geçirmiştir. Dolayısıyla bir anlamda Rusya turist karşılayan ülke konumundan ziyade turist gönderen ülke konumunda olmuştur. Aslında turistik potansiyel olarak Rusya'nın çeşitli çekicilik unsurlarını içeren birçok imkânı mevcuttur. Rusya'nın diğer ülkelerle rekabet edebilmesi için kullanılabileceği yatırım olanakları, finansal çevre ve hizmet kalitesini artırma anlamında eğitim olanakları mevcuttur. Ayrıca etkinlik turizmi, online perakende pazarı, giderek artan sayıda düşük maliyetli uçuş imkânlarının olması da diğer potansiyel alanlar olarak ifade edilebilir. Popüler turizm destinasyonları olan Moskova ve St.Petersburg'un yanı sıra küçük ölçekli, etkinlik amaçlı kullanılabilecek etnik, ekolojik, sıra dışı doğal güzelliklere ve tarihi mirasa sahip yeni destinasyonlar da yabancı turistlerin beğenisine sunulabilir. Gelecek yıllarda Türkiye, Çin ve İngiltere'nin Rusya açısından önemli pazarlar olması beklenebilir (http://news.hiltonworldwide.com/index.cfm/newsroom/detail/14658; Erişim tarihi: 20.01.2016).

Due to monetary depreciation of Ruble against other currencies, there is a possibility that the demands of foreign tourists on Russia will increase if the political or economical problems are solved in 2016. With regards to Russia, it seem that Europe will continue to be the main market in respect of tourism while it should be expected that Asia Pacific Region will become the main market due to developing relations between Russia and China. Through the positive influence of the World Cup which will be organized in 2018, the demands of Chinese businessmen desiring to investing in Russia but have to struggle with visa or economical sanctions on Russia should be taken into account (www.fastmr.com/prod/1082799_russia_tourism_report_q1_2016.aspx; Access date: 20.01.2016).

The Russian market which has shown 7.4% development in between 2011-2016 is actually shown among one of the fastest developing markets of Europe. In fact, if the government completes important infrastructure investments and the economical and political consistency is provided, it will be possible to get 5% increase for number of visitors in 2016. Up to the present, the more than 3 times of the visitors of Russia who have come to the country through the touristic tours from and to Russia have spent their holidays at abroad. In this sense, Russia has become a country which does not host tourists but send ones. Actually, in respect of touristic potential, Russia has several opportunities with various attraction aspects. Russia has investment opportunities which the country can use to compete other countries and educational opportunities for improving its financial environment and service quality. In addition to these, the event tourism, online retail market, gradually increasing low-cost flight opportunities can be stated as other potential fields for the country. As well as Moscow and St. Petersburg which are popular tourism destinations of the country, new small-scale destinations with ethnic, ecologic, extraordinary natural beauties and historical inheritance which can be used for event purposes can be presented to the taste of foreign tourists. It can be expected that Turkey, China and the United Kingdom will become important markets for Russia (http://news.hiltonworldwide.com/index.cfm/newsroom/detail/14658; Access date: 20.01.2016).

Rusya'nın Türkiye ile ilgili ticari yaptırımları resmi olarak 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren başlamış, Rus firmalarının Türkiye'ye seyahat organize etmeleri yasaklanmış, Türkiye'deki faaliyetleri durdurulmuş, çoğunlukla yiyeceklerin Türkiye'den Rusya'ya ihracatı durdurulmuştur. Yaptırımlar Türkiye'ye gitmeyi planlayan ve Türkiye açısından ikinci ana pazar olan Rusların seyahat planlarını değiştirmelerine neden olmuş, Rusya genelinde Moskova'dan Magadan'a kadar birçok yerde gökdelen yapan Türk inşaat firmalarını etkilemiş, sonuç olarak 2015'te Türkiye'nin ihracatının %4.3'üne denk gelen bir kaybın yaşanması anlamına gelmiştir. Budurumun Türkiye'ningayrisa fiili hasılasında %0.5'lik bir azalmaya yol açacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na olan ihracatı, Rusya'nın toplam ithalatı içinde yüzde 2 civarında iken, Rusya'nın Türkiye'ye ihracatı Türkiye'nin toplam ithalatının içinde yüzde 10,5 paya sahiptir. Rusya Federasyonu, 30 Kasım 2015'te aldığı karar ile beyaz et ve çeşitli yaş meyve sebze venarenciye ürünlerinin Türkiye'den ithalatın kısıtlama getirmiştir. Bu ürünlerde Türkiye'nin toplam ihracatı 3 milyar 270 milyon dolar iken, Rusya Federasyonu'na olan kısmı 932 milyon dolar olup, ilgili kalemlerde Türk dış ticaretinin yüzde 28,5'lük bir kayba uğrayacağı görülmektedir. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den ithalatını yasakladığı beyaz et ihracatı ise Rusya Federasyonu'nun AB ambargosu öncesi aylık 50 tonlardan 2014 sonundayılı 6 bin tona çıkmıştır. Yine Akdeniz ihracatçı birlikleri'nin Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerine uygulayacağı ambargo kararı sonrası yaptığı duyuruda, Türkiye'nin 46,7 milyon ton yaş meyve sebze üretiminin sadece 3,4 milyon tonunu ihraç ettiği belirtilmektedir. Bu durum yaş meyve, sebze ihracat potansiyeli çok daha yüksek olan Türkiye'nin ciddi anlamda ekonomik kayba uğrayacağı anlamına gelmektedir (http://www.tourismtoday.net/rusya-krizinin-faturasi-11-milyar-dolar-42843h.htm; Erişim Tarihi: 25.01.2016).

Rusya'dan Türkiye'ye olana yaptırımların Rusya açısından da olumsuz yönleri bulunmaktadır. Rusya tatil için başka destinasyonların arayışına girmek durumunda kalmıştır. Ancak sıcak, ucuz, güvenli bir destinasyon bulabilmek pek de kolay görünmemektedir. Alternatif olarak düşünülen Mısır da Ekim ayında Rus uçağının bombalanmasıyla eski konumunu sürdürmekte zorlanmaktadır. Aynı durum yiyeceklerin ithalatında da geçerlidir. Rusya ithal ettiği limonların yarısını Türkiye'den ithal etmekte olduğu için mevcut koşullarda başka ülke arayışına yönelmiştir. Ancak yeni ülkenin Rusya'ya daha pahalıya mal olacağı da açıktır. Turizm anlamında yeni destinasyon arayışı Rusların Kırım'a yönelmeleri fırsatını doğursa da bu tercihin Türkiye'ye kıyasla daha pahalı olacağı da ifade edilebilir. Rusya ve hatta İngiltere açısından bu yıl gözde destinasyonun İspanya ve Yunanistan olması beklenebilir (http://www.theguardian.com/travel/2016/jan/03/tourists-spain-avoid-terror-threat-egypt-tunisia; Erişim tarihi: 20.01.2016).

Son 18 ayda Rusya'da masaların değerkaybettiği, Rublenin yabancı paralar karşısında eridiği dikkate alındığında tatile çıkmak isteyen Rus vatandaşlarının işlerinin zor olduğu da görülmektedir. 2015 yılında kendi ülkesi içinde seyahat eden Rus sayısı 50 milyon'dan fazla olup bu sayı 2014 yılına göre %18 daha fazladır. Moskova ve Soçi en fazla tercih edilen yerler olmuş, hatta Soçi'nin kayak merkezlerinin doluluk oranı %80'i bulmuştur. 2015 yılında Rusya'dan yurt dışına turizm talebi %31.4 oranında azalmıştır (www.themoscowtimes.com/usiness/article/555879.html; Erişim tarihi: 20.01.2016).

The economic sanctions of Russia on Turkey have officially started after 1st January 2016, the Russian firms are forbidden to organize travels to Turkey, the activities of Turkish construction firms in Russia have been stopped and mostly the exportation of food materials from Turkey to Russia has been stopped. These sanctions caused the Russians as the second main market of Turkey to change their travel plans, affected several Turkish construction firms constructing skyscrapers in several places of Russia, from Moscow to Magadan and meant 4.3% export loss for Turkey. It is estimated that this will cause 0.5% loss for gross national product of Turkey. While, the exportation of Turkey to the Russia Federation was around 2 percent with regards to overall importation of Russia, the exportation of Russia to Turkey has 10.5 percent part in overall importation of Turkey. Russia Federation has restricted importation of white meat and various fresh fruits, vegetables and citrus products from Turkey in accordance with the decision taken in 30th November 2015. While, total exportation of Turkey in respect of these products is 3 billions and 270 millions of United States Dollars, the part exported to Russia Federation has been 932 millions of United States Dollars and it is estimated that the exportation of Turkey will expose to 28.5 percent loss. The white meat importation from Turkey which has been sanctioned by Russia Federation increased up to 6 thousands of tons in a year at the end of 2014 from 50 tons in a month after the EU embargo of Russia Federation. Furthermore, in the announcement of the Associations of Mediterranean Exporters upon the embargo decision of Russia Federation on the EU countries, it is indicated that Turkey exports only 3.4 millions tons of its fresh vegetable and fruit production which is 46.7 millions of tons. This means that Turkey which have much higher export potential of fresh fruits and vegetables will expose to serious economical loss (http://www.tourismtoday.net/rusya-krizinin-faturasi-11-milyar-dolar-42843h.htm; Access Date: 25.01.2016).

The sanctions of Russia on Turkey have also negative aspects for Russia. Russia have to find other destinations for holidays. However, it is not seen very easy to find a warm, cheap and secure destination. Egypt which is considered as an alternative has difficulties in continuing its previous status as a result of shooting the Russian fighter jet in October. Same case is applicable for importation of food materials. As Russia used to export half of imported lemons from Turkey, under current conditions, this country now has to find another country for that need. However, it is obvious that this new country will cost much for Russia. Even, the search for a new destination in respect of tourism has created the opportunity for Russia turning to Crimea, it might be expressed that this option will be more expensive than Turkey. It can be expected that the preferred destinations for Russia and even for the United Kingdom will be Spain and Greece. (http://www.theguardian.com/travel/2016/jan/03/tourists-spain-avoid-terror-threat-egypt-tunisia; Access Date: 20.01.2016).

If, it is taken into account that the wages in Russia has been subjected to monetary depreciation against other currencies for the last 18 months, it is observed that it will be hard for the Russian citizens who desire to go on a vacation in a foreign country. The number of Russians who travelled around in their own country in 2015 has been more than 50 million and this number is 18% more than 2014. Moscow and Sochi have been the most preferred locations, even the occupancy rate of ski centers of Sochi has increased up to 80%. In 2015, the tourism demand of Russia for foreign countries has decreased at 31.4% (www.themoscowtimes.com/usiness /article/555879.html; Access Date: 20.01.2016).

Mandalina'dan turizme kadar her şeye zam yapan Rus Hükümeti uygulamaları nedeniyle Rusya'da enflasyon da artış göstermektedir.2016 yılı için Rusya Merkez Bankası enflasyon oranını (%7) olabildiğince düşük göstermiştir (http://www.realclearworld.com/articles/2016/01/13/an_expensive_fight_for_russia_and_turkey_111655.html:Erişim tarihi: 20.01.2016). Seyahatve turizm rekabetçilik 2015 raporunda Rusya Federasyonu genel olarak 45.sırada yer almaktadır. Rusya Federasyonu turizmi ulusal öncelikli konu olarak görmede 90.sırada, doğal güzel güzelliklerde 4.sırada, kültürel mirasta 10.sırada. Aslında bu veriler bile turizm sektörünün ülke ekonomisi adına ne kadar önemli katkı verebileceğini göstermektedir. Esasen 22.sıraday alan hava ulaşımı ile ilgili alt yapı, 6.sırada yeralan sağlık ve hijyen, 126.sıradayeralansağlık ve güvenle ilgili alacak tedbirler, 106.sıradaki çevresel sürdürülebilirlik ve 109.sırada yeralan işletme ortamı konuları Rusya Federasyonu açısından öncelik verilebilecek konular olarak görülebilir (World Economic Forum, 2015:9).

Due to the practices of the Russian Government which have raised anything from mandarin to tourism, inflation of Russia has been increasing. The Russian Central Bank has stated the inflation rate as low as possible at 7%. (http://www.realclearworld.com/articles/2016/01/13/an_expensive_fight_for_russia_and_turkey_111655.html: Access date: 20.01.2016). In 2015 report on travel and tourism competition, Russia Federation takes the 45th place in general. Russia Federation takes the 90th place in considering tourism as a national priority, 4th place in natural beauties and 10th place in historical inheritance. Actually, even this data shows how significant contributions can be provided by the tourism sector in the economy of Russia. In fact, the precautions to be taken for the aviation infrastructure which is on the 22nd place, health and hygiene on the 6th place, health and security on the 126th place and environmental sustainability on the 106th place and business environment on the 109th place can be taken into account as the issues which can be prioritized by Russia Federation (World Economic Forum, 2015:9).

1.1.1.2. Almanya Pazarı ve 2016 Yılı Beklentileri 1.1.1.2. Germany Market and 2016 Expectations

Alan itibarıyla 356,840 kilometre kare'lik bir coğrafialana ve nüfus itibarıyla de 81.041.000 nüfusa sahip Almanya hakkında son yıla ait demografik ve ekonomik göstergeler aşağıdaki tabloda özet şeklinde verilmiştir.

The demographical and economical indicators of Germany with 356.840 square kilometers of geographical area and 81.041.000 of population are briefly summarized in the following table.

Tablo 10: Almanya Demografik ve Ekonomik Göstergeler
Table 10: Demographical and Economical Indicators of Germany

		2012	2013	2014	2015	2016 (Th.)
Gerçek Gayrisafi Milli Hasıla Büyüme Yüzdesi (%)	Percentage of Real Gross National Product Growth (%)	0.4	0.3	1.6	1.5	1.7
Enflasyon Artış (%)	Inflation Increase (%)	2.0	1.5	0.9	0.3	1.3
65 Yaş ve Üzeri (000)	Age 65 and Over	16,579.7	16,704.1	16,921.4	17,183.7	17,445.2
Kilometre Başına Düşen Kişi Sayısı	Number of People Per Kilometer	230.5	231.0	231.7	232.2	232.5
Tüketim Gücü Paritesi Açısından Ölçülen Gayrisafi Milli Hasıla (\$)	Gross National Product Measured in terms of Consumption Power Parity (Nations. Million \$)	3,557,467.0	3,630,145.0	3,748,094.0	3,845,461.6	3,966,902.9
Tüketici Harcaması (Milyon \$)	Consumer Expenditure (Million \$)	1,869,050.6	1,962,130.3	1,994,637.7	1,709,893.6	1,735,895.5
Yıllık Brüt Gelir (Milyon \$)	Annual Gross Income (Million \$)	3,346,592.9	3,534,671.3	3,627,562.8	3,112,494.8	3,160,795.0
Yıllık Harcanabilir Gelir (Milyon \$)	Annual Spendable Income (Million \$)	2,243,776.4	2,361,449.5	2,416,867.7	2,072,741.6	2,104,198.7

Kaynak: www.euromonitor.com/germany/country-factfile:26.01.2016. / Source: www.euromonitor.com/germany/country-factfile: Access Date: 26.01.2016.

Tablo 11: Almanya Yaşam Tarzı Göstergeleri
Table 11: Life Style Indicators of Germany

		2012	2013	2014	2015	2016 (T)
İnternet Kullanıcıları (000)	Internet Users (000)	63,395.6	64,958.5	66,706.8	67,622.5	68,263.9
Tüketicilerin Yiyecek Harcamaları (Milyon \$)	Food Expenditures of Consumers (Million \$)	168,744.1	182,497.7	189,727.0	158,397.8	161,924.6

Kaynak: www.euromonitor.com/germany/country-factfile:26.01.2016 / Source: www.euromonitor.com/germany/country-factfile: Access Date: 26.01.2016.

Almanya pazarının performansı incelendiğine gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı talep açısından oldukça olumlu bir dönemin yaşandığı görülmektedir. Bunda Almanya'da yaşanan olumlu ekonomi ikliminin (düşük işsizlik, gelirlerde artış, tasarruf oranlarındaki düşüş gibi), seyahat ve turizm hareketlerinin Almanların birçoğu açısından önemli bir yer tutmasının payı büyüktür. Ekonomi açısından herhangi bir sıkıntı yaşanmazsa 2015 yılında olduğu gibi 2016 yılında da seyahat sayısı, toplam satışların değeri ve diğer göstergeler açısından olumlu gelişmelerin devam etmesi beklenmektedir (<http://www.euromonitor.com/travel-in-germany/report>:Erişim tarihi:21.01.2016).

Almanya pazarı açısından 2016 yılının 2015'e göre çok daha iyi geçmesi, faiz oranlarının ve petrol fiyatlarının düşmesinin özel tüketimi azaltacağı tahmin edilmektedir (<http://www.oecd.org/economy/germany-economic-forecast-summary.htm>:Erişim tarihi:26.01.2016).

2020 yılına kadar gayrisafi milli hasıla'nın yıllık büyüme oranının % 1.3'ten az olması beklenmektedir. (<http://www.euromonitor.com/germany-country-profile/report>:Erişim tarihi:21.01.2016).

Alman pazarının iç dinamiklerine bakıldığında turizm pazarının oldukça olgun olduğu, aşırı büyümenin beklenmediği, aksine iyi düzeyde farklılaştırıldığı, gerek iş seyahatlerinin ve gerekse kültür turizminin birbirini desteklediği, dünyanın her bir yerinden giderek artan oranda turist çekebilme başarıları Münih ve Berlin gibi oldukça popüler şehirlerin bulunduğu, yakın tarihlerde önemli tutarlarda yatırımların yapıldığı, otel gruplarının artık ikinci sırada önemli gördükleri yerlerde yatırım olanaklarını düşündükleri görülmektedir. Göçmen krizi veya ekonominin kötüye gittiği dönemler olumsuz yönde etkilemekteyse de Almanya'nın pazarlarını çeşitlendirme çabaları (Asya Pasifik ülkeleri özelinde Çin gibi) sonuç vermektedir (www.marketreportsonline.com/441817.html#utm_source=whatech&utm_content=whatech.com/123050:Erişim tarihi: 21.01.2016).

2014 yılı itibarıyla Almanya'da seyahat ve turizm sektörünün gayrisafi milli hasılaya katkısı % 3.8 iken, bu oranın 2015'te %3 artması ve 2015-2025 yılları içinde %1.9 oranında artış göstermesi beklenmektedir. Tahminler doğru çıkarsa seyahat ve turizm sektörünün gayrisafi milli hasılaya katkısı 2025 yılında % 4.1 oranında olacaktır. İstihdam açısından ise seyahat ve turizm sektörü 2014 yılında doğrudan istihdam açısından 2,842,000 işe destek olurken (toplam istihdamın %6.7'si), 2015 yılında oran olarak %2.2 artması, 2025 yılında ise toplam istihdamın %12.7'sine ulaşması beklenmektedir (WTTTC, 2015:1). Almanya'ya ait 2025 yılı detay ve tahminler Tablo 11'de verilmiştir.

If, the market performance of Germany is analyzed, it is observed that extremely positive time is experienced both for domestic and foreign demands. The positive economical climate of Germany (such as low unemployment, high income level, decreasing saving rates and etc.) and importance attached to travelling and tourism activities by Germans have significant part in that. If, there is not any problem with regards to economical issues, as in 2015, it is expected that the positive developments with regards to the number of travels, value of overall sales and other indicators will continue in 2016 (<http://www.euromonitor.com/travel-in-germany/report>: Access Date: 21.01.2016).

With regards to the German market, it is estimated that 2016 will be much better than 2015 and decreasing interest rates and oil prices will reduce private consumption (<http://www.oecd.org/economy/germany-economic-forecast-summary.html>: Access date:26.01.2016).

It is expected that the annual growth rate of gross domestic product of the country until 2020 will be less than 1.3%. (<http://www.euromonitor.com/germany-country-profile/report>: Access Date: 21.01.2016).

If, the internal dynamics of the German market are taken into account, it is observed that tourism market is extremely dense, no overgrowth is expected, on contrary it is becoming different positively, both the business trips and culture tourism support each other, there are extremely popular cities such as Munich and Berlin which succeed in attracting increasing number of tourists from all over the world, there have been investments in significant amounts recently and hotel groups consider investment opportunities for the places which they consider at second place. Although, the immigrant crisis or negative economical developments have negative impact on the country, the attempts of Germany for diversifying its markets (specific to Pacific countries such as China) produce results (http://www.marketreportsonline.com/441817.html#utm_source=whatech&utm_content=whatech.com/123050: Access date: 21.01.2016).

While, the contribution of travelling and tourism sector of Germany in gross domestic product has been 3.8% in 2014, it is expected that this will increase 3% in 2015 and raise 1.9% for the period of 2015-2015. If, these estimates come out right, the contribution of travelling and tourism sector in gross domestic product will be at 4.1% in 2025. With regards to employment, the travelling and tourism sector has directly contributed in 2.842.000 jobs in 2014 (6.7% of the overall employment), it is estimated that this rate will increase 2.2% in 2015 and reach up to 12.7% the overall employment in 2025 (WTTTC, 2015:1). The details and estimates of Germany for 2025 are given in Table 11.

Tablo 12: Almanya 2025 Tahminleri Table 12: 2025 Estimates of Germany

Almanya	Germany	20141 US\$ Milyar 20141 US\$ Billion	2014 Toplamın %'si % of 2014's total	2015 Büyüme2 2015 Growth2	USD\$ Milyar USD\$ Billion	2025 Toplamın %'si % of 2025's total	Büyüme Growth
Gayrisafi hasılaya doğrudan katkı	Direct Contribution to Gross Product	145.202.0	3.8	3.0	181.315.0	4.1	1
Gayrisafi hasılaya toplam katkı	Total Contribution to Gross Product	343.468.0	8.9	2.4	418.906.0	9.5	1
İstihdama doğrudan katkı4	Direct Contribution to Employment4	2.841.9	6.7	2.2	3.093.9	7.4	0
İstihdama toplam katkı4	Total Contribution to Employment4	4.982.0	11.7	1.7	5.342.1	12.7	0
Ziyaretçi ihracatları	Visitor exports	51.177.2	2.9	2.3	77.350.3	3.2	4
Yerli harcama	Domestic expenditure	347.486.0	9.0	2.7	403.672.0	9.1	1
Tatil harcama	Holiday expenditure	318.851.0	3.0	2.9	380.320.0	3.2	1
İş seyahati harcama	Business travel expenditure	79.812.5	0.8	1.5	100.702.0	0.9	2
Sermaye yatırımı	Capital investment	32.375.4	4.2	2.6	44.318.9	4.7	2

12014 sabit fiyatlar ve değişim oranları, 2 2015Enflasyona (%) göre düzenlenmiş gerçek büyüme, 32015-2025 arası enflasyona göre düzenlenen yıllık esasa indirgenmiş gerçek büyüme, 4 '000 İşler
12014 fixed prices and change rates, 2 Real growth (%) arranged according to the inflation of 2015, 3Annualized real growth (%) arranged according to the inflation in between 2015-2025, 4 '000 Jobs
Kaynak: WTTC, 2015:11. / Source: WTTC, 2015:11.

İPK verilerine göre yurt dışına gidecek Avrupalı oranında 2016 yılı için % 2.8'lik bir artış beklenmektedir. Avrupa Seyahat Güven endeksine göre Avrupalıların % 70'i 2016 yılında gidebildiği kadar fazla seyahat etmeyi istemektedir. Bu konuda duyulan güven en fazla İngiltere ve İspanya'da (% 6 oranında artış ile), ardından Polonya (%4'lük artış ile), onu takiben Almanya'dadır (%3'lük artış ile). Güven açısından Rusya'da ve İtalya'da ise azalma (her 2 ülke için de -%2) söz konusudur. Ancak bu veriler mülteciler krizinden önceki veriler olup, mülteciler krizinin yakın gelecekte ne kadar etkili olabileceği tam olarak bilinmemektedir. Bir örnek vermek gerekirse; en son yapılan dünyaca ünlü Oktoberfest'e mülteciler krizinden önceki organizasyona göre 400,000 daha az ziyaretçi katılmıştır (ITB, 2015/2016:13).

Diğer yandan 12 Ocak'ta İstanbul Sultanahmet Meydanında yaşanan patlama neticesinde gelecek yıllarda ziyaretçi sayısında azalmalar görülebilir. Bu ve benzer terör olayları için sadece Türkiye'nin değil tüm Avrupa ve dünya ülkelerini daha sıkı önlemleri alması gerekmektedir. Daha önceden 3S (Sun, Sea, Sand) için gelen ziyaretçilere şimdi bir S daha ilave edilmesi düşünülmelidir: Security.

According to the data of IPK, 2.8% increase is expected for the rate of Europeans who will go abroad in 2016. According to the Europe Travel Safety index, 70% of Europeans desire to travel many countries as they can visit. The most trusted countries in this respect are the United Kingdom and Spain (by 6% increase), then Poland (by 4% increase) and then Germany (by 3% increase). With regards to trust, there has been a decrease for Russia and Italy (-2% for each country). However, this data belongs to the period before immigrant crisis and it is not exactly known how the immigrant crisis will be influential in near future. For example; due to immigrant crisis, 400.000 less guests have attended the last Oktoberfest which is a world famous organization. (ITB, 2015/2016:13).

On the other hand, the number of guests in the following years might decrease due to the explosion in the Sultanahmet Avenue of Istanbul which happened in 12th January. Not only Turkey but all countries of Europe and the World have to take strict precautions in order to prevent such terror events. It should be considered to add another S to 3S (Sun, Sea, Sand) for the visitors: Security.

2. BÖLÜM: TÜRKİYE TURİZM VERİLERİ

CHAPTER 2: TOURISM DATA OF TURKEY

2.1. TÜRKİYE'NİN SON 25 YILDA TURİZMDEKİ İSTİKRARI

2.1. TOURISTIC STABILITY OF TURKEY IN THE LAST 25 YEARS

Tablo 13: Türkiye'nin Son 25 Yılda Turizmdeki İstikrarı (Aylara göre Türkiye'ye gelen turist sayılarına)

Table 13: Touristic Stability of Turkey in the Last 25 Years (as of the number of tourists visited Turkey in each month)

YILLAR YEARS	OCAK JANUARY	ŞUBAT FEBRUARY	MART MARCH	NİSAN APRİL	MAYIS MAY	HAZİRAN JUNE
1989	110 814	126 039	251 539	345 332	479 623	443 072
1990	115 058	143 215	242 987	429 624	529 552	559 266
1991	157 674	157 123	284 039	376 502	502 029	517 785
1992	208 740	255 040	337 582	579 022	739 918	727 002
1993	211 573	273 666	343 780	578 292	797 637	682 401
1994	267 658	301 811	394 107	468 550	644 589	671 333
1995	274 680	302 407	368 195	535 462	732 394	810 419
1996	283 616	324 910	537 452	556 109	874 942	902 015
1997	300 872	314 306	555 204	639 819	1 020 894	1 045 987
1998	346 183	371 526	476 756	642 332	986 237	1 062 961
1999	359 046	371 727	409 483	426 558	691 313	784 642
2000	333 915	354 487	435 158	721 128	986 376	1 079 148
2001	359 320	404 653	547 365	884 805	1 231 562	1 387 955
2002	306 597	426 405	675 687	852 930	1 325 752	1 457 615
2003	363 983	481 252	499 663	669 288	1 146 309	1 510 951
2004	533 694	607 854	784 107	1 104 270	1 799 130	1 898 435
2005	700 469	696 643	1 107 348	1 348 264	2 302 389	2 402 912
2006	667 337	626 565	921 892	1 372 922	1 918 809	2 368 628
2007	714 425	787 048	1 099 960	1 520 954	2 287 645	2 774 076
2008	782 786	896 482	1 305 297	1 647 903	2 748 564	3 305 832
2009	751 817	898 927	1 207 729	1 750 281	2 718 788	3 263 089
2010	809 974	953 848	1 414 616	1 744 628	3 148 337	3 500 024
2011	975 723	1 079 505	1 617 782	2 290 722	3 283 125	3 780 637
2012	981 611	997 571	1 460 563	2 168 715	3 232 926	3 882 592
2013	1 104 754	1 268 440	1 841 154	2 451 031	3 810 236	4 073 906
2014	1 146 815	1 352 184	1 851 980	2 652 071	3 900 096	4 335 075
2015	1250941	1383343	1895940	2437263	3804158	4123109

TEMMUZ JULY	AĞUSTOS AUGUST	EYLÜL SEPTEMBER	EKİM OCTOBER	KASIM NOVEMBER	ARALIK DECEMBER	TOPLAM TOTAL
562 218	633 641	605 991	462 882	245 840	192 160	4 459 151
707 824	777 793	667 359	526 115	367 300	323 215	5 389 308
635 835	761 744	773 458	581 371	404 267	366 070	5 517 897
970 394	992 640	861 166	697 642	370 878	336 072	7 076 096
743 819	784 532	692 967	699 415	382 736	309 820	6 500 638
820 386	899 189	773 954	695 471	392 040	341 530	6 670 618
1 008 709	1 070 234	1 054 871	836 025	393 023	340 467	7 726 886
1 106 242	1 153 755	1 117 429	909 397	452 325	395 893	8 614 085
1 206 226	1 404 876	1 297 455	947 462	538 368	417 535	9 689 004
1 288 439	1 460 075	1 209 256	1 035 237	502 638	371 057	9 752 697
931 895	1 079 249	876 261	800 513	435 790	320 808	7 487 285
1 525 718	1 419 244	1 368 538	1 178 481	602 396	423 564	10 428 153
1 776 821	1 601 331	1 440 365	1 065 825	520 962	398 005	11 618 969
1 897 112	1 900 120	1 770 566	1 420 386	662 985	559 873	13 256 028
2 130 949	2 275 055	1 874 329	1 657 726	776 181	643 872	14 029 558
2 591 140	2 492 794	2 125 025	1 842 277	948 815	789 367	17 516 908
3 180 802	2 861 141	2 502 123	2 108 398	1 052 561	861 836	21 124 886
3 109 727	2 905 817	2 267 146	1 713 916	1 020 106	926 968	19 819 833
3 624 156	3 384 065	2 799 276	2 152 908	1 177 475	1 018 923	23 340 911
4 084 764	3 762 136	2 981 044	2 462 497	1 267 996	1 091 376	26 336 677
4 343 025	3 760 372	3 136 010	2 617 193	1 403 740	1 226 143	27 077 114
4 358 275	3 719 180	3 486 319	2 840 095	1 491 005	1 165 903	28 632 204
4 597 475	4 076 783	3 923 546	3 039 754	1 596 295	1 194 729	31 456 076
4 571 389	4 470 202	3 991 415	3 050 981	1 631 647	1 343 220	31 782 832
4 593 511	4 945 999	4 266 133	3 402 460	1 709 479	1 442 995	34 910 098
5214519	5283333	4352429	3439554	1729803	1580041	36837900
5480502	5130967	4251870	3301194	1720554	1464791	36244632

Kaynak: <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014 <http://www.tursab.org.tr/istatistikler> Erişim tarihi: 8/07/2014
Source: <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Access date: 8/07/2014 <http://www.tursab.org.tr/istatistikler> Access date: 8/07/2014

Turizm tüm dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de sürekli gelişim gösteren bir endüstri olma özelliğini korumaktadır. Turizm Bakanlığının verileri incelendiği zaman Türkiye'nin turizm alanında son 25 yılda hangi noktalara geldiği görülmektedir. Turizm endüstrisinin başladığı doksanlı yıllarda ülke genelinde turistik amaçlı gelen ziyaretçilerin sayısı 4.4 milyonken 2000'li yıllarda bu rakam 10 milyonları geçmiştir. 2010'lu yıllara gelindiğinde artık dünya pazarında önemli bir yer elde etmiş ve 30 milyon rakamlarını geçmiştir. Son gelinen noktada Türkiye turistlerin destinasyon olarak tercih ettikleri ülkeler kategorisinde dünya sıralamasında 6. sıraya yerleşmiştir. Bu istikrar ile devam etmesi ve alternatif turizm kaynakları ile alternatif destinasyonlar üretmek üzere 2020'li yıllarda çok rahat ziyaretçi sayısı ile dünya sıralamasında ilk 5 ülke arasında olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılında 2023 hedeflerinde 50 milyon turist 50 milyar ABD Dolar turizm geliri hedeflemektedir Avrupa, Asya ve Afrika gibi üç kıtanın tam ortasında kalan bir konuma sahip olan Türkiye 5 saatlik uçuş mesafesi ile bu üç kıtaya hakim konumdadır. Türkiye önümüzdeki yıllarda yeni havalimanı ve diğer yatırımlarının sonuçlanması ile rakiplerine göre daha avantajlı bir konuma yükselcek ve yabancı ziyaretçi bakımında önemli artışlar gösterecektir.

As for the entire world, tourism maintains its characteristic to be a continuously developing industry in Turkey. If, the data of the Ministry of Tourism is analyzed, the point where Turkey has achieved in tourism in the last 25 years is seen. While, the number of touristic visitors of our country has been 4.4 millions during the nineties when the tourism industry has begun, this number has more than 10 million in 2000s. When, we have come to 2010s, our country has gained an important place in the world market and this figure has increased up to 30 millions. At the latest point, Turkey is the 6th most preferred touristic destination of the tourists all around the world. If, our country proceeds through that stability and generates alternative tourism resources and alternative destinations, it will easily be among the first 5 countries of the world with its number of visitors. In the 100th Year of the Republic of Turkey, 50 millions of tourists and 50 billions of US Dollars of tourism income are aimed. Turkey which is located in the middle of three continents as Europe, Asia and Africa, is dominant over these three continents with 5 hours of flight distance. Turkey will be at a more advantageous position compared to its competitors by new airports to be established and finalizing other investments in near future and these will cause important increases in number of visitors.

2.2. TÜRKİYE VE DÖRT İLİN OCAK-ARALIK VERİLERİ

2.2. JANUARY-DECEMBER DATA OF TURKEY AND FOUR PROVINCES

Tablo 14: Türkiye ve Dört İlin Ocak-Aralık Verileri / Table 14: January-December Data of Turkey and Four Provinces

YILLAR / YEARS	2010	2011	2012	2013	2014	2015
İLLER / PROVINCE	(Ocak-Aralık) January-December	(Ocak-Aralık) January-December	(Ocak-Aralık) January-December	(Ocak-Aralık) January-December	(Ocak-Aralık) January-December	(Ocak-Aralık) January-December
ANTALYA	9.759.044	10.900.914	10.726.136	11.535.762	11.941.954	10.868.013
İSTANBUL	6.960.980	8.057.879	9.381.670	10.474.867	11.842.983	12.414.677
İZMİR	1.530.001	1.813.636	1.811.138	1.943.253	1.847.567	1.792.552
MUĞLA	3.092.881	3.183.424	3.132.475	3.222.315	3.302.688	3.081.467

<http://sgb.kulturturizm.gov.tr/TR,50930/istatistikler.html> 01.02.2016. / <http://sgb.kulturturizm.gov.tr/TR,50930/istatistikler.html> Access Date: 01.02.2016. Provinces: January-June

Türkiye turizmi 2014 yılının ilk yarısında 2013'ün ilk yarısına oranla %10'luk bir büyüme göstermiştir. Bu durum turizm endüstrisi için sevindirici bir durumdur. Yılın ilk yarısı verileri incelendiğinde Türkiye turizminin %75'lik dilimine sahip olan Antalya, İstanbul ve Muğla geçen yıla oranla ilk altı aylık verileri itibarıyla yükselişle kapatmıştır, ancak İzmir geçen yıla oranla ilk altı aylık veriler olarak düşüş yaşamıştır.

The tourism of Turkey has achieved 10% growth in the first half of 2014 compared to the first half of 2013. This is a pleasing situation for the tourism industry. If, the data of the first half of the year is taken into consideration, the provinces of Antalya, Istanbul and Mugla which have 75% share of the tourism of Turkey has closed the first six months of the year with increase compared to the previous year and Izmir has experienced a decreased compared to the data of the first six months of the previous year.

2.3. MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCILAR (OCAK-ARALIK 2015)

2.3. THE FOREIGN VISITORS OF ISTANBUL ACCORDING TO THEIR NATIONALITIES (JANUARY-DECEMBER 2015)

2.3.1. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi (Ocak - Aralık 2015)

2.3.1. Analysis on the Data of Foreign Visitors of Istanbul (January - December 2015)

İstanbul Turizm İstatistikleri Raporu, İstanbul'daki sınır giriş kapıları olan Atatürk Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı, Haydarpaşa Limanı, Pendik Limanı, Zeytinburnu Limanı ve Karaköy Limanı'ndan alınan yabancı uçuş izin verileriyle oluşturulmaktadır. Ayrıca raporumuzda, Müdürlüğümüzdeki kayıtlar esas alınarak, Turizm İşletme ve Yatırım Belgeli Tesislerle ilgili veriler güncel olarak yer almaktadır. Aşağıdaki Turizm İstatistikleri Raporu, 2015 yılı Ocak-Aralık aylarını kapsayan verilerin, önceki yıllarla karşılaştırmalı, aylık ve yıllık bazda çeşitli değerlendirmeleriyle oluşturulmuştur.

The Tourism Statistics Report of Istanbul is compiled from the entry data of foreign nationals entering our country from the borders gates of Istanbul as Ataturk Airport, Sabiha Gokcen Airport, Hardarpasa Port, Pendik Port, Zeytinburnu Port and Karakoy Port. In addition to this, our report has the current data related with the Facilities with Touristic Operation and Investment Certificates based on the records of our Directorate.

The following Tourism Statistics Report is compiled by the data covering the period between January and December months of 2015 with various evaluations in monthly and annual basis including comparisons with the previous years.

2.3.2. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları

2.3.2. The Number of Foreign Visitors of Istanbul

Tablo 15: İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları (2014-2015)
Table 15: The Number of Foreign Visitors of Istanbul (2014-2015)

	TÜRKİYE - TURKEY		İSTANBUL - İSTANBUL		2014'e Göre Değişim Oranı (Aylık) Percentage of Change Compared to 2014 (Monthly)	2014'e Göre Değişim Oranı (Kümülatif) Percentage of Change Compared to 2014 (Cumulative)
	2014	2015	2014	2015		
OCAK-JANUARY	1.146.815	1.250.941	635.283	691.496	8,8	8,8
ŞUBAT-FEBRUARY	1.352.184	1.383.343	696.054	732.202	5,2	6,9

	TÜRKİYE - TURKEY		İSTANBUL - İSTANBUL		2014'e Göre Değişim Oranı (Aylık) Percentage of Change Compared to 2014 (Monthly)	2014'e Göre Değişim Oranı (Kümülatif) Percentage of Change Compared to 2014 (Cumulative)
	2014	2015	2014	2015		
MART-MARCH	1.851.980	1.895.940	866.985	944.931	9,0	7,7
NİSAN-APRIL	2.652.071	2.437.263	1.014.662	1.037.506	2,3	6,0
MAYIS-MAY	3.900.096	3.804.158	1.079.598	1.182.906	9,6	6,9
HAZİRAN-JUNE	4.335.075	4.123.109	1.090.284	1.091.357	0,1	5,5
TEMMUZ-JULY	5.214.519	5.480.502	1.155.407	1.400.183	21,2	8,3
AĞUSTOS-AUGUST	5.283.333	5.130.967	1.290.218	1.333.515	3,4	7,5
EYLÜL-SEPTEMBER	4.352.429	4.251.870	1.181.742	1.205.089	2,0	6,8
EKİM-OCTOBER	3.439.554	3.301.194	1.132.655	1.125.263	- 0,7	5,9
KASIM-NOVEMBER	1.729.803	1.720.554	844.289	848.420	0,5	5,5
ARALIK-DECEMBER	1.580.041	1.464.791	855.806	821.809	- 4,0	4,8

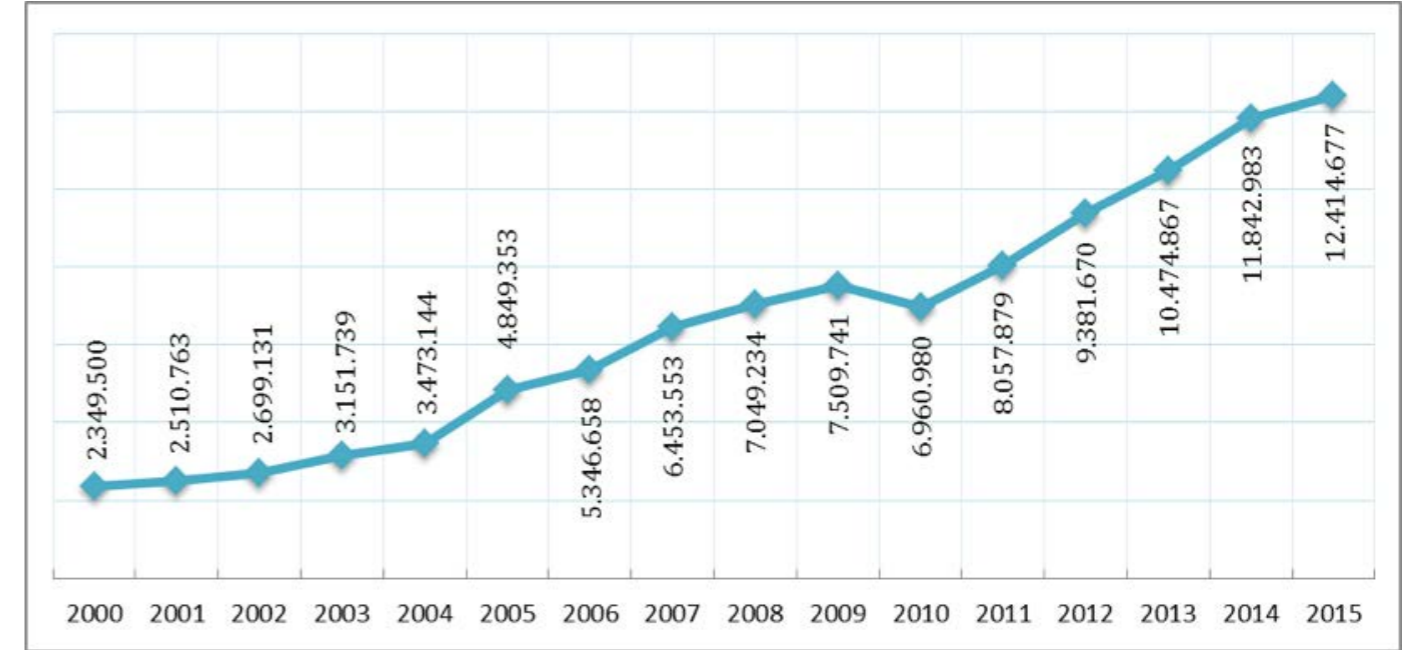
Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanları ile Haydarpaşa, Pendik ve Karaköy limanlarından alınan verilere göre; 2015 yılında İstanbul'a gelen yabancı sayısını geçen yıl ile karşılaştığımızda %5 artış olduğunu görmekteyiz. 2015 yılının aralık ayındaki gelişlere göre %4 azalmıştır. 2015 yılı içinde önceki yıla göre en fazla artış yaşanan ay %21.2 ile Temmuz ayı olmuştur. En çok düşüş yaşanan ay ise % -4.0 ile Aralık ayıdır. 2015 yılında iki ayda geçen yılın değerlerinin altına düşülmüştür. Temmuz sonunda %8.3 olan kümülatif artış oranı yılın ikinci yarısında daha düşük artış ve hatta Ekim ve Aralık aylarındaki azalma sebebiyle yıl sonunda %4.8 olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk altı ayında 5.680.398 yabancı ziyaretçi, ikinci altı ayında 6.734.279 yabancı ziyaretçi gelmiştir. Bu yıl yedi ayda bir milyonun üzerinde yabancı geliş olmuştur.

According to the data obtained from the Ataturk and Sabiha Gokcen Airports and the ports of Haydarpaşa, Pendik and Karaköy; the number of foreign visitors who have come to Istanbul in 2015 has increased 5% compared to the previous year. The visits in December 2015 have decreased 4% compared to the visits in the same month of 2014. The month of 2015 with the highest increase compared to the previous year has been July with 21.2%. The month where the highest decline has been seen is December with -4.0%. There have been a decline in two months of 2015 compared to the previous year. The cumulative increasing rate which was 8.3% at the end of July has become 4.8% increase at the end of the year due to lower increases and even declines in October and December of 2015. In the first six months of the year, 5,680,398 guests have visited our country while 6,734,279 in the second six months. This year, more than one millions of foreign visitors have come to our country in seven months.

2.3.3. 2014-2015 Yılları Aylık Gelen Yabancı Ziyaretçi 2.3.3. Monthly Foreign Visitors in 2014-2015

2.3.4. 2000-2015 Yılları İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları 2.3.4. Number of Foreign Visitors of Istanbul during 2000-2015 Term

Şekil 7: 2000-2015 Yılları İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları
Figure 7: Number of Foreign Visitors of Istanbul during 2000-2015 Term

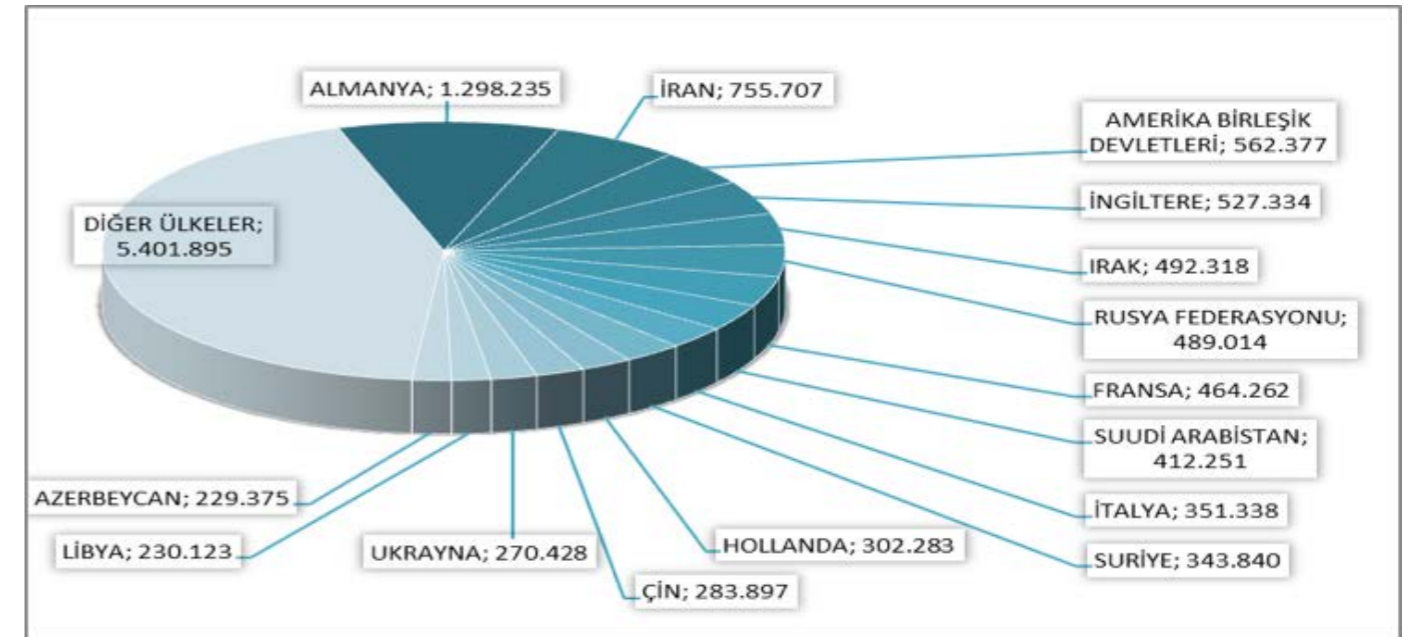


Son on beş yıllık gelen yabancı ziyaretçi grafiği 2010 yılındaki azalma hariç sürekli yükselen bir çizgi şeklindedir.

The graphic for the guests visited our country for the last fifteen years has shown an increasing line except the decline in 2010.

2.3.5. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı 2.3.5. Distribution of the Foreign Visitors Coming to Istanbul in terms of Nationalities and Years

Şekil 8: Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancılar (Ocak - Aralık/2015)
Figure 8: Foreign Visitors who Came to Istanbul according to their Nationalities (January - December 2015)



2015 yılında İstanbul'a gelen yabancıların toplamdaki yüzdeleri: Almanlar: %10.5, İranlılar: %6.1, Amerikalılar: %4.5, İngilizler: %4.2, Iraklılar: %4.0, Ruslar: %3.9, Fransızlar: %3.7, Suudi Arabistanlılar: %3.3, İtalyanlar: %2.8, Suriyeliler: %2.8, Hollandalılar: %2.4, Çinliler: %2.3, Ukraynalılar: %2.2, Libyalılar: %1.9, Azerbaycanlılar: %1.8, Diğer ülkeler: 43,5.

Percentages of foreign visitors who have come to Istanbul in 2015 in overall total are as in the following: Germans: %10.5, Iranians: %6.1, Americans: %4.5, English: %4.2, Iraqis: %4.0, Russians: %3.9, French: %3.7, Saudi Arabians: %3.3, Italians: %2.8, Syrians: %2.8, Netherlanders: %2.4, Chinese: %2.3, Ukrainians: %2.2, Libyans: %1.9, Azerbaijanis: %1.8, Other Countries: 43,5.

2.3.6. İstanbul'dan Transit Geçen Yolcu Sayısı

2.3.6. Number of Transit Passengers of Istanbul

2015 yılı Ocak-Kasım aylarında İstanbul'a iniş yapılıp giriş yapılmadan transit geçen yolcu sayıları incelenmiştir. 2015 yılı Ocak-Kasım ayları İstanbul Emniyet Müdürlüğü Pasaport Şube verilerine bağlı olarak; Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanlarından 11.077.397 yabancı ve 6.124.659 yerli olmak üzere toplam 17.202.056 kişi giriş yapmıştır. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Ocak-Kasım 2015 verilerine göre; yerli ve yabancı ayrımı olmaksızın İstanbul Atatürk Hava Meydanı ve İstanbul Sabiha Gökçen Hava Meydanı Dış Hatlar gelen-giden yolcu sayısı toplam 47.734.453 kişidir. Her bir yolcu geliş ve gidiş ayrı ayrı sayıldığından, tekil yolcu yani sadece geliş için burakamın yaklaşık yarısı 23.867.227 kişi olarak değerlendirilebilir. Bu bilgilere istinaden, uçak yolcu kayıtlarına göre İstanbul'a inen yerli ve yabancı toplam 23.867.227 kişiden, pasaport kayıtlarına göre İstanbul'a giriş yapan yerli ve yabancı toplam 17.202.056 kişiyi çıkardığımızda ortaya çıkan fark 6.665.171 kişi İstanbul'a iniş yapılıp giriş yapmayan yolcu sayısını vermektedir (<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/tr/turizm-istatistik/2015-y%C4%B1%C4%B1-turizm-istatistikleri>; Erişim Tarihi: 11.02.2016).

The number of transit passengers of Istanbul who did not enter the country in between January-November 2015 has been analyzed. Based on the Passport Office of the Security Directorate of Istanbul for January-November 2015; 17.202.056 passengers in total as 11.077.397 foreign nationals and 6.124.659 Turkish nationals have entered from Ataturk and Sabiha Gokcen Airports. According to the data of the General Directorate of State Airports Operations for the period between January-November 2015; the number of visitors Turkish and foreign visitors of the Istanbul Ataturk Airfield and the International Arrivals of Istanbul Sabiha Gokcen Airfield is 47.734.453 people. As, arrival and departure of each passenger is calculated separately, this number for a single passenger can be considered for nearly half of it as 23.867.227 people. In accordance with this information, if we deduct 17.202.056 Turkish and foreign passengers who have entered Istanbul based on their passport records from the total number of Turkish and foreign passengers as 23.867.227, the difference we get is 6.665.171 passengers and this is the number who have arrived but not entered Istanbul. (<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/tr/turizm-istatistik/2015-y%C4%B1%C4%B1-turizm-istatistikleri>; Access date: 11.02.2016).

Tablo 16: İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2013- 2015 Yılları)

Table 16: Distribution of the foreign visitors coming to Istanbul in terms of Nationalities and years (for 2013-2015)

İSTANBUL	İSTANBUL	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI	
					SAYISAL/ DEĞİŞİM	ORANSAL DEĞİŞİM (%)
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	NUMERICAL/ CHANGE	CHANGE IN RATIO (%)
ALMANYA	GERMANY	1.179.397	1.205.976	1.298.235	92.259	7,65
RUSYA FEDR.	RUSSIA FEDER.	573.528	589.950	489.014	-100.936	-17,11
İNGİLTERE	ENGLAND	456.172	497.561	527.334	29.773	5,98
İTALYA	ITALY	437.552	466.030	351.338	-114.692	-24,61
FRANSA	FRANCE	478.258	494.315	464.262	-30.053	-6,08
İRAN	IRANIAN	386.339	590.920	755.707	164.787	27,89
ABD	USA	503.019	533.442	562.377	28.935	5,42
HOLLANDA	NETHERLANDS	284.748	298.959	302.283	3.324	1,11
JAPONYA	JAPAN	154.723	153.084	90.081	-63.003	-41,16
İSPANYA	SPAIN	201.065	235.834	187.842	-47.992	-20,35
UKRAYNA	UKRAINE	246.950	257.560	270.428	12.868	5,00
AZERBEYCAN	AZERBAIJAN	228.630	240.433	229.375	-11.058	-4,60
GÜNEY KORE	SOUTH KOREA	166.363	225.593	202.425	-23.168	-10,27
TÜRKMENİSTAN	TURKMENISTAN	144.065	174.233	162.569	-11.664	-6,69
BELÇİKA	BELGIUM	131.463	140.990	141.573	583	0,41

İSTANBUL	İSTANBUL	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI	
					SAYISAL/ DEĞİŞİM	ORANSAL DEĞİŞİM (%)
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	NUMERICAL/ CHANGE	CHANGE IN RATIO (%)
AVUSTURYA	AUSTRIA	162.874	167.036	174.239	7.203	4,31
İSVİÇRE	SWISS	158.296	159.066	156.793	-2.273	-1,43
İSRAİL	ISRAEL	76.298	86.917	104.646	17.729	20,40
YUNANİSTAN	GREECE	109.120	130.972	123.946	-7.026	-5,36
ÇİN	CHINA	129.067	182.996	283.897	100.901	55,14
IRAK	IRAQ	241.262	354.063	492.318	138.255	39,05
TUNUS	TUNISIAN	89.315	98.227	99.109	882	0,90
LİBYA	LIBYA	261.476	262.115	230.123	-31.992	-12,21
SUUDI ARABİSTAN	SAUDI ARABIA	222.150	322.508	412.251	89.743	27,83
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	121.170	225.593	143.547	-82.046	-36,37
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	152.379	159.936	142.792	-17.144	-10,72
CEZAYİR	ALGERIA	114.013	155.238	166.823	11.585	7,46
LÜBNAN	LEBANON	105.342	119.817	133.185	13.368	11,16
KANADA	CANADA	110.264	122.958	124.063	1.105	0,90
ÖZBEKİSTAN	UZBEKISTAN	116.892	127.536	127.023	-513	-0,40
SURİYE	SYRIA	172.449	228.379	343.840	115.461	50,56
MİSİR	EGYPT	102.483	104.287	94.483	-9.804	-9,40
DİĞER	OTHER	2.457.745	2.730.459	3.026.756	296.297	10,85
TOPLAM	TOTAL	10.474.867	11.842.983	12.414.677	571.694	4,83

Kaynak: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> Erişim tarihi: 27/01/2016
Source: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> Access Date: 27/01/2016

2.3.7. Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı

2.3.7. Distribution of foreign visitors coming to Antalya in terms of nationalities and years

Tablo 17: Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2013- 2015)

Table 17: Distribution of foreign visitors coming to Antalya in terms of nationalities and years (for 2013- 2015)

ANTALYA İLİ (2013-2015)	ANTALYA PROVINCE (2013-2015)	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI	
					SAYISAL/ DEĞİŞİM	ORANSAL DEĞİŞİM (%)
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	NUMERICAL/ CHANGE	CHANGE IN RATIO (%)
RUSYA FEDERASYONU	RUSSIAN FEDERATION	3 338 166	3 489 007	2 839 134	- 649 873	-18,63
ALMANYA	GERMANY	2 834 413	2987371	3 148 458	161 087	5,39
HOLLANDA	NETHERLANDS	547 370	548035	503 188	- 44 847	-8,18
İNGİLTERE	ENGLAND	443 851	449598	461 482	11 884	2,64
UKRAYNA	UKRAINE	384 778	376058	317 530	- 58 528	-15,56
İSVEÇ	SWEDISH	380 540	286764	335 875	49 111	17,13
NORVEÇ	NORWAY	300 872	271619	191 955	- 79 664	-29,33

ANTALYA İLİ (2013-2015)	ANTALYA PROVINCE (2013-2015)	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI COMPARISON OF YEARS 2015- 2014	
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	SAYISAL/ DEĞİŞİM NUMERICAL/ CHANGE	ORANSAL DEĞİŞİM (%) CHANGE IN RATIO (%)
BELÇİKA	BELGIUM	267 941	269285	244 519	- 24 766	-9,20
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	260 408	244441	268 459	24 018	9,83
AVUSTURYA	AUSTRIA	230 008	228184	197 155	- 31 029	-13,60
FRANSA	FRANCE	222 145	227401	119 379	- 108 022	-47,50
DANİMARKA	DENMARK	217 734	221424	218 469	- 2 955	-1,33
POLONYA	POLAND	206 484	190366	241 449	51 083	26,83
İSVİÇRE	SWISS	168 103	183313	167 832	- 15 481	-8,45
ÇEK CUMHURİYETİ	CZECH REPUBLIC	147 265	152046	135 587	- 16 459	-10,83
FİNLANDİYA	FINLAND	133 365	145580	136 557	- 9 023	-6,20
BELARUS	BELARUS	125 837	142319	138 131	- 4 188	-2,94
SLOVAKYA	SLOVAKIA	99 538	109044	111 684	2 640	2,42
İSRAİL	ISRAEL	80 092	104097	106 438	2 341	2,25
ROMANYA	ROMANIA	78 038	92356	98 949	6 593	7,14
LİTVANYA	LITHUANIAN	55 214	84925	70 404	- 14 521	-17,10
MOLDOVA	MOLDOVA	47 072	68861	58 707	- 10 154	-14,75
MACARİSTAN	HUNGARY	40 863	53261	63 929	10 668	20,03
SİRBİSTAN	SERBIA	39 954	46334	45 060	- 1 274	-2,75
İTALYA	ITALY	39 088	42095	30 329	- 11 766	-27,95
İRAN	IRANIAN	36 902	41877	108 140	66 263	158,23
ESTONYA	ESTONIA	35 881	36086	44 479	8 393	23,26
LETONYA	LATVIA	32 087	35173	36 675	1 502	4,27
AZERBAIJAN	AZERBAIJAN	23 486	34834	35 674	840	2,41
BOSNA - HERSEK	BOSNIA AND HERZEGOVINA	16 966	18686	22 185	3 499	18,73
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	UNITED STATES OF AMERICA	15 619	16038	13 417	- 2 621	-16,34
SLOVENYA	SLOVENIA	13 875	12405	13 417	1 012	8,16
İSPANYA	SPAIN	8 468	8572	5 267	- 3 305	-38,56
ERMENİSTAN	ARMENIA	8 187	7978	4 610	- 3 368	-42,22
LÜBNAN	LEBANON	6 387	5653	11 254	5 601	99,08
YUNANİSTAN	GREECE	5 529	5598	5 364	- 234	-4,18
PORTEKİZ	PORTUGAL	3 918	5532	5 035	- 497	-8,98
SURİYE	SYRIA	3 439	4859	9 837	4 978	102,45
CEZAYİR	ALGERIA	1 266	1548	2 030	482	31,14
Diğ. Milliyetler Toplamı	TOTAL OF OTHER NATIONS	221 361	257510	300 970	43 460	16,88
YAB. ZİYARETÇİLER TOPLAMI	TOTAL OF FOREIGN VISITORS	11 122 510	11 506 133	10 869 013	- 637 120	-5,54
YERLİ ZİYARETÇİLER	DOMESTIC VISITORS	413 252	435821	463 152	27 331	6,27
GENEL TOPLAM	GENERAL TOTAL	11.535.762	11.941.954	11.332.165	- 609 789	-5,11

Kaynak: <http://www.haberler.gen.al/2014-04-15/vali-ozturk-antalya-18-milyon-turist-agirlama-hedefine-2018de-ulasacaktır/> Erişim tarihi: 27/01/2016
Source: <http://www.haberler.gen.al/2014-04-15/vali-ozturk-antalya-18-milyon-turist-agirlama-hedefine-2018de-ulasacaktır/> Access Date: 27/01/2016

Türkiye turizm pazarının en yoğun olduğu il şüphesiz Antalya'dır. Ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin %34'ünü kabuleden Antalya 2014 yılında 11,5 milyon yabancı ziyaretçiye evsahipliği yapmıştır. 2011 yılında 10 milyondan fazla turist çekerek önemli bir büyüme gerçekleştirmiş ve 2013 yılında 11,1 milyon yabancı ziyaretçi ile büyümeyi sürdürmüştür.

On yıllık dönem içinde Antalya pazarı için önemli bir yere sahip olan Rusya pazarı %11'lik oranı 2012 yılında %27'lere çıkarmıştır. 2014 yılının verilerine göre Rusya pazarı yine bir önceki yıla göre %4,5'lik bir artış göstererek pazarda önemli bir konumda devam etmektedir. Ancak 2015 yılında Rusya ekonomik krizi sonucunda Antalya'nın en önemli turizm pazarı olan bölge Rus turistler açısından %18,6'lık bir düşüş göstererek bir önceki yılın verilerinde 2014 = 3,49 milyona yakın turisti ağırlarken bu rakam 2015 = 2,84 milyon Rus turisti olmuştur. Bu pazardan 2015 sonu itibarı ile bir önceki yıla göre yaklaşık 600 bin üzerinde bir kayıp yaşandığı görülmektedir. Buna karşın Almanya pazarında %5,39'luk bir büyüme görülmektedir.

The most intense tourism market of Turkey is certainly Antalya. Antalya, which hosts 34% of the foreign visitors visiting our country, has hosted 11.5 millions of foreign visitors in 2014. In 2011, there was a great development by attracting more than 10 millions of tourists and the city have continued its progress by attracting 11.1 millions of foreign visitors in 2013. During the term of the last ten years, the Russian market which has a significant place for the Antalya market has raised from 11% to 27% in 2012. According to the data of 2014, the Russian market has developed 4.5% compared to the previous year and it continues its significant position in the market. However, as a result of Russian economical crisis of 2015, the Russian tourists which are the most important tourism market for Antalya have decreased 18.6% compared to the data of the first six months of the previous year and while Antalya has hosted 3.49 millions of tourists in 2014, this figure has decreased to 2.84 millions of Russian tourists for 2015. As of the end of 2015, it is observed that there was a loss which is more than 600 thousands of Russian tourists compared to the previous year. On the contrary, 5.39% of growth is observed for the Germany market.

2.3.8. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı

2.3.8. Distribution of the foreign visitors coming to Muğla in terms of nationalities and years

Tablo 18: Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2013- 2015)

Table 18: Distribution of foreign visitors coming to Muğla in terms of nationalities and years (for 2013- 2015)

MUĞLA	MUĞLA	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI COMPARISON OF YEARS 2015- 2014	
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	SAYISAL/ DEĞİŞİM NUMERICAL/ CHANGE	ORANSAL DEĞİŞİM (%) CHANGE IN RATIO (%)
ALMANYA	GERMANY	208.330	226.668	290.661	63.993	28,23
AMERİKA	AMERICA	27.024	24.862	21.455	-3.407	-13,70
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	10.930	11.386	9.911	-1.475	-12,95
AVUSTURYA	AUSTRIA	16.712	16.513	16.632	119	0,72
BELÇİKA	BELGIUM	120.651	116.137	106.096	-10.041	-8,65
BEYAZ RUSYA	BELARUS	12.893	14.201	8.995	-5.206	-36,66
BULGARİSTAN	BULGARIA	8.515	12.102	11.305	-797	-6,59
ÇEK CUMHURİYETİ	CZECH REPUBLIC	21.631	21.669	18.570	-3.099	-14,30
DANİMARKA	DENMARK	69.261	59.575	53.798	-5.777	-9,70
FİNLANDİYA	FINLAND	25.735	29.339	20.994	-8.345	-28,44
FRANSA	FRANCE	132.934	134.000	81.492	-52.508	-39,19
G.AFRİKA CUMHURİYETİ	REPUBLIC OF SOUTH AFRICA	2.049	2.276	2.347	71	3,12
HOLLANDA	NETHERLANDS	275.234	244.486	220.389	-24.097	-9,86
İNGİLTERE	ENGLAND	1.337.045	1.392.818	1.262.885	-129.933	-9,33
İRAN	IRAN	3.118	7.916	5982	-1.934	-24,43
İRLANDA	IRELAND	25.213	21.592	19.867	-1.725	-7,99
İSPANYA	SPAIN	22.393	5.094	5.151	57	1,12

MUĞLA	MUĞLA	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI COMPARISON OF YEARS 2015- 2014	
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	SAYISAL/ DEĞİŞİM NUMERICAL/ CHANGE	ORANSAL DEĞİŞİM (%) CHANGE IN RATIO (%)
İSRAİL	ISRAEL	9.204	6.540	9.495	2.955	45,18
İSVEÇ	SWEDISH	102.978	72.793	62.266	-10.527	-14,46
İSVİÇRE	SWISS	13.115	12.665	14.989	2.324	18,35
İTALYA	ITALY	47.454	40.560	30.740	-9.820	-24,21
JAPONYA	JAPAN	904	1.180	845	-335	-28,39
KANADA	CANADA	6.842	5.177	5.865	688	13,29
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	6.298	1.965	3.825	1.860	94,66
LETONYA	LATVIA	1.263	1.924	1883	-41	-2,13
LİTVANYA	LITHUANIAN	14.617	14.485	13.583	-902	-6,23
LÜBNAN	LEBANON	23.810	23.860	33190	9.330	39,10
LÜKSEMBURG	LUXEMBOURG	1.053	575	720	145	25,22
MISIR	EGYPT	376	792	222	-570	-71,97
NORVEÇ	NORWAY	28.769	22.578	14.753	-7.825	-34,66
POLONYA	POLAND	100.300	141.319	142.779	1.460	1,03
PORTEKİZ	PORTUGAL	2.419	1.922	2585	663	34,50
ROMANYA	ROMANIA	9.344	12.447	13.473	1.026	8,24
RUSYA FED.	RUSSIA FED.	229.407	269.585	220.324	-49.261	-18,27
SLOVAKYA	SLOVAKIA	3.717	4.737	4.625	-112	-2,36
SLOVENYA	SLOVENIA	910	869	957	88	10,13
UKRAYNA	UKRAINE	53.333	40.202	45.161	4.959	12,34
ÜRDÜN	JORDAN	10.575	11.396	12.402	1.006	8,83
YUNANİSTAN	GREECE	27.669	33.921	25.158	-8.763	-25,83
DİĞER	OTHER	64.756	87.786	66.480	-21.306	-24,27
YABANCI TOPLAM	TOTAL OF FOREIGN VISITORS	3.078.781	3.149.912	2.916.062	-233.850	-7,4
YERLİ TURİST	DOMESTIC TOURIST	143.534	152.776	165.405	12.629	8,27
TOPLAM	TOTAL	3.222.315	3.302.688	3.081.467	-221.221	-6,70

Kaynak: <http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> Erişim tarihi: 27/01/2016
Source: <http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> Access Date: 27/01/2016

Muğla ili Avrupa merkezli turist profiline sahip bir destinasyondur. Özellikle Türkiye'de İngiltere vatandaşlarının yoğun olarak tercih ettiği bölgelerin başında gelmektedir. Muğla pazarında İngiltere'den sonra Hollanda, Almanya ve Fransa gelmektedir. Ancak son yıllarda İngiltere tek başına Muğla pazarının tek hakimi konumuna gelmiş bir pazardır.

Son yıllarda Muğla turist pazarının %43'üne hakim olan İngiltere 2010 yılında 1.650.692, 2011 yılında 1.466.096, 2012 yılında 1.352.128 turist göndermiş ancak 2013 yılında ise 1.337.045 turist göndererek her yıl belli bir oranda bir düşüş gerçekleştirmiştir. Ancak 2014 yılında bu rakam 1.392.818'e ulaşarak %4,2'lik bir büyüme gerçekleştirmiş ve tekrar büyüme eğilimine geçmiştir. Ancak büyüme, 2015 yılında devam etmeyerek Muğla pazarında İngiliz turistlerin tercihinde %10'lara yakın bir kayıp yaşanmıştır. Muğla genelinde 2015 yılı sonu itibarı ile turizmde kayıp %6,7 oranındadır. Özellikle Fransız ve İngiliz turistlerde önem derecede gerileme görülmektedir.

Mugla is a destination with an European tourist profile. Especially, Mugla is one of the regions of Turkey which is intensively preferred by the British nationals. The Netherlands, Germany and France follow the United Kingdom in Mugla market. However, the United Kingdom has recently and solely become dominant on the Mugla market.

The United Kingdom which has recently consisted 43% of the tourist market of Mugla, has sent 1.650.692 tourists in 2010, 1.466.096 tourists in 2011, 1.352.128 tourists in 2012 and 1.337.045 tourists in 2013 and there has been a specific decrease in every year. However, this figure increased up to 1.392.818 in 2014 and was subjected to 4.2% growth and is now in tendency to re-grow. However, this growth did not continue in 2015 and Mugla has been subjected to a loss of preference by the English tourists which was around 10%. As of the end of 2015, the tourism loss of overall Mugla is around 6.7%. Especially, the number of French and British tourists has extremely regressed.

2.3.9. İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı

2.3.9. Distribution of the foreign visitors coming to Izmir in terms of nationalities and years

Tablo 19: İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2013- 2015)

Table 19: Distribution of foreign visitors coming to Izmir in terms of nationalities and years (for 2013- 2015)

İZMİR	İZMİR	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI COMPARISON OF YEARS 2015- 2014	
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	SAYISAL/ DEĞİŞİM NUMERICAL/ CHANGE	ORANSAL DEĞİŞİM (%) CHANGE IN RATIO (%)
ALMANYA	GERMANY	357.303	338.779	348.043	9.264	2,73
İTALYA	ITALY	152.678	128.094	71.784	-56.310	-43,96
FRANSA	FRANCE	125.429	128.124	90.330	-37.794	-29,50
İNGİLTERE	ENGLAND	114.400	103.701	91.321	-12.380	-11,94
HOLLANDA	NETHERLANDS	82.525	90.145	86.163	-3.982	-4,42
BELÇİKA	BELGIUM	66.562	67.365	56.909	-10.456	-15,52
A.B.D.	USA.	51.180	18.864	17.236	-1.628	-8,63
İRLANDA	IRELAND	36.786	31.796	29.475	-2.321	-7,30
YUNANİSTAN	GREECE	28.757	36.280	33.407	-2.873	-7,92
İSPANYA	SPAIN	33.789	13.720	11.598	-2.122	-15,47
POLONYA	POLAND	26.705	28.695	29.388	693	2,42
AVUSTURYA	AUSTRIA	28.372	24.607	22.935	-1.672	-6,79
İSVİÇRE	SWISS	28.254	28.002	28.382	380	1,36
İRAN	IRANIAN	27.930	40.785	55.922	15.137	37,11
İSVEÇ	SWEDISH	12.816	18.005	22.949	4.944	27,46
RUSYA FED.	RUSSIA FED.	33.724	29.864	14.535	-15.329	-51,33
BELARUS (B. RUSYA)	BELARUS (B. RUSSIA)	25.423	27.627	19.038	-8.589	-31,09
K.K.T.C.	TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS	17.291	18.641	18.044	-597	-3,20
NORVEÇ	NORWAY	12.273	8.527	5.489	-3.038	-35,63
KANADA	CANADA	20.710	5.359	4.195	-1.164	-21,72
DANİMARKA	DENMARK	8.354	11.014	13.745	2.731	24,80
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	9.148	6.735	8.451	1.716	25,48
G. KORE	S. KOREA	6.274	6.428	4.395	-2.033	-31,63
FİNLANDİYA	FINLAND	5.722	4.336	4.160	-176	-4,06
ÇEK CUMHURİYETİ	CZECH REPUBLIC	5.390	6.219	9.563	3.344	53,77
BREZİLYA	BRAZIL	7.206	3.786	4.321	535	14,13
PORTEKİZ	PORTUGAL	4.498	3.968	4.341	373	9,40
JAPONYA	JAPAN	3.827	2.863	2.730	-133	-4,65
AZERBAYCAN	AZERBAIJAN	4.367	4.850	4.817	-33	-0,68
G. KIBRIS RUM YÖN.	GREEK CYPRIOT ADMINISTRATION OF SOUTHERN CYPRIOT	2.017	2.885	1.011	-1.874	-64,96
BULGARİSTAN	BULGARIA	3.742	4.112	4.237	125	3,04
ARJANTİN	ARGENTINA	4.355	1.835	2.285	450	24,52

İZMİR	İZMİR	2013	2014	2015	2015- 2014 YILLARI KARŞILAŞTIRMASI COMPARISON OF YEARS 2015- 2014	
ÜLKELER	COUNTRY	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	(Ocak-Aralık) (January-December)	SAYISAL/ DEĞİŞİM NUMERICAL/ CHANGE	ORANSAL DEĞİŞİM (%) CHANGE IN RATIO (%)
SLOVAKYA	SLOVAKIA	3.056	2.984	9.334	6.350	212,80
UKRAYNA	UKRAINE	4.540	2.632	2.804	172	6,53
MEKSİKA	MEXICAN	3.514	2.439	2.084	-355	-14,56
ROMANYA	ROMANIA	2.758	2.484	2.779	295	11,88
HIRVATİSTAN	CROATIA	1.559	1.554	1.454	-100	-6,44
SLOVENYA	SLOVENIA	2.906	2.113	1.700	-413	-19,55
MACARİSTAN	HUNGARY	2.042	1.901	4.088	2.187	115,04
FİLİPİNLER	THE PHILIPPINES	1.943	1.289	1.953	664	51,51
GÜNEY AFRIKA CUM.	SOUTH AFRICA REPUBLIC	2.628	1.987	1.896	-91	-4,58
LÜBNAN	LEBANON	1.185	854	4.170	3.316	388,29
ÇİN HALK CUM.	CHINA REP.	2.681	3.244	4.054	810	24,97
YENİ ZELANDA	NEW ZELAND	1.469	938	883	-55	-5,86
LÜKSEMBURG	LUXEMBOURG	2.243	1.546	762	-784	-50,71
ŞİLİ	CHILE	1.424	683	993	310	45,39
DİĞER	OTHER	25.085	21.464	37.227	15.763	73,44
YABANCI ZİYARETÇİLER TOPLAM	TOTAL OF FOREIGN VISITORS	1.407.240	1.294.461	1.201.921	-92.540	-7,15
TÜRKİYE	TÜRKİYE	536.013	553.106	590.631	37.525	6,78
GENEL TOPLAM	GENERAL TOTAL	1.943.253	1.847.567	1.792.552	-55.015	-2,98

Kaynak: <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,95965/izmir-turizm-konseynin-ilk-toplantisi-vali-mustafa-top-.html>Erişim tarihi: 27/01/2016
Source: <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,95965/izmir-turizm-konseynin-ilk-toplantisi-vali-mustafa-top-.html>Access date: 27/01/2016

İzmir son on yılda turizmde önemli bir ivme kazanmıştır. Turist sayısı 500 binli rakamlardan 1.3 milyonlu rakamlara ulaşmıştır. Bu oranın artışı en büyük paya sahip ülkeler genel olarak Avrupa ülkeleri olmuştur. Ancak 2013-2014 turist giriş verilerini incelediğinde 2013 yılında 1.407.240 yabancı ziyaretçi geldiği görülmektedir, 2014 yılı verilerinin bir önceki yıla ait olan rakamların gerisinde kaldığı ve 1.294.461 yabancı ziyaretçinin girişi yapıldığı gözlenmektedir. Bu durum, Türkiye’de yıllardır artış gösteren dört bölge içerisinde yer alan İzmir’in bu yıl diğer İstanbul, Antalya ve Muğla pazarlarına göre geride kaldığını ve düşüş gösterdiğini göstermektedir. Bu düşüş 2015 yılında da yaşanmış olup İzmir’de yaklaşık %3’lük bir daralma söz konusudur.

Son yıllarda Muğla’yı tercih eden milletler arasında Almanya pazarı da önemli bir etkiye sahip olarak 2010 yılında 276 bin, 2011 yılında 374 bin, 2012 yılında 359 binlik ve 2013 yılında ise 357 binlik bir turist sayısı önemli bir konuma sahiptir. 2014 yılı ilk altı ayında ise bölgeye Almanya’dan 338 bin turist gelmiştir.

2015 yılı sonu itibarı ile İzmir toplamda yabancı pazarda %7 oranında bir düşüş yaşamıştır. Bu durumu etkileyen en büyük faktör ülkeler arasında %40 üzerinde bir gerileme yaşayan İtalya, %30 civarında etki ile Fransa olmuştur, bunlarla birlikte Türkiye pazarında ziyaretçi yönü ile azalan Rus vatandaşlarında da yaklaşık %50 azalma görülmüştür.

Izmir has gained a significant momentum in tourism during the last ten years. Number of tourists has increased from about 500 thousand to 1.3 million. The countries with the biggest share in that increase have generally been the European countries. However, if the 2013-2014 entry data is taken into consideration, it is seen that 1.407.240 foreign tourists visited city and the data of 2014 has fallen behind the figures of the previous year and it is seen that 1.294.461 foreign tourists have visited the city in that term. It is seen that Izmir, within the four regions showing increase in Turkey for years, have fallen behind the Istanbul, Antalya and Mugla markets and has shown a decrease. This fall has also been experienced in 2015 and there is a 3% shrinkage for Izmir.

The German market has an important impact among the countries recently preferring Mugla and it has an important position for the city with 276 thousands of German tourists in 2010, 374 thousands in 2011, 359 thousands in 2012 and 357 thousands in 2013. During the first six months of 2014, 338 thousands of German tourists have come to the region.

As of the end of 2015, Izmir has been subjected to 7% loss in overall foreign tourists market. Italy with more than 40% regression and France with almost 30% impact have been one of the factor countries which have influenced that situation, in addition to this, there has been a decreasing number of Russian citizens almost at 50%.

3. BÖLÜM: YILLARA GÖRE TURİST GİRİŞ-ÇIKIŞ VERİLERİ CHAPTER 3: CHECK-IN/CHECK-OUT DATA OF TOURISTS BY YEARS

3.1. İstanbul’a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere Ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015) 3.1. Distribution Of The Foreign Visitors Coming To Istanbul In Terms Of Their Nationalities And Years (For 2010-2015)

Tablo 20: İstanbul’a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)
Table 20: Distribution of the foreign visitors coming to Istanbul in terms of their nationalities and years (for 2010-2015)

İSTANBUL	İSTANBUL	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
ALMANYA	GERMANY	892.968	986.099	1.071.427	1.179.397	1.205.976	1.298.235
RUSYA FEDERASYONU	RUSSIAN FEDERATION	407.431	489.766	537.784	573.528	589.950	489.014
İNGİLTERE	ENGLAND	359.634	391.845	441.870	456.172	497.561	527.334
İTALYA	ITALY	403.579	407.183	428.927	437.552	466.030	351.338
FRANSA	FRANCE	342.298	399.620	436.686	478.258	494.315	464.262
İRAN	IRANIAN	272.927	361.558	395.122	386.339	590.920	755.707
ABD	USA	361.008	444.894	485.086	503.019	533.442	562.377
HOLLANDA	NETHERLANDS	209.198	233.066	260.284	284.748	298.959	302.283
JAPONYA	JAPAN	175.412	166.181	184.161	154.723	153.084	90.081
İSPANYA	SPAIN	200.678	198.150	194.668	201.065	235.834	187.842
UKRAYNA	UKRAINE	136.502	154.728	199.245	246.950	257.560	270.428
AZERBEYCAN	AZERBAIJAN	138.600	154.179	200.067	228.630	240.433	229.375
GÜNEY KORE	SOUTH KOREA	101.334	129.222	140.519	166.363	225.593	202.425
TÜRKMENİSTAN	TURKMENISTAN	112.411	134.748	131.247	144.065	174.233	162.569
BELÇİKA	BELGIUM	105.392	111.170	119.835	131.463	140.990	141.573
AVUSTURYA	AUSTRIA	115.557	133.299	146.676	162.874	167.036	174.239
İSVİÇRE	SWISS	101.092	121.817	143.631	158.296	159.066	156.793
İSRAİL	ISRAEL	46.652	43.748	50.705	76.298	86.917	104.646
YUNANİSTAN	GREECE	95.360	106.007	108.315	109.120	130.972	123.946
ÇİN	CHINA	71.291	89.754	105.340	129.067	182.996	283.897
İRAK	IRAQ	94.082	155.619	212.924	241.262	354.063	492.318
TUNUS	TUNISIAN	50.254	56.692	83.264	89.315	98.227	99.109
LİBYA	LIBYA	56.843	50.888	210.628	261.476	262.115	230.123
SUUDİ ARABİSTAN	SAUDI ARABIA	63.518	109.131	168.714	222.150	322.508	412.251
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	82.853	95.160	106.402	121.170	225.593	143.547
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	92.015	116.642	144.213	152.379	159.936	142.792
CEZAYİR	ALGERIA	63.847	80.239	100.307	114.013	155.238	166.823
LÜBNAN	LEBANON	69.585	96.570	107.053	105.342	119.817	133.185
KANADA	CANADA	80.208	100.858	106.063	110.264	122.958	124.063
ÖZBEKİSTAN	UZBEKISTAN	58.600	74.463	95.262	116.892	127.536	127.023
SURİYE	SYRIA	48.457	47.314	66.669	172.449	228.379	343.840
MİSİR	EGYPT	57.584	74.361	106.642	102.483	104.287	94.483
DİĞER	OTHER	1.493.810	1.742.908	2.091.934	2.457.745	2.730.459	3.026.756
TOPLAM	TOTAL	6.960.980	8.057.879	9.381.670	10.474.867	11.842.983	12.414.677

Kaynak: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.htm> Erişim Tarihi: 27.01.2016
Kaynak: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.htm> Access date: 27.01.2016

3.2. Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere Ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)

3.2. Distribution Of The Foreign Visitors Coming To Antalya In Terms Of Their Nationalities And Years (For 2010-2015)

Tablo 21: Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)

Table 21: Distribution of foreign visitors coming to Antalya in terms of their nationalities and years (for 2010- -2015)

ANTALYA	ANTALYA	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
RUSYA FEDERASYONU	RUSSIAN FEDERATION	2 464 258	2 716 257	2 761 145	3 338 166	3 489 007	2 838 134
ALMANYA	GERMANY	2 537 622	2 786 616	2 884 277	2 834 413	2 987 371	3 148 458
HOLLANDA	NETHERLANDS	460 978	537 518	528 612	547 370	548 035	503 188
İNGİLTERE	ENGLAND	441 119	463 647	408 960	443 851	449 598	461 482
UKRAYNA	UKRAINE	356 162	351 214	326 985	384 778	376 058	317 530
İSVEÇ	SWEDISH	276 768	368 035	348 096	380 540	286 764	335 875
NORVEÇ	NORWAY	217 136	277 471	300 432	300 872	271 619	191 955
BELÇİKA	BELGIUM	207 606	231 972	238 848	267 941	269 285	244 519
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	142 552	188 303	224 296	260 408	244 441	268 459
AVUSTURYA	AUSTRIA	256 580	267 467	232 652	230 008	228 184	197 155
FRANSA	FRANCE	275 135	340 753	252 219	222 145	227 401	119 379
DANİMARKA	DENMARK	173 423	208 925	202 270	217 734	221 424	218 469
POLONYA	POLAND	227 903	260 365	213 544	206 484	190 366	241 449
İSVİÇRE	SWISS	127 609	155 338	159 395	168 103	183 313	167 832
ÇEK CUMHURİYETİ	CZECH REPUBLIC	121 767	158 804	157 992	147 265	152 046	135 587
FİNLANDİYA	FINLAND	78 292	113 551	117 818	133 365	145 580	136 557
BELARUS (BEYAZ RUSYA)	BELARUS	101 877	73 926	80 242	125 837	142 319	138 131
SLOVAKYA	SLOVAKIA	73 300	100 106	97 490	99 538	109 044	111 684
İSRAİL	ISRAEL	63 284	29 782	27 335	80 092	104 097	106 438
ROMANYA	ROMANIA	86 805	89 816	83 085	78 038	92 356	98 949
LİTVANYA	LITHUANIAN	49 308	48 968	41 258	55 214	84 925	70 404
MOLDOVA	MOLDOVA	40 755	40 261	45 949	47 072	68 861	58 707
MACARİSTAN	HUNGARY	48 633	50 194	42 738	40 863	53 261	63 929
SİRBİSTAN	SERBIA	24 012	33 495	39 887	39 954	46 334	45 060
İTALYA	ITALY	37 044	55 500	40 048	39 088	42 095	30 329
İRAN	IRANIAN	78 864	138 922	70 400	36 902	41 877	108 140
ESTONYA	ESTONIA	26 889	27 905	26 591	35 881	36 086	44 479
LETONYA	LATVIA	21 748	28 950	27 400	32 087	35 173	36 675
AZERBAIJAN	AZERBAIJAN	22 113	16 367	20 126	23 486	34 834	35 674
BOSNA - HERSEK	BOSNIA AND HERZEGOVINA	12 439	15 345	15 714	16 966	18 686	22 185
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	UNITED STATES OF AMERICA	12 240	14 745	16 747	15 619	16 038	13 417
SLOVENYA	SLOVENIA	18 653	22 529	18 464	13 875	12 405	13 417
İSPANYA	SPAIN	10 821	11 257	10 588	8 468	8 572	5 267

ANTALYA	ANTALYA	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
ERMENİSTAN	ARMENIA	11 737	8 455	6 651	8 187	7 978	4 610
LÜBNAN	LEBANON	2 977	2 520	3 412	6 387	5 653	11 254
YUNANİSTAN	GREECE	6 361	5 517	6 320	5 529	5 598	5 364
PORTEKİZ	PORTUGAL	16 981	12 339	6 010	3 918	5 532	5 035
SURİYE	SYRIA	14 205	6 206	2 426	3 439	4 859	9 837
CEZAYİR	ALGERIA	645	945	1 086	1 266	1 548	2 030
DİĞER MİLLİYETLER TOPLAMI	TOTAL OF OTHER NATIONS	187 570	204 139	211 858	221 361	257 510	300 970
YABANCI ZİYARETÇİLER TOPLAMI	TOTAL OF FOREIGN VISITORS	9 334 171	10 464 425	10 299 366	11 122 510	11 506 133	10 868 013
YERLİ ZİYARETÇİLER	DOMESTIC VISITORS	424 873	436 489	426 770	413 252	435 821	463 152
GENEL TOPLAM	GENERAL TOTAL	9 759 044	10 900 914	10 726 136	11 535 762	11 941 954	11 331 165

Kaynak: <http://www.antalyakulturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Erişim Tarihi 27.01.2016
Source: <http://www.antalyakulturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Access date: 27.01.2016

3.3. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere Ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)

3.3. Distribution of the Foreign Visitors coming to Muğla In Terms of Their Nationalities and Years (For 2010-2015)

Tablo 22: Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)

Table 22: Distribution of foreign visitors coming to Mugla in terms of their nationalities and years (for 2010- -2015)

MUĞLA	MUĞLA	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
ALMANYA	GERMANY	187.631	183.859	207.633	208.330	226.668	290.661
AMERİKA	AMERICA	22.463	23.565	20.684	27.024	24.862	21.455
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	8.080	9.955	10.944	10.930	11.386	9.911
AVUSTURYA	AUSTRIA	21.905	20.746	16.137	16.712	16.513	16.632
BELÇİKA	BELGIUM	114.797	121.007	120.548	120.651	116.137	106.096
BEYAZRUSYA	BELARUS	6.559	5.993	10.571	12.893	14.201	8.995
BULGARİSTAN	BULGARIA	5.555	7.887	6.985	8.515	12.102	11.305
ÇEK CUMH.	CZECH REPUBLIC	15.296	18.177	18.150	21.631	21.669	18.570
DANİMARKA	DENMARK	50.751	62.276	74.954	69.261	59.575	53.798
FİNLANDİYA	FINLAND	17.421	22.572	24.589	25.735	29.339	20.994
FRANSA	FRANCE	114.980	154.743	128.032	132.934	134.000	81.492
G. AFİRİKA CUMH.	REPUBLIC OF SOUTH AFRICA.	1.760	2.600	2.230	2.049	2.276	2.347
HOLLANDA	NETHERLANDS	195.909	236.705	275.540	275.234	244.486	220.389
İNGİLTERE	ENGLAND	1.650.692	1.466.096	1.352.128	1.337.045	1.392.818	1.262.885
İRAN	IRAN	6.711	6.863	4.140	3.118	7.916	5982
İRLANDA	IRELAND	34.181	33.835	29.453	25.213	21.592	19.867

MUĞLA	MUĞLA	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
İSPANYA	SPAIN	9.173	6.193	15.264	22.393	5.094	5.151
İSRAİL	ISRAEL	9.121	3.794	3.267	9.204	6.540	9.495
İSVEÇ	SWEDISH	32.282	46.888	73.867	102.978	72.793	62.266
İSVİÇRE	SWISS	12.352	13.721	15.283	13.115	12.665	14.989
İTALYA	ITALY	56.128	82.953	56.765	47.454	40.560	30.740
JAPONYA	JAPAN	1.341	1.264	860	904	1.180	845
KANADA	CANADA	4.969	8.165	4.501	6.842	5.177	5.865
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	8.033	6.266	6.432	6.298	1.965	3.825
LETONYA	LATVIA	2.332	1.289	1.084	1.263	1.924	1883
LİTVANYA	LITHUANIAN	8.293	11.050	10.999	14.617	14.485	13.583
LÜBNAN	LEBANON	7.815	12.607	21.944	23.810	23.860	33190
LÜKSEMBURG	LUXEMBOURG	1.121	1.185	1.124	1.053	575	720
MISIR	EGYPT	219	523	903	376	792	222
NORVEÇ	NORWAY	16.754	30.170	29.885	28.769	22.578	14.753
POLONYA	POLAND	102.153	112.515	98.439	100.300	141.319	142.779
PORTEKİZ	PORTUGAL	2.109	2.432	2.062	2.419	1.922	2585
ROMANYA	ROMANIA	11.752	13.550	9.820	9.344	12.447	13.473
RUSYA FED.	RUSSIAN FEDERATION	147.949	182.791	195.067	229.407	269.585	220.324
SLOVAKYA	SLOVAKIA	3.021	2.578	5.525	3.717	4.737	4.625
SLOVENYA	SLOVENIA	1.131	1.904	1.188	910	869	957
UKRAYNA	UKRAINE	27.099	40.980	44.087	53.333	40.202	45.161
ÜRDÜN	JORDAN	8.563	10.051	11.937	10.575	11.396	12.402
YUNANİSTAN	GREECE	26.520	28.885	27.903	27.669	33.921	25.158
DİĞER	OTHER	51.632	71.314	73.021	64.756	87.786	66.480
YERLİ TURİST	DOMESTIC TOURIST	86.328	113.477	118.530	143.534	152.776	165.405
TOPLAM	TOTAL	3.092.881	3.183.424	3.132.475	3.222.315	3.302.688	3.081.467

Kaynak: <http://www.muglakulturizm.gov.tr/TR,73716/2012-milletlere-ve-aylara-gore-dagilim.html> Erişim Tarihi 22.01.2016.
Source: <http://www.muglakulturizm.gov.tr/TR,73716/2012-milletlere-ve-aylara-gore-dagilim.html> Access Date: 22.01.2016.

3.4. İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere Ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)

3.4. Distribution Of The Foreign Visitors Coming To Izmir In Terms Of Their Nationalities And Years (For 2010-2015)

Tablo 23: İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı (2010-2015)

Table 23: Distribution of foreign visitors coming to Izmir in terms of their nationalities and years (for 2010- -2015)

İZMİR	İZMİR	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
ALMANYA	GERMANY	264121	361664	348157	357303	338.779	348.043
İTALYA	ITALY	136711	159625	135407	152678	128.094	71.784
FRANSA	FRANCE	98519	144559	127133	125429	128.124	90.330
İNGİLTERE	ENGLAND	116952	105262	113171	114400	103.701	91.321

İZMİR	İZMİR	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
HOLLANDA	NETHERLANDS	75640	81088	84119	82525	90.145	86.163
BELÇİKA	BELGIUM	58444	60031	63444	66562	67.365	56.909
A.B.D.	UNITED STATES OF AMERICA	33044	35881	45985	51180	18.864	17.236
İRLANDA	IRELAND	32929	40065	37368	36786	31.796	29.475
YUNANİSTAN	GREECE	32797	39985	35081	28757	36.280	33.407
İSPANYA	SPAIN	35004	45658	31953	33789	13.720	11.598
POLONYA	POLAND	18207	26344	31446	26705	28.695	29.388
AVUSTURYA	AUSTRIA	20592	28164	28246	28372	24.607	22.935
İSVİÇRE	SWISS	18668	23797	24001	28254	28.002	28.382
İRAN	IRANIAN	31688	26338	23483	27930	40.785	55.922
İSVEÇ	SWEDISH	14130	16485	22974	12816	18.005	22.949
RUSYA FED.	RUSSIA FED.	13728	13994	20975	33724	29.864	14.535
BELARUS (B. RUSYA)	BELARUS	19606	18158	17582	25423	27.627	19.038
K.K.T.C.	TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS	13882	14390	14491	17291	18.641	18.044
NORVEÇ	NORWAY	13890	13436	13024	12273	8.527	5.489
KANADA	CANADA	8743	9950	12391	20710	5.359	4.195
DANİMARKA	DENMARK	11035	11619	12277	8354	11.014	13.745
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	3728	6288	9066	9148	6.735	8.451
G. KORE	S. KOREA	8553	6223	5166	6274	6.428	4.395
FİNLANDİYA	FINLAND	4526	4840	4960	5722	4.336	4.160
ÇEK CUMH.	CZECH REPUBLIC.	1650	4701	4868	5390	6.219	9.563
BREZİLYA	BRAZIL	1845	4190	4004	7206	3.786	4.321
PORTEKİZ	PORTUGAL	3747	3528	3981	4498	3.968	4.341
JAPONYA	JAPAN	3117	3566	3679	3827	2.863	2.730
AZERBAJCAN	AZERBAIJAN	293	5569	3509	4367	4.850	4.817
G. KIBRIS RUM YÖN.	GREEK CYPRIOT	936	1993	3388	2017	2.885	1.011
BULGARİSTAN	BULGARIA	1686	2993	3170	3742	4.112	4.237
ARJANTİN	ARGENTINA	1391	2693	2737	4355	1.835	2.285
SLOVAKYA	SLOVAKIA	858	1170	2736	3056	2.984	9.334
UKRAYNA	UKRAINE	2598	3166	2247	4540	2.632	2.804
MEKSİKA	MEXICAN	1491	2088	2222	3514	2.439	2.084
ROMANYA	ROMANIA	1047	2129	2104	2758	2.484	2.779
HİRVATİSTAN	CROATIA	1567	1821	1941	1559	1.554	1.454
SLOVENYA	SLOVENIA	1674	1856	1849	2906	2.113	1.700
MACARİSTAN	HUNGARY	1097	1592	1814	2042	1.901	4.088
FİLİPİNLER	THE PHILIPPINES	1041	1205	1648	1943	1.289	1.953
GÜNEY AFRİKA CUM.	SOUTH AFRICAN REP.	689	954	1574	2628	1.987	1.896
LÜBNAN	LEBANON	375	474	1394	1185	854	4.170
ÇİN HALK CUM.	CHINA REP.	735	1183	1334	2681	3.244	4.054

İZMİR	İZMİR	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ÜLKELER	COUNTRIES	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)	(Ocak-Aralık) (Jan.-Dec.)
YENİ ZELANDA	NEW ZELAND	783	996	1257	1469	938	883
LÜKSEMBURG	LUXEMBOURG	522	912	1197	2243	1.546	762
ŞİLİ	CHILE	474	734	1102	1424	683	993
DiĞER	OTHER	12288	17473	25461	25085	21.464	37.227
YABANCI TOPLAM	FOREIGN TOTAL	1127071	1360830	1341116	1407240	1.294.461	1.201.921
TÜRKİYE	TURKEY	402930	452806	470022	536013	553.106	590.631
GENEL TOPLAM	GENERAL TOTAL	1530001	1813636	1811138	1943253	1.847.567	1.792.552

Kaynak: <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html> Erişim Tarihi 23.01.2016 / Source: <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html>
Access Date: 23.01.2016

3.5. 2013-2015 Yıllarında Türkiye'ye Gelen Yabancıların Karşılaştırması 3.5. Comparison Of Foreign Visitors Came To Turkey In Between 2013-2015

Tablo 24: 2013-2015 (*)Yıllarında Ülkemize Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırılması
Table 24: Comparison of the Foreigners Coming to Our Country between 2013 and 2015 (*)
according to Their Nationalities

MİLLİYET	NATIONALITY	YILLAR YEARS			MİLLİYET PAYI (%) NATIONALITY SHARE(%)			% DEĞİŞİM ORANI (%) CHANGE IN RATIO	
		2013	2014	2015*	2013	2014	2015*	2014 2013	2015 2014
ALMANYA	GERMANY	5 041 323	5 250 036	5 580 792	14,44	14,25	15,40	4,14	6,30
AVUSTURYA	AUSTRIA	518 273	512 339	486 044	1,48	1,39	1,34	-1,14	-5,13
BELÇİKA	BELGIUM	651 596	660 857	617 406	1,87	1,79	1,70	1,42	-6,57
DANİMARKA	DENMARK	402 818	408 287	408 841	1,15	1,11	1,13	1,36	0,14
FİNLANDİYA	FINLAND	219 044	228 138	213 803	0,63	0,62	0,59	4,15	-6,28
FRANSA	FRANCE	1 046 010	1 037 152	847 259	3,00	2,82	2,34	-0,85	-18,31
HOLLANDA	NETHERLANDS	1 312 466	1 303 730	1 232 487	3,76	3,54	3,40	-0,67	-5,46
İNGİLTERE	ENGLAND	2 509 357	2 600 360	2 512 139	7,19	7,06	6,93	3,63	-3,39
İRLANDA	IRELAND	112 665	105 001	101 379	0,32	0,29	0,28	-6,80	-3,45
İSPANYA	SPAIN	290 422	283 926	236 063	0,83	0,77	0,65	-2,24	-16,86
İSVEÇ	SWEDISH	692 186	667 551	624 649	1,98	1,81	1,72	-3,56	-6,43
İSVİÇRE	SWISS	379 344	394 458	380 338	1,09	1,07	1,05	3,98	-3,58
İTALYA	ITALY	731 784	697 360	507 897	2,10	1,89	1,40	-4,70	-27,17
İZLANDA	ICELAND	4 909	8 691	9 579	0,01	0,02	0,03	77,04	10,22
LÜKSEMBURG	LUXEMBOURG	15 733	15 310	12 764	0,05	0,04	0,04	-2,69	-16,63
PORTEKİZ	PORTUGAL	45 928	52 851	56 312	0,13	0,14	0,16	15,07	6,55
YUNANİSTAN	GREECE	703 168	830 841	755 414	2,01	2,26	2,08	18,16	-9,08
ÇEK CUM.	CZECH REP.	217 254	226 189	212 464	0,62	0,61	0,59	4,11	-6,07
POLONYA	POLAND	423 129	510 569	500 779	1,21	1,39	1,38	20,67	-1,92
MACARİSTAN	HUNGARY	97 074	119 977	140 197	0,28	0,33	0,39	23,59	16,85
NORVEÇ	NORWAY	412 870	326 292	282 210	1,18	0,89	0,78	-20,97	-13,51
SLOVAKYA	SLOVAKIA	127 455	136 899	151 514	0,37	0,37	0,42	7,41	10,68
AVRUPA OECD	EUROPEAN OECD	15 954 808	16 376 814	15 870 330	45,70	44,46	43,79	2,65	-3,09

MİLLİYET	NATIONALITY	YILLAR YEARS			MİLLİYET PAYI (%) NATIONALITY SHARE(%)			% DEĞİŞİM ORANI (%) CHANGE IN RATIO	
		2013	2014	2015*	2013	2014	2015*	2014 2013	2015 2014
A.B.D.	USA.	785 971	784 917	798 787	2,25	2,13	2,20	-0,13	1,77
AVUSTRALYA	AUSTRALIA	190 457	200 730	225 762	0,55	0,54	0,62	5,39	12,47
JAPONYA	JAPAN	174 150	170 550	104 847	0,50	0,46	0,29	-2,07	-38,52
KANADA	CANADA	199 497	190 116	187 615	0,57	0,52	0,52	-4,70	-1,32
YENİ ZELANDA	NEW ZELAND	30 667	32 933	36 915	0,09	0,09	0,10	7,39	12,09
MEKSİKA	MEXICAN	36 617	42 663	45 902	0,10	0,12	0,13	16,51	7,59
G. KORE	S. KOREA	187 040	248 910	228 694	0,54	0,68	0,63	33,08	-8,12
TOPLAM OECD	TOTAL OECD	17 559 207	18 047 633	17 498 852	45,70	48,99	48,28	2,78	-3,04
ESTONYA	ESTONIA	48 537	55 649	63 363	0,14	0,15	0,17	14,65	13,86
KARADAĞ	MONTENEGRO	18 838	20 423	19 768	0,05	0,06	0,05	8,41	-3,21
KOSOVA	KOSOVO	78 825	86 272	97 818	0,23	0,23	0,27	9,45	13,38
MALTA	MALTA	6 769	7 430	9 210	0,02	0,02	0,03	9,77	23,96
LİTVANYA	LITHUANIAN	90 180	106 469	112 654	0,26	0,29	0,31	18,06	5,81
G. KBR. RUM YÖN.	GREEK CYPRIOT ADMINISTRATION OF SOUTHERN CYPRIOT	14 265	15 943	12 967	0,04	0,04	0,04	11,76	-18,67
LETONYA	LATVIA	55 058	58 981	60 485	0,16	0,16	0,17	7,13	2,55
BOSNA HERSEK	BOSNIA AND HERZEGOVINA	72 086	83 258	85 434	0,21	0,23	0,24	15,50	2,61
HIRVATİSTAN	CROATIA	44 058	45 297	38 598	0,13	0,12	0,11	2,81	-14,79
SLOVENYA	SLOVENIA	37 692	41 799	39 734	0,11	0,11	0,11	10,90	-4,94
SİRBİSTAN	SERBIA	169 988	189 396	178 997	0,49	0,51	0,49	11,42	-5,49
MAKEDONYA	MACEDONIA	140 793	156 138	167 428	0,40	0,42	0,46	10,90	7,23
ARNAVUTLUK	ALBANIA	65 113	76 273	80 032	0,19	0,21	0,22	17,14	4,93
BULGARİSTAN	BULGARIA	1 582 912	1 693 591	1 821 480	4,53	4,60	5,03	6,99	7,55
ROMANYA	ROMANIA	395 214	426 585	441 097	1,13	1,16	1,22	7,94	3,40
DiĞER AVRUPA ÜLKELERİ	OTHER EUROPEAN COUNTRIES	3 136	3 137	3 029	0,01	0,01	0,01	0,03	-3,44
TOPLAM AVRUPA	EUROPEAN OECD	18 778 272	19 443 455	19 102 424	53,79	52,78	52,70	3,54	-1,75
AZERBAJCAN	AZERBAIJAN	630 754	657 684	602 488	1,81	1,79	1,66	4,27	-8,39
BELARUS (B. RUSYA)	BELARUS	200 659	223 975	204 355	0,57	0,61	0,56	11,62	-8,76
ERMENİSTAN	ARMENIA	73 365	67 198	48 522	0,21	0,18	0,13	-8,41	-27,79
GÜRCİSTAN	GEORGIA	1 769 447	1 755 289	1 911 832	5,07	4,76	5,27	-0,80	8,92
KAZAKİSTAN	KAZAKHSTAN	425 773	437 971	423 744	1,22	1,19	1,17	2,86	-3,25
KIRGIZİSTAN	KYRGYZSTAN	64 905	81 941	88 369	0,19	0,22	0,24	26,25	7,84
MOLDOVA CUM.	MOLDOVA REP.	111 915	132 338	149 800	0,32	0,36	0,41	18,25	13,20
ÖZBEKİSTAN	UZBEKISTAN	129 292	143 354	143 331	0,37	0,39	0,40	10,88	-0,02
RUSYA FED.	RUSSIA FED.	4 269 306	4 479 049	3 649 003	12,23	12,16	10,07	4,91	-18,53
TACİKİSTAN	TAJKISTAN	27 174	34 678	31 917	0,08	0,09	0,09	27,61	-7,96
TÜRKMENİSTAN	TURKMENISTAN	148 709	180 395	174 330	0,43	0,49	0,48	21,31	-3,36
UKRAYNA	UKRAINE	756 187	657 051	706 551	2,17	1,78	1,95	-13,11	7,53
BDT	COMMONWEALTH OF INDEPENDENT SATATES	8 607 486	8 850 923	8 134 242	24,66	24,03	22,44	2,83	-8,10

(*) Veriler Geçicidir.

Tablo 25: 2013-2015 (*) Yıllarında Ülkemize Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırılması (Ocak-Aralık)
Table 25: Comparison of the foreigners coming to our country between 2013 and 2015(*)
according to their nationalities (January-December)

MİLLİYET	NATIONALITY	YILLAR			MİLLİYET PAYI (%)			% DEĞİŞİM ORANI	
		2013	2014	2015*	2013	2014	2015*	2014	2015
CEZAYİR	ALGERIA	118 189	160 052	171 873	0,34	0,43	0,47	35,42	7,39
FAS	MOROCCO	82 579	89 562	109 775	0,24	0,24	0,30	8,46	22,57
LİBYA	LIBYA	264 266	267 501	234 762	0,76	0,73	0,65	1,22	-12,24
SUDAN	SUDAN	9 319	10 714	11 434	0,03	0,03	0,03	14,97	6,72
MISIR	EGYPT	107 437	108 762	100 040	0,31	0,30	0,28	1,23	-8,02
TUNUS	TUNISIAN	91 683	100 612	102 341	0,26	0,27	0,28	9,74	1,72
GÜNEY AFRIKA CUM.	SOUTH AFRICAN REP.	44 798	43 049	47 679	0,13	0,12	0,13	-3,90	10,76
DIĞER AFRIKA ÜLKELERİ	OTHER COUNTRIES IN AFRICA	89 213	107 855	107 983	0,26	0,29	0,30	20,90	0,12
TOPLAM AFRIKA	TOTAL AFRICA	807 484	888 107	885 887	2,31	2,41	2,44	9,98	-0,25
B.A.EMİRLİĞİ	UNITED ARAB EMIRATES	52 424	53 736	51 600	0,15	0,15	0,14	2,50	-3,97
BAHREYN	BAHRAIN	16 230	24 305	32 476	0,05	0,07	0,09	49,75	33,62
KATAR	QATAR	18 630	29 743	35 832	0,05	0,08	0,10	59,65	20,47
KUVEYT	KUWAIT	88 238	133 128	174 486	0,25	0,36	0,48	50,87	31,07
IRAK	IRAQ	730 639	857 246	1 094 144	2,09	2,33	3,02	17,33	27,63
LÜBNAN	LEBANON	143 629	161 274	197 552	0,41	0,44	0,55	12,29	22,49
ÜRDÜN	JORDAN	102 871	131 329	162 866	0,29	0,36	0,45	27,66	24,01
S.ARABİSTAN	SAUDI ARABIA	234 220	341 786	450 674	0,67	0,93	1,24	45,93	31,86
K.K.T.C.	TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS	216 881	227 612	233 278	0,62	0,62	0,64	4,95	2,49
İSRAİL	ISRAEL	164 917	188 608	224 568	0,47	0,51	0,62	14,37	19,07
YEMEN	YEMEN	17 354	26 033	24 237	0,05	0,07	0,07	50,01	-6,90
DIĞER BATI ASYA ÜLKELERİ	OTHER WEST ASIAN COUNTRIES	1 269 753	1 202 208	882 280	3,64	3,26	2,43	-5,32	-26,61
TOP. BATI ASYA	TOTAL WEST ASIAN	3 055 786	3 377 008	3 563 993	8,75	9,17	9,83	10,51	5,54
BANGLADEŞ	BANGLADESH	8 856	12 706	12 212	0,03	0,03	0,03	43,47	-3,89
ÇİN HALK CUM.	CHINA REP.	138 876	199 746	313 704	0,40	0,54	0,87	43,83	57,05
ENDONEZYA	INDONESIA	57 385	59 486	56 867	0,16	0,16	0,16	3,66	-4,40
FİLİPİNLER	THE PHILIPPINES	59 734	69 229	83 515	0,17	0,19	0,23	15,90	20,64
HİNDİSTAN	INDIA	95 014	119 503	131 869	0,27	0,32	0,36	25,77	10,35
İRAN	IRAN	1 196 801	1 590 664	1 700 385	3,43	4,32	4,69	32,91	6,90
MALEZYA	MALAYSIA	55 139	69 968	69 616	0,16	0,19	0,19	26,89	-0,50
PAKİSTAN	PAKISTAN	34 170	48 420	59 700	0,10	0,13	0,16	41,70	23,30
SİNGAPUR	SINGAPORE	22 403	29 449	26 892	0,06	0,08	0,07	31,45	-8,68
TAYLAND	THAILAND	20 783	26 219	22 125	0,06	0,07	0,06	26,16	-15,61
DIĞER GÜN. ASYA ÜLKELERİ	OTHER SOUTH ASIAN COUNTRIES	85 988	106 258	120 047	0,25	0,29	0,33	23,57	12,98
TOP.GÜN.ASYA	TOTAL SOUTH ASIAN	1 775 149	2 331 648	2 596 932	5,08	6,33	7,17	31,35	11,38

TOPLAM ASYA	TOTAL ASIAN	4 830 935	5 708 656	6 160 925	13,84	15,50	17,00	18,17	7,92
DIĞ. KUZEY AMERİKA ÜLK.	OTHER COUNTRIES IN NORTH AMERICA	11 370	14 666	17 719	0,03	0,04	0,05	28,99	20,82
DIĞ. ORTA AMERİKA ÜLK.	OTHER COUNTRIES IN NORTH AMERICA	8 555	10 428	11 131	0,02	0,03	0,03	21,89	6,74
ARJANTİN	ARGENTINA	46 729	44 407	82 977	0,13	0,12	0,23	-4,97	86,86
BREZİLYA	BRAZIL	113 433	91 627	85 473	0,32	0,25	0,24	-19,22	-6,72
KOLOMBİYA	COLOMBIA	21 979	23 378	26 046	0,06	0,06	0,07	6,37	11,41
ŞİLİ	CHILE	15 905	17 451	24 307	0,05	0,05	0,07	9,72	39,29
VENEZÜELLA	VENEZUELA	11 271	6 975	6 435	0,03	0,02	0,02	-38,12	-7,74
DIĞ.GÜN. AMERİKA ÜLK.	SOUTH AMERICA OTHER COUNTRIES	16 304	18 682	23 731	0,05	0,05	0,07	14,59	27,03
TOP.GÜN.AMERİKA	TOT. SOUTH AMERICA	225 621	202 520	248 969	0,65	0,55	0,69	-10,24	22,94
TOPLAM AMERİKA	TOTAL AMERICA	245 546	227 614	277 819	0,70	0,62	0,77	-7,30	22,06
OKYANUSYA	OCEANIA	475	672	377	0,00	0,00	0,00	41,47	-43,90
MİLLİYETSİZ	UNPATRIOTIC	35 501	47 654	54 436	0,10	0,13	0,15	34,23	14,23
YABANCI TOPLAM	TOTAL FOREIGN	34 910 098	36 837 900	36 244 632	100,00	100,00	100,00	5,52	-1,61

(*) Veriler Geçicidir.

Kaynak : <http://yigm.kulturuzm.gov.tr/TR,9853/istatistikler.html> Erişim tarihi 01.02.2016 www.turizm.gov.tr istatistik@turizm.gov.tr
 Source : <http://yigm.kulturuzm.gov.tr/TR,9853/istatistikler.html> Access Date: 01.02.2016 www.turizm.gov.tr istatistik@turizm.gov.tr

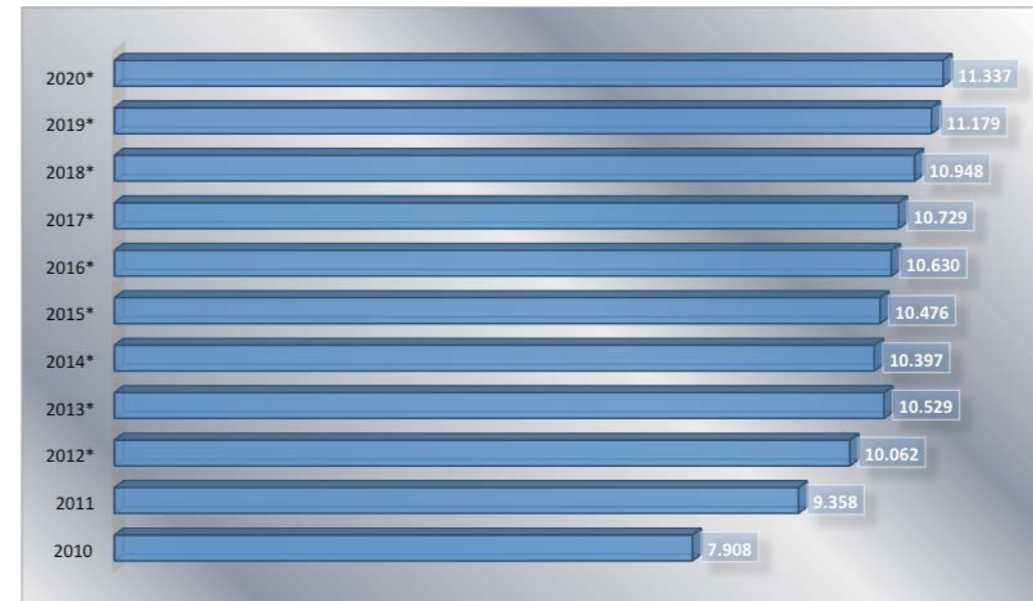
3.6. Türkiye Turizm Gelir ve Giderleri

3.6. The Tourism Incomes And Expenses Of Turkey

3.6.1. Türkiye Turizm Gelirleri (2010-2015)

Eylül, 2015 itibarıyla Türkiye turizm gelirlerinin toplam tutarı 24 milyar 896 milyon ABD Doları seviyesindedir. 2014 yılının aynı döneminde elde edilmiş olan 26 milyar 638 milyon ABD Dolar'lık gelirle kıyaslandığında, %6 oranında bir azalış olduğu görülmektedir. 2012-2015 yılları kıyaslandığında, en fazla aylık turizm geliri artışı her zamanki gibi ağustos ayında yaşanmıştır. Başka bir ifadeyle ağustos ayı her 4 yılda da en fazla turizm gelirin elde edildiği aydır. Tatil yörelerinde yüksek sezon olarak tabir edilen mayıs, haziran, temmuz, ağustos, eylül ayları aşağıdaki tabloda da görüldüğü üzere turizm gelirlerinin paralel biçimde yükselişe geçtiği dönemlerdir.

As of September 2015, total amount of Turkish tourism income is about 24 billions and 896 millions of US Dollars. When it is compared to the 26 billions and 638 millions of US Dollars obtained in the same period of 2014, a decrease around 6% is observed. If, the years from 2012 to 2015 are compared, like always the highest tourism income increase has been experienced in August. In other words, August is the month when the most tourists have come to our country in the last 4 years. May, June, July, August and September months that are called as the high seasons in holiday areas are the periods when the tourism incomes start to increase



Şekil 9: 2010-2020 Türkiye Seyahat Acenteleri Gelirleri ve Tahminleri (Milyon \$)

Tablo 26: Türkiye Turizm Gelirleri (2012-2015)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI + DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ + MERKEZ BANKASI TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU + YILLAR
THE MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM + STATE INSTITUTE OF STATISTICS + CENTRAL BANK TURKISH STATISTICAL INSTITUTE + YEARS

AYLAR - MONTHS	2012 (Bin \$ - Thousand \$)				2013 (Bin \$ - Thousand \$)			
	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM
OCAK-January	797,9	319,2	11,6	1 128,7	975,4	462,9	12,6	1 451,0
ŞUBAT-February	710,9	316,7	11,3	1 038,9	944,5	429,1	10,1	1 383,7
MART-March	1 009,7	333,8	13,3	1 356,8	1 350,2	451,9	12,2	1 814,2
NİSAN-April	1 291,5	409,8	16,8	1 718,1	1 504,5	431,8	15,2	1 951,5
MAYIS-May	1 990,4	389,5	22,7	2 402,6	2 550,9	420,8	21,0	2 992,7
HAZİRAN-June	2 476,4	435,4	33,5	2 945,3	2 873,2	476,2	22,2	3 371,6
TEMMUZ-July	2 792,4	731,1	30,3	3 553,8	2 780,8	664,0	24,6	3 469,5
AĞUSTOS-August	3 030,3	749,4	29,1	3 808,9	3 349,7	819,6	35,5	4 204,8
EYLÜL-September	2 813,7	852,5	26,2	3 692,4	3 021,2	859,9	23,6	3 904,8
9 AYLIK TOPLAM TOTAL OF 9 MONTHS	16,913,2	4 537,5	194,9	21 645,5	19,350,5	5,016,1	177,1	24 543,6
EKİM-October	3 007,7	735,7	20,6	3 764,0	3 343,8	721,4	21,4	4 086,6
KASIM-November	1 518,3	575,9	13,6	2 107,8	1 581,9	534,4	15,1	2 131,5
ARALIK-December	971,1	505,3	13,3	1 489,7	1 046,1	488,3	12,9	1 547,2
12 AYLIK TOPLAM TOTAL OF 12 MONTHS	22,410,4	6 354,4	242,3	29 007,0	25,322,3	6,760,2	226,5	32 309,0

AYLAR - MONTHS	2014 (Bin \$ - Thousand \$)				2015 (Bin \$ - Thousand \$)			
	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM
OCAK-January	1 090,3	417,9	12,2	1 520,4	1 237,4	378,7	9,4	1 625,5
ŞUBAT-February	1 065,6	365,3	11,4	1 442,3	1 112,7	305,3	9,3	1 427,3
MART-March	1 476,5	354,4	14,3	1 845,2	1 464,7	340,3	11,0	1 816,0
NİSAN-April	1 649,6	436,5	17,2	2 103,3	1 521,7	330,3	11,7	1 863,7
MAYIS-May	2 670,9	453,5	22,0	3 146,4	2 347,3	356,3	15,8	2 719,4
HAZİRAN-June	3 213,9	489,1	23,2	3 726,2	2 793,8	339,3	17,4	3 150,5
TEMMUZ-July	3 079,0	601,8	24,9	3 705,7	3 018,7	642,1	22,2	3 683,0
AĞUSTOS-August	4 048,9	863,6	34,2	4 946,7	3 849,7	868,5	24,0	4 742,2
EYLÜL-September	3 311,1	863,5	27,5	4 202,1	3 025,5	822,8	20,5	3 868,8
9 AYLIK TOPLAM TOTAL OF 9 MONTHS	21,605,8	4 845,6	186,8	26 638,2	20,371,5	4 383,6	141,3	24 896,4
EKİM-October	3 386,5	554,0	24,8	3 965,3	2 834,3	530,2	16,9	3 381,4
KASIM-November	1 639,5	443,8	15,5	2 098,8	1 310,2	474,2	12,9	1 797,3
ARALIK-December	1 146,3	445,9	11,4	1 603,6	922,8	455,0	11,5	1 389,3
12 AYLIK TOPLAM TOTAL OF 12 MONTHS	27 778,1	6 289,3	238,5	34 305,9	25 438,8	5 843,0	182,6	31 464,7

TÜİK'in, 2015 yılının son çeyreğine (Ekim-Kasım-Aralık aylarına) ait turizm gelirlerine ait veriler ve yorumları aşağıdaki özetlenmiştir.

The data of TUIK related with the tourism incomes of the last quarter of 2015 (October-November-December) is summarized in

3.6.2. Turizm İstatistikleri IV.Çeyrek (Ekim-Aralık ve Yıllık- 2015) 3.6.2. Tourism Statistics 4th Quarter (October-December and Annual - 2015)

Turizm geliri Ekim, Kasım ve Aralık aylarından oluşan IV. çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %14,3 azalarak 6 milyar 568 milyon 22 bin ABD Doları oldu. Turizm gelirinin (cep telefonu dolaşım ve marina hizmet harcamaları hariç) %77,6'sı yabancı ziyaretçilerden, %22,4'üne yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.

Ziyaretçiler, seyahatlerini kişisel veya paket tur ile organize etmektedirler. Bu çeyrekte yapılan harcamaların 5 milyar 409 milyon 642 bin ABD Doları'nı kişisel harcamalar, 1 milyar 158 milyon 381 bin ABD Doları'nı ise paket tur harcamaları oluşturmuştur.

Turizm geliri 2015 yılında bir önceki yıla göre %8,3 azalarak 31 milyar 464 milyon 777 bin ABD Doları oldu. Turizm gelirinin (cep telefonu dolaşım ve marina hizmet harcamaları hariç) %81,3'ü yabancı ziyaretçilerden, %18,7'si ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir. Bu yılki gelirin 24 milyar 788 milyon 321 bin Doları'nı kişisel harcamalar, 6 milyar 676 milyon 456 bin ABD Doları'nı ise paket tur harcamaları oluşturmuştur.

Bu çeyrekte yabancıların ortalama harcaması 737 ABD Doları, yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 1.183 Doları olmuştur. Yıllık olarak değerlendirildiğinde; kişi başına ortalama harcama 756 ABD Doları, yabancıların ortalama harcaması 715 ABD Doları, yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 970 ABD Doları olmuştur.

Tourism income in 4th quarter consisting of October, November and December months has decreased as 14,3% according to the same quarter of the previous year and has reached to 6 billion 568 million 22 thousand US Dollars. 77.6% of the tourism income (except the GSM roaming and marina service charges) has been obtained from the foreign visitors while 22.4% has been obtained from our citizens residing at abroad.

These visitors organize their journeys personally or by means of package tours. From the expenses made in this quarter, 5 billion 409 million 642 thousand US Dollars are personal expenses and 1 billion 158 million 381 thousand US Dollars are the package tour expenses.

Tourism income has decreased 8,3% in 2015 when compared to the previous year and reached to 31 billion 464 million 777 thousand US Dollars. 81.3% of the tourism income (except the GSM roaming and marina service charges) has been obtained from the foreign visitors while 18.7% has been obtained from our citizens residing at abroad. Of the income of this year, 24 billion 788 million 321 thousand US Dollars are the personal expenses and 6 billion 676 million 456 thousand US Dollars are the package tour expenses.

During this quarter, the average expense of foreign nationals has been 737 US Dollars while the average expense of Turkish nationals residing abroad has been 1.183 US Dollars. If the expenses are considered on an annual basis; the average expense per tourist has been 756 US Dollars, the average expense of foreign nationals

Tablo 27: Türkiye Turizm Geliri ve Giderileri IV. Çeyrek: Ekim-Aralık- 2015

Table 27: The Tourism Incomes and Expenses of Turkey for the 4th Quarter: October-December

YIL YEAR	ÇEYREK QUARTER	Çıkış Yapan Ziyaretçiler Number of Checking-out Visitors			Giriş Yapan Vatandaşlar (Yurtiçi ikametli) Number of Checking-in Visitors (Domestic Residency)		
		TURİZM GELİRİ BİN(\$) TOURISM INCOME IN THOUSANDS (\$)	KİŞİ SAYISI NUMBER OF PEOPLE	KİŞİ BAŞI ORTALAMA HARCAMA (\$) AVERAGE EXPENSES PER PERSON (\$)	TURİZM GİDERİ BİN(\$) TOURISM EXPENSES IN THOUSANDS (\$)	KİŞİ SAYISI NUMBER OF PEOPLE	KİŞİ BAŞI ORTALAMA HARCAMA (\$) AVERAGE EXPENSES PER PERSON (\$)
2014	I	4 807 836	5 065 759	949	1 365 770	1 728 284	790
	II	8 975 976	10 967 100	818	1 402 783	2 042 086	687
	III	12 854 373	17 084 013	752	1 178 170	2 283 278	516
	IV	7 667 719	8 298 198	924	1 523 759	1 928 616	790
	YILLIK	34 305 904	41 415 070	828	5 470 481	7 982 264	685
2015	I	4 868 890	5 344 575	911	1 282 504	1 865 059	688
	II	7 733 677	10 751 351	719	1 542 832	2 462 510	627
	III	12 294 189	17 408 994	706	1 344 630	2 571 810	523
	IV	6 568 022	8 112 611	810	1 528 457	1 851 472	826
	OCTOBER	3 381 453	4 161 806	812	551 716	678 682	813
	NOVEMBER	1 797 335	2 236 998	803	481 026	605 397	795
	DECEMBER	1 389 235	1 713 807	811	495 714	567 393	874
	YEARLY	31 464 777	41 617 530	756	5 698 423	750 851	651

Ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı çeyreğine göre %2,2 azaldı:

Ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2015 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2,2 azalarak 8 milyon 112 bin 611 kişi olmuştur. Bunların %84,8'ini (6 milyon 878 bin 830 kişi) yabancılar, %15,2'sini (1 milyon 233 bin 781 kişi) ise yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturmuştur. Ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2015 yılında bir önceki yıla göre %0,5 artarak 41 milyon 617 bin 530 kişi olmuştur. Bunların %85,5'ini (35 milyon 592 bin 160 kişi) yabancılar, %14,5'ini (6 milyon 25 bin 370 kişi) ise yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturmuştur.

Turizm gideri geçen yılın aynı çeyreğine göre %0,3 arttı:

Yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşlarımızın harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı çeyreğine göre %0,3 artarak 1 milyar 528 milyon 457 bin ABD Dolar oldu. Bunun 1 milyar 288 milyon 225 bin ABD Dolar'ını kişisel, 240 milyon 231 bin ABD Dolar'ını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur. Yıllık olarak değerlendirildiğinde; turizm gideri, geçen yıla göre %4,2 artarak 5 milyar 698 milyon 423 bin ABD Doları olmuştur. Bunun 4 milyar 768 milyon 443 bin Dolar'ını kişisel, 929 milyon 980 bin ABD Dolar'ını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur.

Yurt dışını ziyaret eden vatandaşlar 2014 yılı IV. çeyreğine göre %4 azaldı: Bu çeyrekte yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4 azalarak 1 milyon 851 bin 472 kişi oldu. Bunların kişi başı ortalama harcaması 826 Dolar olarak gerçekleşmiştir. Yıllık olarak değerlendirildiğinde; yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yıla göre %9,6 artarak 8

The number of visitors has decreased 2.2% compared to the previous year. The number of visitors checking out from our country has decreased 2.2% in the 4th quarter of 2015 compared to the previous year and become 8 millions and 112 thousands and 611 people. 84.8% of them (6 millions and 878 thousands and 830 people) was consisted of foreign nationals and 15.2% (1 millions and 233 thousands and 781 people) was consisted of the Turkish nationals residing abroad. The number of visitors left our country has increased 0.5% in 2015 compared to the previous year and become 41 millions 617 thousands and 530 people. 85.5% of them (35 millions and 592 thousands and 160 people) was consisted of foreign nationals and 14.5% (6 millions and 25 thousands and 370 people) was consisted of the Turkish nationals residing abroad.

The tourism costs have increased 0.3% compared to the same quarter of the previous year. The tourism expenses of our nationals who reside in our country have been 1 billions and 528 millions and 457 thousands of US Dollars by increasing 0.3% compared to the same quarter of the previous year. 1 billions and 288 millions and 225 thousands of US Dollars of the expenses made in this quarter consist of personal expenses while, 240 millions and 231 thousands of US Dollars consist of package tour expenses. If the matter is considered on an annual basis; the tourism expenses have become 5 billions 698 millions and 423 thousands of US Dollars by increasing 4.2% compared to the previous year. 4 billions and 768 millions and 443 thousands of US Dollars of the expenses made in this quarter consist of personal expenses while, 929 millions and 980 thousands of US Dollars consist of package tour expenses.

The number of Turkish nationals who have visited abroad has decreased 4% compared to the 1st quarter of 2014. The number of citizens visited abroad during this quarter has become 1 millions and 851 thousands and 472 people by decreasing 4% compared to the same quarter of the previous year. The average expense per visitor has been 826 US Dollars. If the matter is considered on an annual basis; the number of citizens visited abroad during this quarter has become 8 millions and 750

3.6.3. Türkiye Turizm Giderleri ve Değişim Oranları (2012- 2015)

Tablo 28: Türkiye Turizm Giderleri ve Değişim Oranları (2012- 2015 Yılları)

Table 28: The Tourism Expenses of Turkey and Change Rates (2012- 2015)

AYLAR Months	YEARS (Million USA Dollar)				DEĞİŞİM ORANI (%) Rate of Change (%)		
	2012	2013	2014	2015	2013/12	2014/13	2015/14
OCAK January	271,2	341,9	394,4	410,8	26,0	15,4	4,2
ŞUBAT February	258,7	419,0	493,4	430,7	61,9	17,8	-12,7
MART March	340,2	444,5	478,0	441,0	30,6	7,5	-7,7
NİSAN April	391,9	403,1	403,4	478,9	2,8	0,1	18,7
MAYIS May	416,3	413,6	481,3	554,9	-0,7	16,4	15,3
HAZİRAN June	478,3	470,2	518,1	509,0	-1,7	10,2	-1,8
TEMMUZ July	399,6	435,7	426,4	496,7	9,0	-2,1	16,5
AĞUSTOS August	368,6	445,9	416,0	445,1	21,0	-6,7	7,0
EYLÜL September	292,6	342,9	335,7	402,8	17,2	-2,1	20,0
EKİM October	497,9	640,3	587,9	551,7	28,6	-8,2	-6,2
KASIM November	495,4	449,4	456,7	481,0	-9,3	1,6	5,3
ARALIK December	382,5	447,3	479,1	495,7	16,9	7,1	3,5
TOTAL OF 12 MONTHS	4 593,4	5 253,6	5 470,4	5 698,3	14,4	4,1	4,2

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu , Merkez Bankası , Kültür ve Turizm Bakanlığı
Source: Turkish Statistics Institution, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism

Tablo 29: Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

YILLAR YEARS	TOPLAM - Total				YABANCI - Foreigner (*)		
	TURİZM GELİRİ (1000 \$) TOURISM REVENUE (1000 \$)	ZİYARETÇİ SAYISI NUMBER OF VISITORS	ORTALAMA HARCAMA (\$) AVERAGE EXPENSE (\$)	GSM+Marina Hizmet Harcamaları (***) GSM+Marine Services Expense (***) (1000 Dolar)	TURİZM GELİRİ TOURISM REVENUE (1000 \$)	ZİYARETÇİ SAYISI NUMBER OF VISITORS	ORTALAMA HARCAMA AVERAGE EXPENSE (Dolar)
2005	20 322 112	24 124 501	842	221 915	15 725 813	20 522 621	766
2006	18 593 951	23 148 669	803	211 580	13 918 757	19 275 948	722
2007	20 942 500	27 214 988	770	302 303	15 936 347	23 017 081	692
2008	25 415 067	30 979 979	820	384 332	19 612 296	26 431 124	742
2009	25 064 482	32 006 149	783	310 150	19 063 702	27 347 977	697
2010	24 930 997	33 027 943	755	262 627	19 110 003	28 510 852	670
2011	28 115 692	36 151 328	778	254 753	22 222 454	31 324 528	709
2012	29 007 003	36 463 921	795	242 261	22 410 364	31 342 464	715
2013	32 308 991	39 226 226	824	226 519	25 322 291	33 827 474	749
2014	34 305 903	41 415 070	828	238 617	27 778 026	35 850 286	775
2015	31 464 777	41 617 530	756	182 780	25 438 923	35 592 160	715

YILLAR YEARS	VATANDAŞ - Citizen (**)		
	TURİZM GELİRİ TOURISM REVENUE (1000 \$)	ZİYARETÇİ SAYISI NUMBER OF VISITORS	ORTALAMA HARCAMA AVERAGE EXPENSE (\$)
2005	4 374 383	3 601 880	1 214
2006	4 463 614	3 872 721	1 153
2007	4 703 850	4 197 907	1 121
2008	5 418 439	4 548 855	1 191
2009	5 690 629	4 658 172	1 222
2010	5 558 366	4 517 091	1 231
2011	5 638 484	4 826 800	1 168
2012	6 354 378	5 121 457	1 241
2013	6 760 180	5 398 752	1 252
2014	6 289 260	5 564 784	1 130
2015	5 843 074	6 025 370	970

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu , Merkez Bankası , Kültür ve Turizm Bakanlığı (**): Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.
NOT : "Çıkış Yapan Yabancı Ziyaretçiler Anketi" sonucu elde edilen gelirdir
(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir. (***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almaktadır.
Source: Turkish Statistics Institution, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism (**): Income obtained from the citizen visitors residing at foreign countries.
NOTE: Income obtained as a result of "Questionnaire of exiting foreign visitors".
(*) : Income obtained from the foreign visitors. (***) : The GSM roaming expenses and the Marina Service Expenses are not included in the Overall Income.

4. BÖLÜM: 2015 YILINDA TÜRKİYE'DE VERİLEN TURİZM TEŞVİKLERİ VE İLLER İTİBARIYLA TESİS SAYILARINDA SON DURUM

CHAPTER 4: THE TOURISM INCENTIVES PROVIDED IN TURKEY DURING 2015 AND THE FINAL STATUS OF NUMBER OF TOURISM FACILITIES AS

Aşağıdaki tablo 2015 yılında Ekonomi Bakanlığı'ndan teşvik belgeli turistik yatırımların sayılarını göstermektedir. | The following table shows the number of touristic investments with

Tablo 30: Türkiye'de Turizm Teşvik Belgeli Tesisler (2015)
Table 30: The Facilities of Turkey with Tourism Incentive Certificate (2015)

Şehir - City	5*	4*	3*	2*	1*	Butik Otel Boutique Hotel	Tatil Köyü Holiday Village	ÖzelKon. Tes. Special Accommodation Facilities	Toplam Tesis Sayısı Number of Total Facilities	Toplam Oda Total Rooms	Toplam Yatak Total Beds
Adana		1							1	70	148
Afyon	1	1	1						3	313	654
Ağrı		1							1	60	130
Adıyaman			2						2	84	152
Amasya			1						1	23	46
Ankara	2	4	1			1			8	769	1538
Antalya	18	22	3						43	11.392	22.936
Artvin			1						1	27	54
Aydın	4	5	3				1		13	2.631	5.984
Balıkesir		1	3	1		1			6	288	608
Bartın		1							1	63	126
Bitlis		1							1	99	198
Burdur			2						2	74	148
Bolu	1		1						2	638	1276
Bursa	1	2	3						6	856	1712
Çanakkale	1	1	4						7	406	813
Çankırı			1				1		1	12	24
Çorum		1							1	76	152
Denizli			1						1	29	58
Diyarbakır		2	2						4	297	594
Düzce			2						2	138	276
Edirne			1			1			2	109	218
Erzincan			2						2	48	97
Erzurum	1								1	450	1000
Eskişehir			1						1	60	120
Gaziantep			2						2	111	223
Giresun			5						5	155	310
Hatay			2			1			3	66	132
İstanbul	10	16	18			5		2	51	4374	8746
İzmir	4	6	6			6			22	2367	4735
K.Maraş		1	1			1			3	168	336

Şehir - City	5*	4*	3*	2*	1*	Butik Otel Boutique Hotel	Tatil Köyü Holiday Village	ÖzelKon. Special Accommodation Facilities	Toplam Tesis Sayısı Number of Total Facilities	Toplam Oda Total Rooms	Toplam Yatak Total Beds
Kars		1	2						4	122	244
Kastamonu		1	1						2	272	560
Konya	1	1							2	311	622
Malatya		1							1	60	116
Manisa			1						1	41	82
Mardin	2		3			1			6	490	979
Mersin	1	4	2						7	432	864
Muğla	3	6	5						17	2242	4517
Muş			1						1	28	57
Nevşehir		4	4						11	509	1019
Niğde			2						2	81	162
Rize	1	1	1						3	373	674
Sakarya	1	1							2	209	426
Samsun	1		1						2	198	396
Sinop		1							1	80	160
Sivas			1						1	53	106
Şanlıurfa						1			1	13	26
Tokat		1	1						2	179	358
Trabzon	1	3	2						7	538	1089
Tunceli			1						1	25	50
Van		1	4						5	258	516
Zonguldak			1						1	68	136
Genel Toplam	54	92	102	1		26	1	3	278	32.835	66.703

Kaynak: Resmi Gazetelerin ilgili sayıları. / Source: Related numbers of the Official Gazette.

2016 Yılı Turizmde Duraklama Dönemi mi?

Rusya krizi ve terör endişeleri turizmi vururken otel yatırımları da sert gerileme görüldü. Yapılan incelemeye göre projelerin dörtte biri iptal edilirken yatırımlar yüzde 26 azaldı (http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ekonomi/475725/Turizmde_aci_fren.html#ErişimTarihi:04Şubat2016). Artan iç güvenlik endişeleri ve Rusya gerginliği başta olmak üzere bölgedeki jeopolitik riskler nedeniyle turizm sektörünün içinde bulunduğu sıkıntılı durum, otel yatırımlarına da yansdı. Turistik tesis yatırımlarında 2015 yılının bilançosu belli olurken, projelerin toplam tutarı da otel ve yatak sayısı da azaldı. Değerlendirmeye göre, 2015'te 52 ayrı şehirde yeni yatırım yapılacak otel sayısı 239, yatak sayısı ise 56 bin 448 olarak gerçekleşti (Tablo 31).

Is 2016 a Period of Stagnation for Tourism?

While, the Russia crisis and terror concerns are influencing tourism, severe decline is observed in hotel investments. According to the analysis, one four of projects have been cancelled and investments have reduced 26 percent. (http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ekonomi/475725/Turizmde_aci_fren.html# Access Date: 04th February 2016). Mainly, the increasing domestic security concerns and Russia conflict, the rough situation of tourism sector due to geopolitical risks of the region has reflected on the hotel investments. While, the financial position of 2015 has been finalized for touristic facility investments, the amount of overall total of investments and number of hotels and beds have declined. According to the assessment, the number of hotels in 52 cities which would be

Tablo 31: Teşvik Belgeli Tesislerin 2014-2015 Karşılaştırılması
Table 31: 2014-2015 Comparison of Touristic Facilities with Incentive Certificates

	2014	2015	2015/2014 Karşılaştırması COMPARISON OF YEARS 2015- 2014
Yatırım Yapılacak İl Sayısı Number of provinces to be invested in	58	52	-6
Yatırım Yapılacak Otel Sayısı Number of hotels to be invested in	316	239	-77
Hizmete Açılacak Yatak Sayısı Number of beds that will be opened to service	82.074	56.448	-25.626

	2014	2015	2015/2014 Karşılaştırması COMPARISON OF YEARS 2015- 2014
Otel Başına Ortalama Yatak Sayısı Average number of beds per hotel	259,4	236,2	-23,5
Yeni İstihdam Sayısı Number of new employments	20.177	14.264	-5.913
Toplam Yatırım Maliyeti (TL) Total Investment Cost (TL)	5.361.200	3.375.700	-1.385.500
Yatak Başına Ortalama Maliyet (TL) Average cost per bed (TL)	65.300	70.400	5.100

Tablo 32'de ise, ülkemizdeki Kültür ve Turizm Bakanlığında turizm işletme belgeli tesislerdeki oda ve yatak sayılarının illere göre dağılımını göstermektedir.

In the Table 32, the provincial distribution of rooms and beds of the touristic facilities with tourism operation certificates issued by the

Tablo 32: İllere Göre İşletme Belgeli Tesisler (Oda-Yatak Sayıları /2015)

Table 32: Touristic Facilities with Operation Certificates as of Provinces (Room-Bed Counts/2015)

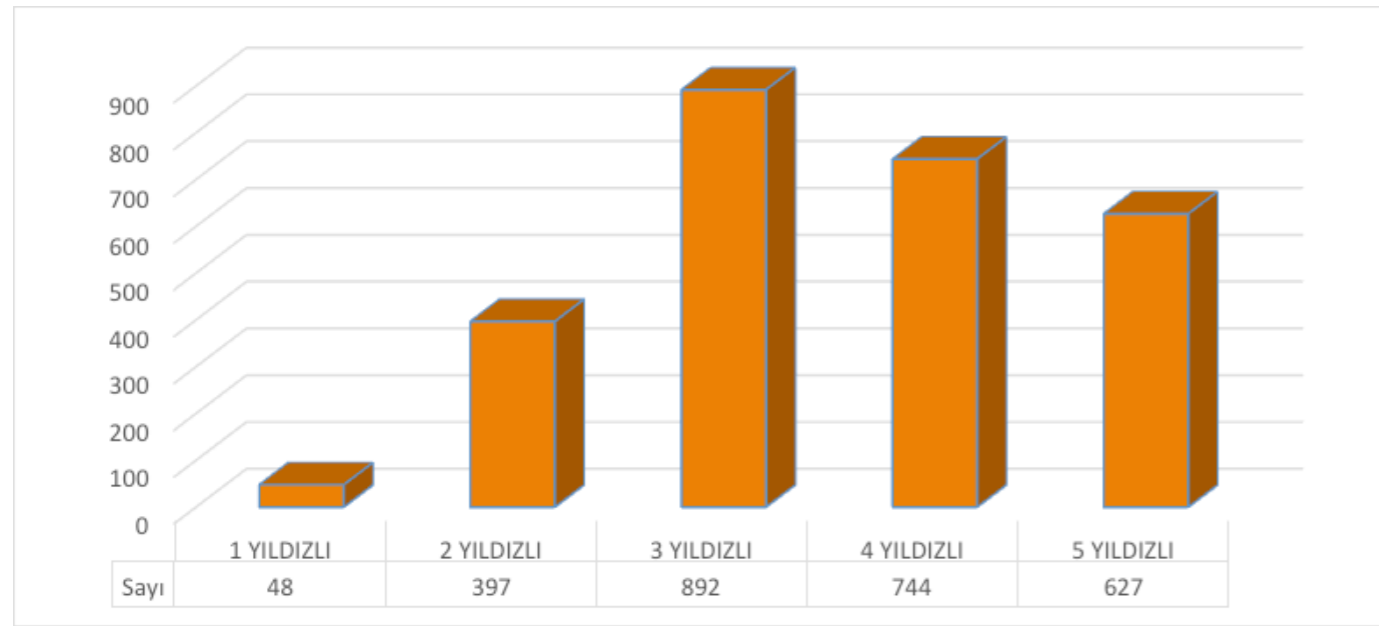
İLLER CITIES	TESİS SAYISI - NUMBER OF FACILITIES	ODA SAYISI NUMBER OF ROOMS	YATAK SAYISI NUMBER OF BEDS
ADANA	44	3233	6513
ADİYAMAN	9	453	898
AFYONKARAHİSAR	15	2603	5493
AĞRI	9	481	931
AKSARAY	13	668	1309
AMASYA	14	426	850
ANKARA	165	12354	24776
ANTALYA	735	187235	403744
ARDAHAN	5	189	340
ARTVİN	9	515	1021
AYDIN	78	11923	24689
BALIKESİR	77	4572	9260
BARTIN	7	287	570
BATMAN	5	335	659
BAYBURT	1	54	101
BİLECİK	6	320	607
BİNGÖL	4	193	378
BİTLİS	8	385	779
BOLU	22	1748	3651
BURDUR	5	197	362
BURSA	62	4802	9796
ÇANAKKALE	56	2861	5778
ÇANKIRI	4	181	353
ÇORUM	9	527	1018
DENİZLİ	29	3269	6515
DİYARBAKIR	21	1306	2562
DÜZCE	12	584	1204
EDİRNE	22	1081	2120
ELAZIĞ	11	666	1339
ERZİNCAN	10	482	940

İLLER CITIES	TESİS SAYISI - NUMBER OF FACILITIES	ODA SAYISI NUMBER OF ROOMS	YATAK SAYISI NUMBER OF BEDS
ERZURUM	12	1154	2317
ESKİŞEHİR	27	1792	3547
GAZİANTEP	42	3018	6012
GİRESUN	17	561	1085
GÜMÜŞHANE	5	159	306
HAKKARİ	4	158	316
HATAY	40	2178	4433
IĞDIR	3	121	214
ISPARTA	12	619	1246
İSTANBUL	502	48824	98324
İZMİR	174	16195	33322
KAHRAMANMARAŞ	31	1102	1915
KARABÜK	24	401	807
KARAMAN	6	322	656
KARS	14	764	1546
KASTAMONU	17	573	1129
KAYSERİ	21	1654	3321
KIRIKKALE	1	32	64
KIRKLARELİ	6	432	865
KIRŞEHİR	4	402	837
KİLİS	1	46	86
KOCAELİ	47	3234	6456
KONYA	30	2358	4720
KÜTAHYA	10	539	1058
MALATYA	14	1114	2217
MANİSA	19	1101	2220
MARDİN	21	1074	2121
MERSİN	47	3270	6823
MUĞLA	389	48520	103499
MUŞ	5	195	416
NEVŞEHİR	65	4526	9637
NİĞDE	3	187	377
ORDU	27	1162	2309
OSMANİYE	3	213	413
RİZE	13	531	1064
SAMSUN	24	1665	3357
SİİRT	2	187	374
SİNOP	8	247	492
SİVAS	8	377	757
ŞANLIURFA	15	1139	2259
ŞIRNAK	2	336	674
TEKİRDAĞ	22	1478	2920
TOKAT	11	456	861

İLLER CITIES	TESİS SAYISI - NUMBER OF FACILITIES	ODA SAYISI NUMBER OF ROOMS	YATAK SAYISI NUMBER OF BEDS
TRABZON	38	2207	4490
TUNCELİ	4	131	260
UŞAK	7	359	709
VAN	11	819	1639
YALOVA	9	540	1168
YOZGAT	6	319	628
ZONGULDAK	13	777	1573
TOPLAM	3.303	403.498	846.395

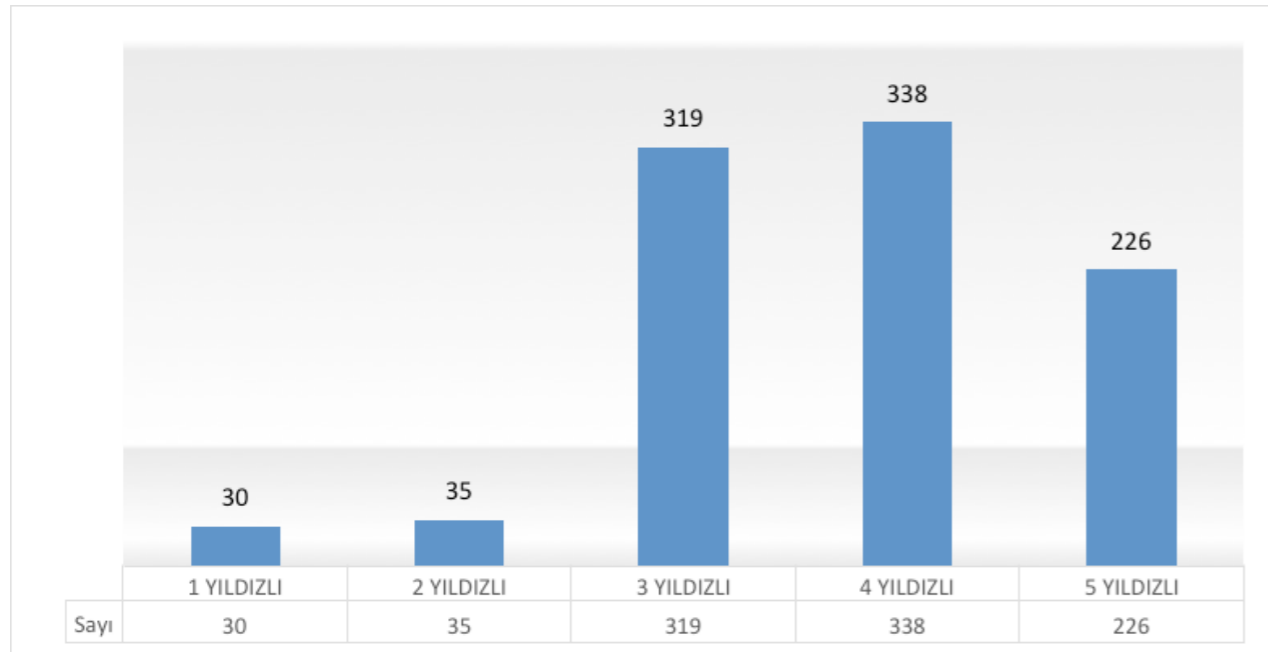
Şekil 10: Türkiye Geneli Turizm İşletme Belgeli Tesisler

Figure 10: The Touristic Facilities of Turkey with Tourism Operation Certificate



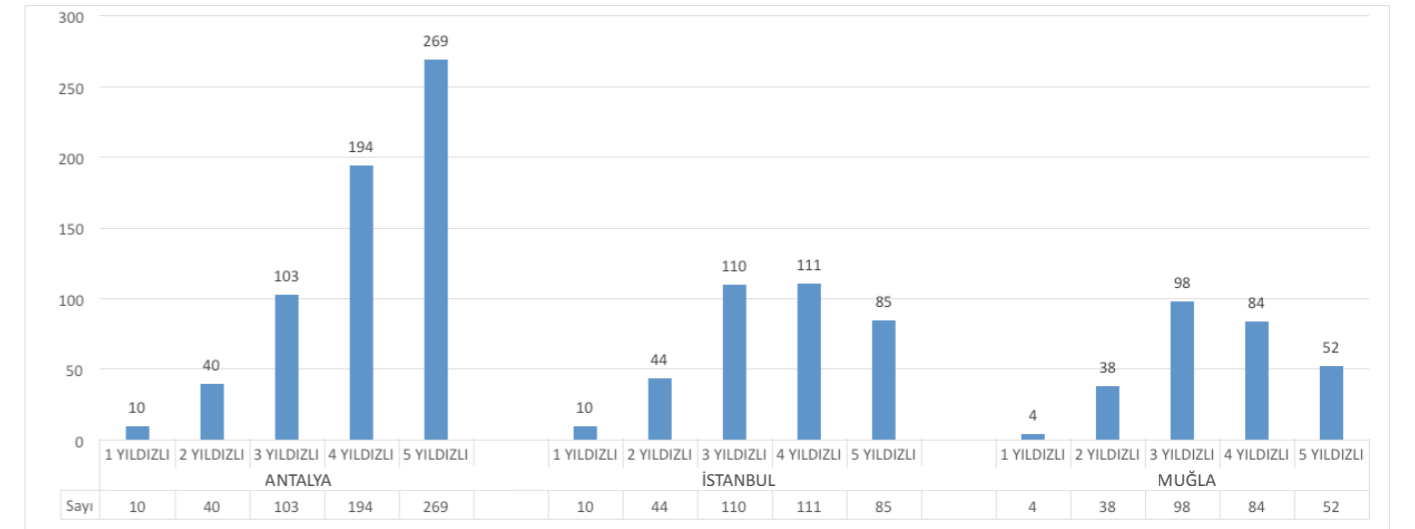
Şekil 11: Türkiye Geneli Turizm Yatırım Belgeli Tesisler

Figure 11: The Touristic Facilities of Turkey with Tourism Investment Certificate



Şekil 12: Yıldız Sayısına Göre Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları (Antalya-İstanbul-Muğla)

Figure 12: Number of Touristic Facilities according to their Stars (Antalya-Istanbul-Mugla)



Tablo 33: İllere Göre Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan Yatırım Belgeli Tesisler (Oda-Yatak Sayıları/2015)

Table 33: The Provincial Distribution of Touristic Facilities with Investment Certificates issued by the Ministry of Culture and

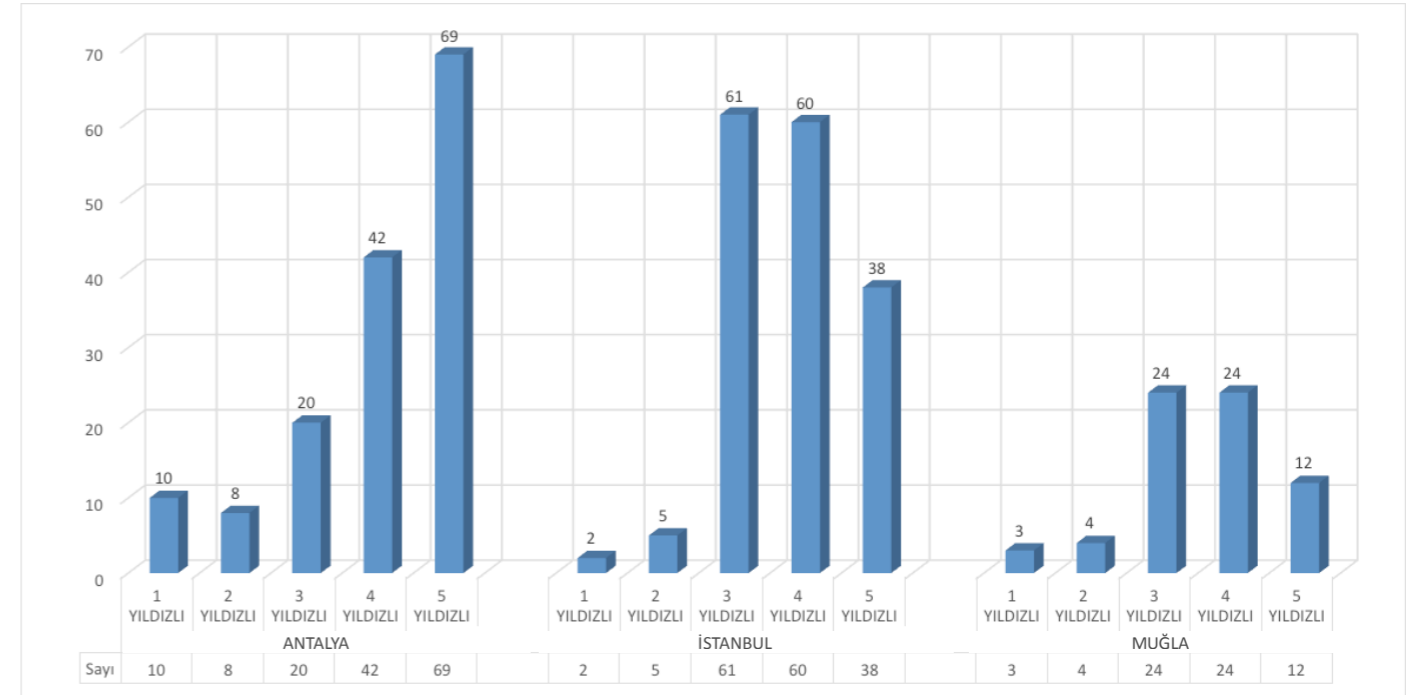
İLLER CITIES	TESİS SAYISI - NUMBER OF FACILITIES	ODA SAYISI NUMBER OF ROOMS	YATAK SAYISI NUMBER OF BEDS
ADANA	16	1246	2592
ADİYAMAN	8	607	1220
AFYONKARAHİSAR	15	5427	12154
AĞRI	5	277	554
AKSARAY	2	63	126
AMASYA	2	48	94
ANKARA	24	5815	12928
ANTALYA	72	13483	29668
ARTVİN	4	103	206
AYDIN	31	7029	15509
BALIKESİR	24	2970	6300
BARTIN	3	244	511
BATMAN	1	200	428
BİNGÖL	1	62	137
BİTLİS	6	282	555
BOLU	5	756	1736
BURDUR	2	72	162
BURSA	23	3403	7593
ÇANAKKALE	21	1334	2745
ÇANKIRI	2	17	34
DENİZLİ	13	1150	2333
DİYARBAKIR	12	1291	2437
DÜZCE	5	360	732
EDİRNE	6	178	358
ELAZIĞ	5	306	620

İLLER CITIES	TESİS SAYISI - NUMBER OF FACILITIES	ODA SAYISI NUMBER OF ROOMS	YATAK SAYISI NUMBER OF BEDS
ERZİNCAN	2	65	97
ERZURUM	4	806	1692
ESKİŞEHİR	9	563	1136
GAZİANTEP	21	2241	4450
GİRESUN	9	362	760
GÜMÜŞHANE	2	145	301
HATAY	15	1989	4208
IĞDIR	1	55	110
ISPARTA	5	320	644
İSTANBUL	203	21448	44198
İZMİR	71	6264	14413
KAHRAMANMARAŞ	11	778	1574
KARABÜK	3	243	520
KARAMAN	2	172	303
KARS	10	493	1032
KASTAMONU	2	46	92
KAYSERİ	6	459	916
KIRKLARELİ	4	313	598
KOCAELİ	10	1153	2305
KONYA	16	2695	5762
KÜTAHYA	3	184	331
MALATYA	4	391	784
MANİSA	6	323	650
MARDİN	14	861	1765
MERSİN	37	6097	12906
MUĞLA	111	14790	33634
MUŞ	3	180	353
NEVŞEHİR	25	2378	5015
NİĞDE	4	311	630
ORDU	9	664	1296
OSMANİYE	3	231	466
RİZE	7	422	858
SAKARYA	13	1618	3426
SAMSUN	6	497	994
SİNOP	3	262	532
SİVAS	5	575	1240
ŞANLIURFA	3	346	700
ŞIRNAK	2	223	484
TEKİRDAĞ	4	352	728
TOKAT	3	228	462
TRABZON	16	1134	2322
TUNCELİ	6	117	289
UŞAK	4	584	1368
VAN	11	814	1516

İLLER CITIES	TESİS SAYISI - NUMBER OF FACILITIES	ODA SAYISI NUMBER OF ROOMS	YATAK SAYISI NUMBER OF BEDS
YOZGAT	1	413	856
ZONGULDAK	2	252	540
TOPLAM	1.019	121.580	260.988

Şekil 13: Yıldız Sayılarına Göre Turizm Yatırım Belgeli Tesis Sayıları (Antalya-İstanbul-Muğla)

Figure 13: Number of Touristic Facilities with Tourism Investment Certificate according to their Stars (Antalya-Istanbul-Mugla)



5. BÖLÜM: TÜRKİYE'DE EKOTURİZM: YEŞİL YILDIZLI VE MAVİ BAYRAKLI TESİSLER

CHAPTER 5: ECO-TOURISM IN TURKEY: THE FACILITIES WITH GREEN STAR

5.1. Türkiye'de Yeşil Yıldızlı Otelde Son Durum

Konaklama sektöründe "yeşil" kavramı alternatif olarak "çevreye duyarlı", "ekolojide duyarlı", "çevre dostu" veya "sürdürülebilir" gibi kavramlar şeklinde de kullanılabilmektedir. Bu yüzden "yeşil otel" tanımına alternatif olarak "yeşil konaklama", "çevreye duyarlı tesis" veya "sürdürülebilir turizm" gibi kavramlar ile de ifade edilebilmektedir. Literatürde "yeşil otel" kavramında bakıldığında, söz konusu kavramın çevresel koruma, kaynakların korunması ve tesis bina altyapısı gibi üç ana kategoride odaklandığı görülmektedir (Sheu vd., 2012). Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "Genel Yönetim", "Çevresel Eğitimler", "Oda Düzenlemeleri", "Çevreye Uyum Sağlama", "Enerji Yönetimi", "Su Yönetimi", "Tehlikeli Kimyasal Madde Yönetimi" ve "Diğer Hizmetler" konu başlıkları çerçevesinde belirlenen 122 kriter doğrultusunda otellerin yeşil yıldız uygulamaları kontrol edilmektedir. Yine bakanlık tarafından 2008 yılından bu yana Turizm İşletme Belgeli tesislere belirli yeşil çevre uygulamaları doğrultusunda uyum sağlayan ve ait olduğu otel grubu bazında yeterli puanı elde ederek söz konusu belgeyi almayı hak kazanan konaklama tesislerinin bulunduğu iller ve tesis sayılarının güncel listesi 31.12.2015 tarihi itibarıyla aşağıdaki gibidir.

In accommodation sector, "green" term can be used alternatively as "environmentally conscious", "ecologically conscious" or "sustainable". Therefore, "green hotel" can be alternatively expressed by the terms as "green accommodation", "environment friendly facility" or "sustainable tourism". If the "green hotel" term is analyzed in the literature, it is seen that this term focuses of three main categories as protection of environment, protection of resources and facility infrastructure (Sheu et al., 2012). The green star practices of hotels are controlled by the Ministry of Culture and Tourism in accordance with 122 criteria which are determined in the frame of these titles as: "General Management", "Environmental Trainings", "Room Arrangements", "Accommodation to the Environment", "Energy Management", "Water Management", "Management of Hazardous Chemical Materials" and "Other Services".

Also, the current list of the provinces where accommodation facilities with Tourism Operation Certificate accommodated to the green environment practices and deserved to get the aforementioned certificate by getting enough score at the related

Tablo 34: İller Temelinde Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri (Yeşil Yıldız Belgeli Tesisler)

Table 34: Environmentally Conscious Accommodation Facilities by Provinces (Facilities with Green Star Certification)

	İLLER CITIES	TESİS SAYISI NUMBER OF FACILITIES
1	Adana	1
2	Afyon	3
3	Ankara	9
4	Antalya	159
5	Aydın	4
6	Bolu	1
7	Bursa	2
8	Denizli	2
9	Erzurum	2
10	Eskişehir	1
11	Gaziantep	3
12	Giresun	1
13	Hatay	4
14	İstanbul	45
15	İzmir	15
16	Kayseri	1
17	Kocaeli	2
18	Konya	2
19	Kütahya	1
20	Malatya	1
21	Mardin	1
22	Mersin	1
23	Muğla	24
24	Nevşehir	3
25	Ordu	4
26	Sakarya	1
27	Sinop	1
28	Şanlıurfa	3
29	Trabzon	1
30	Yalova	1
31	Zonguldak	1
TOPLAM - TOTAL		300

Kaynak: [http://yigm.kulturturizm.gov.tr/Erişim Tarihi: 02/02/2016](http://yigm.kulturturizm.gov.tr/Erişim_Tarihi:02/02/2016). / Source: <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/> Access Date: 02/02/2016.

5.2. Türkiye Ve Dünyadaki Mavi Bayraklı Tesis Verileri

Türkiye 2015 yılı itibarıyla 436 mavi bayraklı tesis sayısı ile, dünyada İspanya'nın ardından ikincisırada. Aşağıdaki Tablo 35'te, Tablo 36'da, Şekil 14 ve Şekil 15'te Türkiye ve dünyadaki mavi bayraklı tesis ve marinaların istatistiklerini göstermektedir.

As of 2015, Turkey takes the second place with 436 blue-flag facilities after Spain. The statistics of the blue-flag facilities and marinas in Turkey and the World are shown in the following Tables

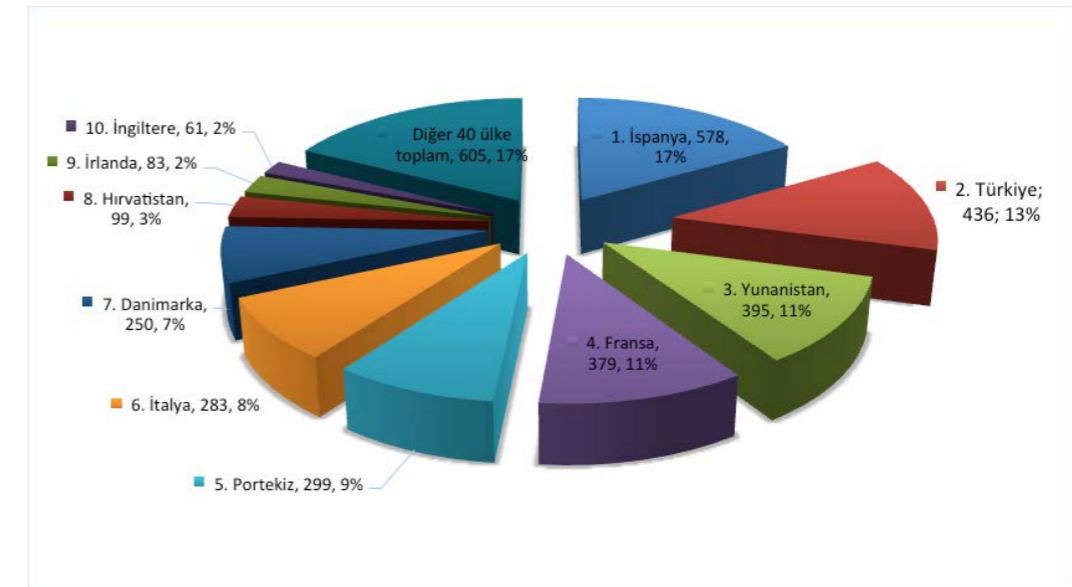
Tablo 35: Türkiye ve Dünyadaki Mavi Bayraklı Tesis İstatistikleri

Table 35: The Statistics of Blue-Flag Facilities in Turkey and the World

2015 Yılı Uluslararası Plaj Sayıları Number of International Beaches in 2015		
1. İspanya	1 Spain	578
2. Türkiye	2. Turkey	436
3. Yunanistan	3. Greece	395
4. Fransa	4. France	379
5. Portekiz	5. Portugal	299
6. İtalya	6. Italy	283
7. Danimarka	7. Denmark	250
8. Hırvatistan	8. Croatia	99
9. İrlanda	9. Ireland	83
10. İngiltere	10. England	61
Diğer 40 ülke toplam	Other 40 Countries Total	605
Genel Toplam	General Total	3.468

Şekil 14: 2015 Yılı Uluslararası Mavi Bayraklı Plaj Sayısı

Figure 14: The Number of International Blue-Flag Beaches in 2015



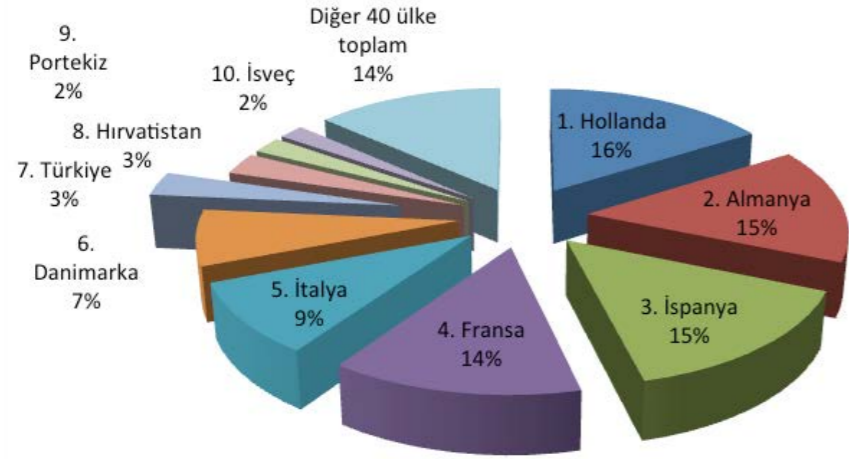
Tablo 36: 2015 Yılı Uluslararası Marina Sayıları

Table 36: The Number of International Marinas in 2015

	Ülkeler	Adet
1	Hollanda	112
2	Almanya	106
3	İspanya	104
4	Fransa	94
5	İtalya	66
6	Danimarka	51
7	Türkiye	22
8	Hırvatistan	20

	Ülkeler	Adet
9	Portekiz	15
10	İsveç	13
	Diğer 40 ülke toplam - Other 40 Countries Total	94
	Genel Toplam - General Total	697

Şekil 15: 2015 Yılı Uluslararası Mavi Bayraklı Marina Sayısı
Figure 15: The Number of International Blue-Flag Marinas in 2015



Kaynak : <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,50827/uluslararasi-mavi-bayrak-istatistikleri.html> erişim Tarihi 27.01.2016
Source : <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,50827/uluslararasi-mavi-bayrak-istatistikleri.html> Access Date: 27.01.2016

6. BÖLÜM: TÜRKİYE'DE GOLF TURİZMİ

Golf turizmi gelir düzeyi yüksek insanların tercih ettiği alternative bir turizm türüdür. Yapılan bir araştırmada Türkiye'ye golf oynamak amacıyla gelen turistlerin yaklaşık üçte biri 3000 € ve üzeri aylık harcama yaptıkları ve yarısından fazlasının da 3000 € ve üzeri aylık gelire sahip olduğu belirlenmiştir (Artuğer vd., 2008: 669). Golf turizmi amacıyla seyahat eden bir turist diğer turistik amaçlarla seyahat eden bir turiste göre yaklaşık beş kat daha fazla döviz bırakmaktadır. Türkiye'de bir turist ortalama 72,4 ABD Doları harcama yaparken, golf turisti bu değer yaklaşık beş katına tekabül eden günlük 360 €'luk harcamaya sahiptir (Kasap ve Faiz, 2008: 1).

Golf tourism is a tourism type that is preferred by high-income people. In a research made, one third of the tourists visiting to Turkey for playing golf spend 3000 € and more and more than half of them have a monthly income of 3000 Euro and more (Artuğer et al., 2008: 669). Golf tourism leaves approximately five times more foreign currency when compared to a tourist who came to our country for other touristic purposes. While a tourist in Turkey spends 72,4 US Dollars in average, a golf tourist spends 360 Euro daily that corresponds to approximately five times of that value (Kasap and Faiz, 2008: 1).

6.1. Türkiye'de Golf Turizminin Gelişimi

6.1. Development Of Golf Tourism In Turkey

Bilindiği üzere Türkiye'de Antalya ili başta olmak üzere, Muğla ve İstanbul illerinde golf sahaları bulunmakta olup, özellikle Antalya'nın 30 km doğusunda yer alan Belek beldesi gerek kültürel, tarihsel ve doğal yapısıyla gerekse nitelikli golf sahaları ve tesisleri ile eşsiz bir golf turizmi potansiyelini oluşturmaktadır. Antalya ili Belek bölgesi Türkiye'nin en önemli golf destinasyonu olup toplamda 24 adet golf sahası, yaklaşık 50.000 yatak kapasitesi ve 2.000.000 ziyaretçi sayısı ile ülkemizin güzide turizm merkezleri arasında yer almaktadır. Ayrıca Uluslararası Golf Tur Operatörleri Birliği (IAGTO) tarafından 2008 yılında Belek Beldesi Avrupa'da Yılın En İyi Golf Bölgesi ödülüne layık görülmüştür.

As it is known, in Turkey, there are golf courses in especially Antalya, Mugla and Istanbul and Belek, located 30 km east of Antalya, creates a unique golf tourism potential with its qualified golf courses and facilities together with its cultural, historical and natural structure and also it hosts international tournaments. Belek district of Antalya city is the most important golf destination of Turkey and takes place among the important tourism centers of our country with 24 golf courses, approximately 50.000 bed capacity and 2.000.000 visitors. Also Belek has granted the award of Best Golf Region of the Year in Europe in 2008 by International Association of Golf Tour Operators (IAGTO).

Tablo 37: Ülkelerine Göre Golf Oyun Sayıları Karşılaştırması (2012-2015 Yılları)
Table 37: The Comparison of Golf Games by Countries (2012-2015)

Ülkeler Nationality	2015			2014			2013			2012		
	Sayı Number	Oran % Rate %	Sıra Line	Sayı Number	Oran % Rate %	Sıra Line	Sayı Number	Oran % Rate %	Sıra Line	Sayı Number	Oran % Rate %	Sıra Line
Almanya Germany	167.840	37%	1	181.596	36%	1	173.268	35%	1	176.849	38%	1
İngiltere England	128.494	28%	2	135.149	27%	2	118.957	24%	2	114.039	25%	2
İsveç Swedish	28.579	6%	3	30.730	6%	3	27.050	5%	4	30.680	7%	3
Fransa France	22.060	5%	4	28.939	6%	4	33.144	7%	3	23.397	5%	4
Finlandiya Finland	18.687	4%	5	17.692	4%	5	24.658	5%	5	18.940	4%	5
Hollanda Netherlands	13.960	3%	6	14.597	3%	7	17.550	4%	6	14.890	3%	6
Danimarka Denmark	12.077	3%	7	16.744	3%	6	10.087	2%	12	9.704	2%	10
İsviçre Swiss	11.293	2%	8	11.485	2%	9	13.778	3%	7	12.493	3%	8
Çek Cum. Czech Rep.	9.483	2%	9	10.515	2%	11	11.930	2%	9	8.635	2%	11
Avusturya Austria	8.955	2%	10	14.060	3%	8	13.566	3%	8	11.791	3%	9
Norveç Norway	8.481	2%	11	11.038	2%	10	11.341	2%	10	12.596	3%	7
Belçika Belgium	3.949	1%	12	5.524	1%	12	3.181	1%	14	3.757	1%	14
Belirlenemeyen Unidentified	3.922	1%	13	2.851	1%	16	11.076	2%	11	4.473	1%	12
Rusya Fed. Russian Fed.	3.806	1%	14	4.785	1%	13	5.722	1%	13	4.281	1%	13
Slovenya Slovenia	2.992	1%	15	1.578	0%	19	817	0%	23	1.131	0%	20
Slovakya Slovakia	1.955	0%	16	3.706	1%	14	2.415	0%	15	2.734	1%	15
Irak Iraq	1.250	0%	17	3	0%	55	0	0%	56	0	0%	61
Polonya Poland	771	0%	18	1.770	0%	18	1.841	0%	17	1.503	0%	17
Hırvatistan Croatia	566	0%	19	676	0%	25	147	0%	35	277	0%	30
Lüksemburg Luxembourg	550	0%	20	893	0%	20	633	0%	26	339	0%	29
Yab. Ziyaretçi Foreign Visitors	455.085	98%		504.872	98%		495.103	99%		463.329	98%	
Yerli Ziyaretçi Domestic Visitors	8.077	2%		8.344	2%		6.581	1%		7.097	2%	
Genel Top. General Total	463.162			513.216			501.684			470.426		

Kaynak: <http://betuyab.com.tr/tr/15/istatistikler>. [Er. Tarihi: 03/02/2016] / Source: <http://betuyab.com.tr/tr/15/istatistikler>. [Access Date: 03/02/2016]

Tablo 38: Belek Turizm Merkezi Kümülatif Golf Oyun Sayıları
Table 38: The Number of Cumulative Golf Games of Belek Tourism Center

		2007	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOTAL
OCAK	JANUARY	12.504	22.179	25.647	31.600	29.359	28.167	28.171	28.789	292.450
ŞUBAT	FEBRUARY	26.684	41.770	48.804	52.589	46.507	47.434	47.553	50.190	523.440
MART	MARCH	46.645	64.593	82.342	94.963	77.575	76.047	80.089	74.050	885.270
NİSAN	APRİL	38.752	54.660	58.225	80.866	61.876	72.747	77.683	67.429	734.657
MAYIS	MAY	24.966	33.331	49.858	55.998	50.667	61.378	61.448	56.295	532.015
HAZİRAN	JUNE	9.895	11.139	14.302	16.082	15.984	18.135	18.721	16.822	182.320
TEMMUZ	JULY	6.219	7.451	7.175	7.017	7.568	6.576	6.544	6.562	90.446
AĞUSTOS	AGUST	6.808	7.552	7.072	7.557	6.808	6.409	6.787	6.358	99.601
EYLÜL	SEPTEMBER	16.747	19.213	24.922	24.118	27.480	30.122	32.919	29.825	300.137
EKİM	OCTOBER	40.998	51.428	67.555	62.476	58.689	61.047	57.353	54.678	699.503
KASIM	NOVEMBER	49.075	51.592	65.741	65.778	56.960	63.464	63.926	42.322	732.257
ARALIK	DECEMBER	18.049	21.741	31.894	30.239	30.953	30.158	32.022	29.725	323.580
TOPLAM	TOTAL	297.342	386.649	483.537	529.283	470.426	501.684	513.216	463.045	5.500.697

Tablo 38'de görüldüğü üzere Belek golf bölgesinde en fazla oyunun oynandığı ay mart ayı olmakta, en az oyunun sergilendiği ay ise temmuz ayı olmaktadır.

Tablo 39'da ise turizm bölgesi 2015 yılı ilk 10 ülke itibarıyla golf oyun sayısı ve oranlarını göstermektedir.

As it is seen from Table 38, the month when the highest number of golf games are played is March while the month when the lowest number of games are played is July.

In Table 39, the number of golf games and rates in tourism regions

Tablo 39: Belek Turizm Bölgesi 2015 Yılı Ülkelerine Göre Golf Oyun Sayısı ve Oranı (İlk 10 Ülke)

Table 39: The Number of Golf Games and Rates According to 2015 Countries for Belek Tourism Region (Top 10 Countries)

Milliyeti	Nationality	Sayı Number	Oran Rate
Almanya	Germany	105678	36,5%
Avusturya	Austria	6034	2,1%
Belçika	Belgium	2853	1,0%
Çek Cum.	Czech Rep.	4873	1,7%
Danimarka	Denmark	6910	2,4%
Finlandiya	Finland	11488	4,0%
Fransa	France	13218	4,6%
Hollanda	Netherlands	9433	3,3%
İngiltere	England	83996	29,0%
İsveç	Swedish	19347	6,7%
İsviçre	Swiss	7221	2,5%
Norveç	Norway	6317	2,2%

7. BÖLÜM: DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE TOPLANTI (KONGRE) TURİZMİ

7.1. Dünyada Kongre Turizmi 7.1. Congress Tourism In The World

Tablo 40: Dünya Sıralamasında İlk 20 Ülke (Ülke Başına Kongre Sayısı)
Table 40: The First 20 Countries of the World (Number of Congress per Country)

Sıralama	Ülke	Country	Kongre Sayısı / Number of Congressional
1	ABD	USA	831
2	Almanya	Germany	659
3	İspanya	Spain	578
4	İngiltere	England	543
5	Fransa	France	533
6	İtalya	Italy	452
7	Japonya	Japan	337
8	Çin Halk Cumhuriyeti	People's Republic of China	332
9	Hollanda	Netherlands	307
10	Brezilya	Brazil	291
11	Avusturya	Austria	287
12	Kanada	Canada	265
13	Avustralya	Australia	260
14	İsveç	Swedish	238
15	Portekiz	Portugal	229
16	İsviçre	Swiss	226
17	Kore Cumhuriyeti	Republic of Korea	222
18	Arjantin	Argentina	191
19	Türkiye	Turkey	190
20	Belçika	Belgium	187

Kaynak: ICCA, 2014: 13. / Source: ICCA, 2014: 13.

Dünya kongre pazarından en fazla pay alan ilk 3 ülke sırasıyla ABD, Almanya ve İspanya olurken, Türkiye 190 kongreyle 19.sırada yer almıştır. ABD kongre turizminde iddialı alt ve üst yapı olanakları ve önemli uluslararası kuruluşların merkezlerine ev sahipliği yapıyor olma avantajını iyi kullanırken, Almanya ve İspanya kongrelist gönderen ülkelere mesafe olarak yakın olma ve tarih boyunca kültür ve medeniyetin merkezi konumunda olma avantajlarını kongre turizminde de kullanmaktadır.

The 3 countries which get the biggest shares of the world congress market are respectively the USA, Germany and Spain while Turkey takes the 19th place by 190 congresses. While, the USA takes advantage of its assertive superstructure and infrastructure capacities and hosting the headquarters of significant international enterprises well, Germany and Spain take advantage of their close distances to the countries sending congress participants and being

Tablo 41: Dünya Sıralamasında İlk 20 Ülke (Toplam Katılımcı Sayısı Açısından)

Table 41: The First 20 Countries of the World (in terms of Number of Participants)

Sıralama	Ülke	Country	Katılımcı Sayısı / Number of Participants
1	ABD	USA	365.338
2	İspanya	Spain	289.039
3	Almanya	Germany	264.156
4	Fransa	France	233.075
5	İngiltere	England	199.100
6	İtalya	Italy	175.400
7	Avustralya	Australia	151.808
8	Japonya	Japan	147.245
9	Kanada	Canada	133.609
10	Hollanda	Netherlands	133.105
11	Çin Halk Cumhur.	People's Republic of China	127.997
12	Brezilya	Brazil	127.023

Sıralama	Ülke	Country	Katılımcı Sayısı / Number of Participants
13	Kore Cumhuriyeti	Republic of Korea	115.418
14	İsveç	Swedish	104.815
15	Avusturya	Austria	103.445
16	Türkiye	Turkey	95.377
17	Arjantin	Argentina	79.599
18	Meksika	Mexican	77.663
19	Malezya	Malaysia	71.157
20	Portekiz	Portugal	70.277

Kaynak: ICCA, 2014: 16. / Source: ICCA, 2014: 16.

ABD, İspanya ve Almanya kongre sayısında olduğu gibi toplam katılımcı sayısı açısından da ilk 3 içerisinde yer almaktadır. Bu sıralamada toplam katılımcı sayısına bakıldığında ABD 1. sıradaki yerini korurken, İspanya ve Almanya sıralamasında değişiklik olmuştur.

Like the number of congresses, the USA, Spain and Germany take the first 3 places in terms of total congress participants. With regards to this order, the USA maintains its 1st place while Spain

Tablo 42: Dünya Sıralamasında İlk 20 Şehir (Katılımcı Sayısı Açısından) (2014)

Table 42: The First 20 Cities of the World (in respect of number of participants) (2014)

Sıralama	Şehir	City	Katılımcı Sayısı / Number of Participants
1	Paris	Paris	130.516
2	Barselona	Barcelona	127.469
3	Madrid	Madrid	91.452
4	Londra	London	89.969
5	Viyana	Vienna	81.902
6	Amsterdam	Amsterdam	79.356
7	Berlin	Berlin	76.880
8	İstanbul	Istanbul	75.864
9	Kopenhag	Copenhagen	57.551
10	Singapur	Singapore	57.497
11	Münih	Munich	56.958
12	Seul	Seoul	53.700
13	Melborn	Melbourne	53.357
14	Sidney	Sydney	53.152
15	Milan	Milan	52.669
16	Stokholm	Stockholm	52.452
17	Pekin	Beijing	50.283
18	Tokyo	Tokyo	50.268
19	Toronto	Toronto	48.978
20	Kuala Lumpur	Kuala Lumpur	48.341

Kaynak: ICCA, 2014: 17. / Source: ICCA, 2014: 17.

Dünya kongre pazarında katılımcı sayısı sıralamasında ilk 3 şehir olarak sırasıyla Paris, Barselona ve Madrid olmuş, İstanbul 57.864 katılımcıyla 8. sıradayken uluslararası arenada çeşitli başarılarına imza atmış birçok şehri de geride bırakmıştır.

The first 3 cities of the world in the World congress market have respectively been Paris, Barcelona and Madrid and Istanbul has taken the 8th place with 57.864 participants and outdistanced

Tablo 43: Dünya Sıralamasında İlk 20 Şehir (Şehir Başına Kongre Sayısı / 2014)

Table 43: The First 20 Countries of the World (Number of Congress per City / 2014)

Sıralama	Şehir	City	Kongre Sayısı / Number of Congressional
1	Paris	Paris	214
2	Viyana	Vienna	202
3	Madrid	Madrid	200
4	Berlin	Berlin	193
5	Barselona	Barcelona	182
6	Londra	London	166
7	Singapur	Singapore	142
8	Amsterdam	Amsterdam	133
9	İstanbul	Istanbul	130
10	Prag	Prague	118
11	Brüksel	Brussels	112
12	Lizbon	Lisbon	109
13	Kopenhag	Copenhagen	105
14	Pekin	Beijing	104
15	Seul	Seoul	99
16	Hong Kong	Hong Kong	98
17	Budapeşte	Budapest	97
18	Roma	Rome	97
19	Stokholm	Stockholm	95
20	Taipei	Taipei	92

Kaynak: ICCA, 2014: 19. / Source: ICCA, 2014: 19.13.

Şehir başına kongre sayısı bakımından ilk 3 şehir Paris, Viyana ve Madrid olurken, İstanbul 130 kongre ile 9. sıradayalmıştır. Kongre sayısı bakımından katılımcıların yeni destinasyonlardan ziyade halen bilinen şehirleri ağırlıklı olarak tercih ettikleri görülmektedir.

Like the number of congresses, the USA, Spain and Germany take the first 3 places in terms of total congress participants. With regards to this order, the USA maintains its 1st place while Spain

8. BÖLÜM: KRUVAZİYER VE HAVAYOLU TURİZM VERİLERİ

8.1. Türkiye'de Kruvaziyer Turizm Verileri

8.1. The Cruise Tourism Data Of Turkey

Tablo 44: Acente İstatistikleri

Yetki Belgesi Talebinde Bulunan Acente Sayısı	Number of agencies that have requested for certificate of authority	1025
Yetkilendirilen Acente Sayısı	Number of agencies that have been authorized	917
İşlemi Devam Eden Acente Sayısı	Number of agencies whose processes continue	45
Belgesi Askıya Alınan Acente Sayısı	Number of agencies whose certificates are suspended	150
Yetki Belgesi İptal Edilen Acente Sayısı	Number of agencies whose certificates of authority have been cancelled	63
Yetkilendirilen Acente Şubesi Sayısı	Number of branch offices of agencies that have been authorized	268
Yetkilendirilen Acente Personeli Sayısı	Number of agency personnel that has been authorized	2988

Kaynak: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü İstatistik Bilgi Sistemi; Erişim Tarihi: 26.01.2016 / Source: General Directorate of Sea Trade Statistical Information System; Access Date: 26.01.2016).

Tablo 45: Türkiye’de Aylar Bazında Kruvaziyer Gemi Ve Yolcu İstatistikleri (Ocak-Kasım)
Table 45: The Monthly Statistics of Cruisers and Cruiser Passengers of Turkey (January-November)

AYLAR MONTHS	KRUVAZİYER TİPİ YOLCU GEMİSİ CRUISE TYPE PASSENGER SHIP	YOLCU GEMİSİ PASSENGER SHIP	DiĞER GEMİ Other Ship	TOPLAM TOTAL	GELEN YOLCU INCOMING PASSENGER	GİDEN YOLCU DEPARTING PASSENGER	TRANSİT YOLCU TRANSIT PASSENGER	TOPLAM TOTAL
OCAK JANUARY	10	1	0	11	256	150	12.837	13.243
ŞUBAT FEBRUARY	10	2	0	12	148	176	8.917	9.241
MART MARCH	30	1	0	31	1.107	1.369	18.244	20.720
NİSAN APRIL	120	12	0	132	12.315	14.076	110.705	137.096
MAYIS MAY	139	25	0	164	27.842	30.522	151.865	210.229
HAZİRAN JUNE	167	19	0	186	33.746	37.582	186.127	257.455
TEMMUZ JULY	177	22	0	199	44.022	47.182	200.791	291.995
AĞUSTOS AUGUST	182	10	1	193	45.117	45.801	196.569	287.487
EYLÜL SEPTEMBER	217	25	0	242	43.843	47.218	206.328	297.389
EKİM OCTOBER	192	31	0	223	39.350	41.972	197.326	278.648
KASIM NOVEMBER	48	8	0	56	6.740	5.945	69.322	82.007
TOPLAM TOTAL	1292	156	1	1449	254.486	271.993	1.359.031	1.885.510

Kaynak: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü-Planlama ve İstatistik Dairesi Başkanlığı: Erişim Tarihi:26.01.2016.
 Source: General Directorate of Sea Trade- the Head Department of Planning and Statistics: Access Date: 26.01.2016.

8.2. Türkiye Geneli Havalimanları Uçak Yolcu ve Yük Trafiği İstatistikleri

8.2. The Flight Passenger and Cargo Traffic Statistics Of The Airfields Of Turkey

Aşağıdaki Tablo 46’da Türkiye Geneli Havalimanları Uçak, Yolcu ve Yük Trafiği İstatistikleri (2005-2015 (*))’ni göstermektedir. The following Table 46 shows the Flight, Passenger and Cargo

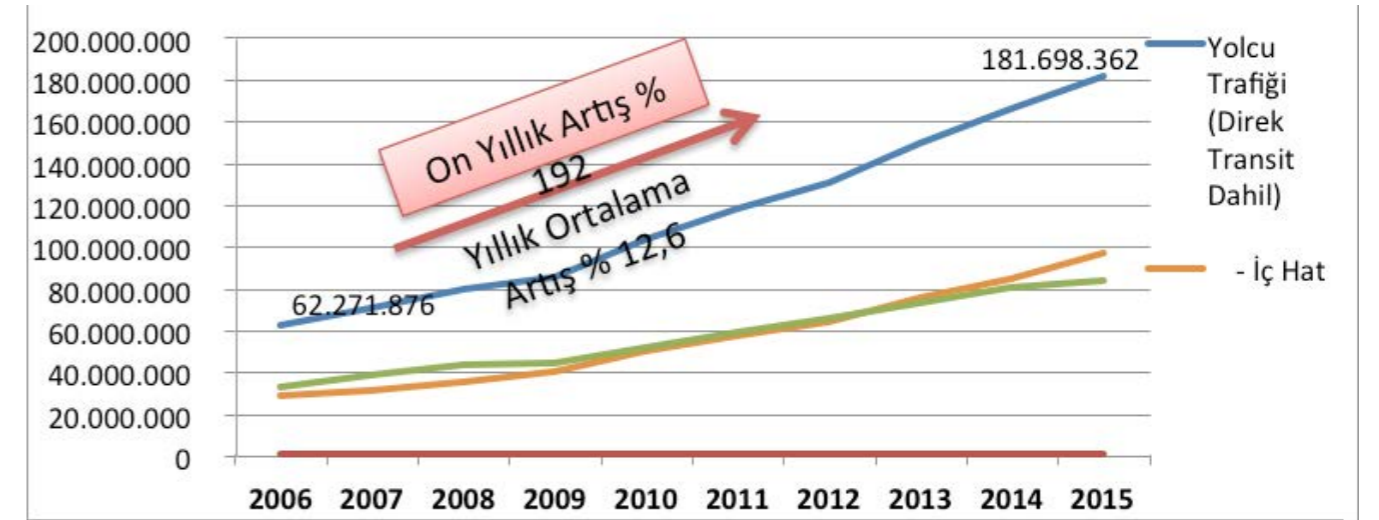
Tablo 46: Türkiye Geneli Havalimanları Uçak, Yolcu ve Yük Trafiği İstatistiği (2005-2015*)
Table 46: The Flight, Passenger and Cargo Traffic Statistics of the Airfields of Turkey(2005-2015*)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Artış (2014/2015)
Yolcu Trafiği (Direk Transit Dahil) Passenger Traffic (Including Direct Transit)	56.119.472	62.271.876	70.715.263	79.887.380	86.001.343	103.536.513	118.292.000	131.029.516	149.995.868	166.181.339	181.698.362	9,3%
Yolcu Trafiği (Direk Transit Dahil) Passenger Traffic (Including Direct Transit)	55.572.426	61.655.659	70.296.532	79.438.289	85.508.508	102.800.392	117.620.469	130.351.620	149.430.42	165.720.234	181.355.761	9,4%
İç Hat Domestic Flights	20.529.469	28.774.857	31.949.341	35.832.776	41.226.959	50.575.426	58.258.324	64.721.316	76.148.526	85.416.166	97.485.961	14,1%
Dış Hat International Flights	35.042.957	32.880.802	38.347.191	43.605.513	44.281.549	52.224.966	59.362.145	65.630.304	73.281.895	80.304.068	83.869.800	4,4%
Direkt Transit Yolcu Direct Transit Passenger	547.046	616.217	418.731	449.091	492.835	736.121	671.531	677.896	565.447	461.105	342.601	-25,7%
Tüm Uçak (Overflight Dahil) All of Flights (Including Overflight)	757.983	852.175	935.567	1.010.937	1.066.053	1.213.125	1.335.18	1.376.486	1.504.973	1.678.97	1.815.095	8,1%

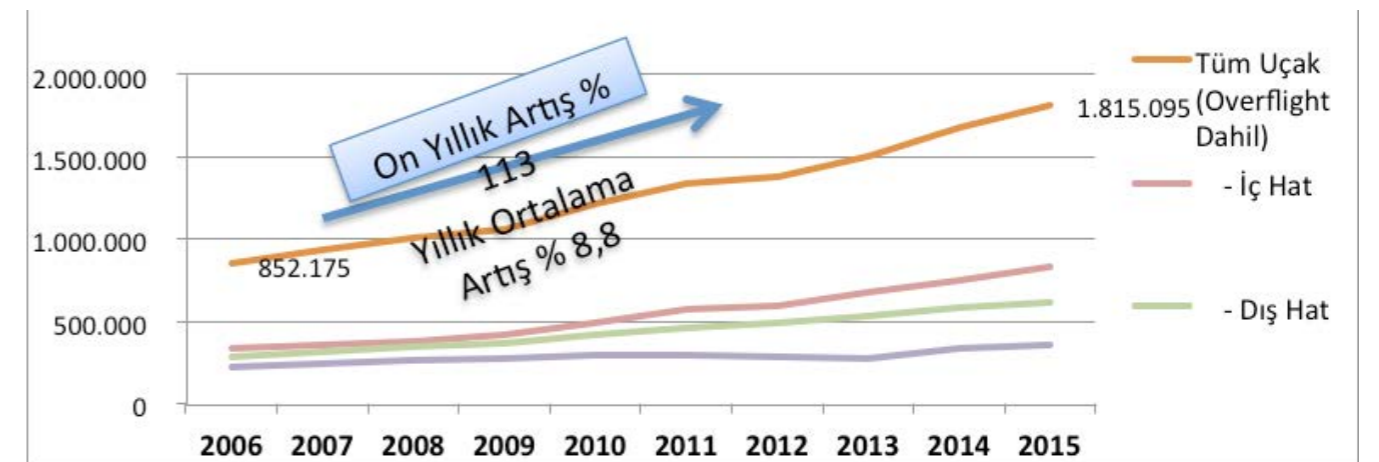
Uçak Trafiği Flight Traffic	551.980	627.401	688.468	741.765	788.469	919.411	1.042.36	1.093.047	1.223.795	1.345.95	1.456.441	8,2%
İç Hat Domestic Flights	265.113	341.262	365.177	385.764	419.422	497.862	579.488	600.818	682.685	754.259	835.677	10,8%
Dış Hat International Flights	286.867	286.139	323.291	356.001	369.047	421.549	462.881	492.229	541.110	591.695	620.764	4,9%
Overflight Uçak Trafiği Overflight Traffic	206.003	224.774	247.099	269.172	277.584	293.714	292.816	283.439	281.178	333.017	358.654	7,7%
Yük Trafiği (Kargo+Posta+Bagaj) (Ton) Freight Traffic (Cargo+Mail+) (Ton)	1.304.241	1.360.550	1.546.184	1.644.014	1.726.345	2.021.07	2.249.47	2.249.133	2.595.317	2.893.00	3.060.951	5,8%
İç Hat Domestic Flights	324.597	389.206	414.294	424.555	484.833	554.710	617.835	633.076	744.028	810.858	886.941	9,4%
Dış Hat International Flights	979.644	971.344	1.131.890	1.219.459	1.241.512	1.466.36	1.631.63	1.616.057	1.851.289	2.082.14	2.174.010	4,4%
Kargo Trafiği Cargo Traffic	331.116	357.221	395.831	402.039	425.228	541.357	584.475	624.058	731.962	842.241	891.429	5,8%
İç Hat Domestic Flights	72.204	70.698	73.252	66.554	64.518	71.216	76.269	84.431	100.097	104.941	109.216	4,1%

(*) Uçak-Yolcu-Yük Tahminleri Ekim 2015 tarihinde, 2015 Eylül Sonu verilerine göre revize edilmiştir
 (*) The Flight-Passenger and Cargo Estimates have been revised in October 2015 in accordance with the data at the end of September 2015.

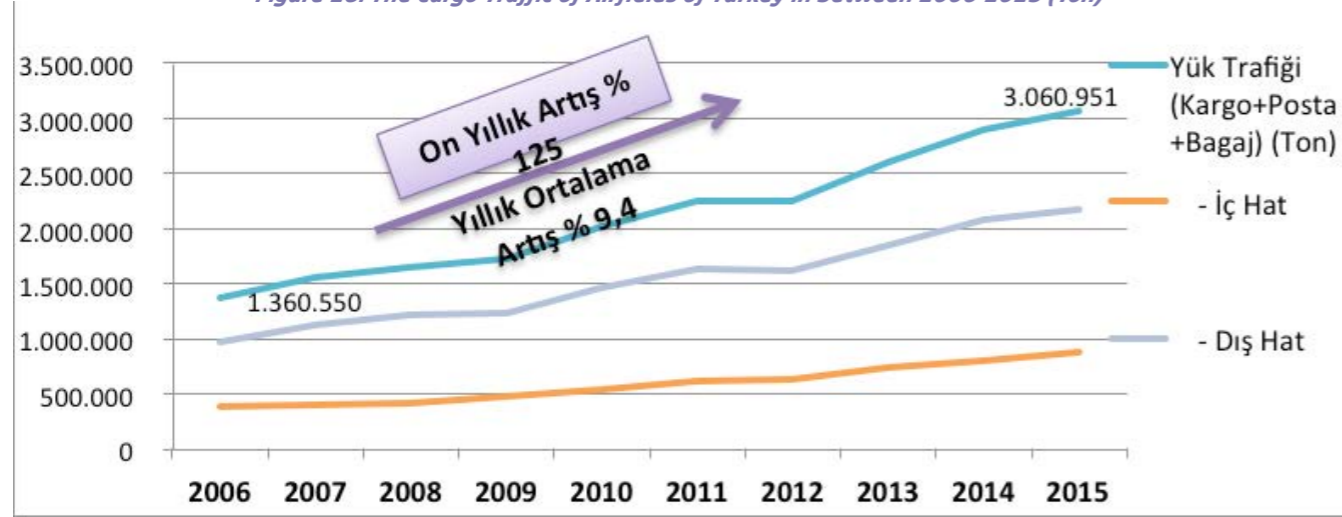
Şekil 16: 2006-2015 Yılları Arasında Türkiye Geneli Havalimanları Yolcu Trafiği



Şekil 17: 2006-2015 Yılları Arasında Türkiye Geneli Havalimanları Uçak Trafiği



Şekil 18: 2006-2015 Yılları Arasında Türkiye Geneli Havalimanları Yük Grafiği (Ton)
Figure 18: The Cargo Traffic of Airfields of Turkey in between 2006-2015 (Ton)



Açıklama 1 : İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı denetiminde özel şirket tarafından işletilmektedir.

Açıklama 2 : Türkiye Geneli Yolcu serisi 2010 yılından itibaren. Önceki yıllar DHMI işletimindeki havalimanları ile İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı toplamını belirtmektedir. Türkiye Geneli Havalimanları listesine 2007 yılında Zonguldak Çaycuma ve Eskişehir Hasan Polatkan, 2008 yılında Gazipaşa Alanya, 2012 yılında Zafer Havalimanı, 2014 yılında Aydın ÇİLDİR Havalimanı istatistikleri eklenmiştir.

Kaynak Devlet Hava Meydanları <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> Erişim tarihi: 25, 01,2016

Description 1: Istanbul Sabiha Gokcen Airport is operated by a private company under supervision of the Undersecretariat of Defense Industry.

Description 2: The passenger series for overall Turkey begins from 2010. The previous years indicate the total of the airfields operated by the General Directorate of State Airports Authority and Istanbul Sabiha Gokcen Airport. The statistics of Zonguldak Caycuma and Eskişehir Hasan Polatkan airfields have been added to the List of Airports in Turkey in 2007 while Gazipaşa Alanya airfield in 2008, Zafer Airfield in 2012 and Aydın ÇİLDİR Airfield in 2014.

Source: The General Directorate of State Airfields Authority <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> Access Date: 25, 01,2016

9. BÖLÜM: TURİZM SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM CHAPTER 9: EMPLOYMENT IN TOURISM SECTOR

9.1 Avrupa'da Turizm İstihdamı 9.1. Tourism Employment In Europe

Avrupa Birliği üyesi ülkelerde turizm sektöründe istihdam edilenlerin sayısı yaklaşık olarak 25 milyon kişi olup, ziyaretçi harcamaları ise yıllık olarak 351 milyar Euro'yubulmaktadır (<http://www.ectaa.org/files/cms/tourism-for-growth-and-jobs-manifesto.pdf>;Erişim Tarihi:21.01.2016).2014 yılı itibarıyla finansal olmayan işletme ekonomisiyle karşılaştırıldığında turizm faaliyetleri AB üyesi ülkelerde daha fazla oranda yarı zamanlı iş imkânı (temel turizm faaliyetlerinde % 24 istihdam ve finansal olmayan işletme ekonomilerinde % 17) sunmakta ve daha az garantili iş imkânı sağlamaktadır (%21'lik geçici işe karşılık % 14).Cinsiyet açısından karşılaştırma yapıldığında ise turizm faaliyetlerinde istihdam edilenlerin % 58'i kadın iken, bu oran diğer sektörlerde % 36'dır. 2014 yılı için temel turizm faaliyetlerinde kontrat türüne göre istihdam türleri Tablo 47'de verilmiştir (Eurostat Newsrelease, December 2015: 1,2).

The approximate number of people employed in tourism sector of the European Union member countries is 25 millions and the expenses of tourists are around 351 billions of Euro (<http://www.ectaa.org/files/cms/tourism-for-growth-and-jobs-manifesto.pdf> Access Date: 21.01.2016). If these figures of 2014 are compared with the non-financial business economics, the tourism activities in the EU member countries mainly provide half-time employment opportunities (24% employment in fundamental tourism activities and 17% in non-financial business economics) and employment opportunities with lower guarantees (14% permanent employment against 21% temporary employment). If this issue is taken into consideration on gender basis, 58% of the employed population is women while this rate is at 36% for other sectors. The types of employment based on employment contracts of fundamental tourism activities of 2014 are given Table 47 (Eurostat Newsrelease,

Tablo 47: Temel Turizm Faaliyetlerinde Kontrat Türüne Göre İstihdam Türleri (2014)
Table 47: Types of Employment Based on Employment Contracts of Fundamental Tourism Activities (2014)

ÜLKELER	COUNTRIES	Temel Turizm Faaliyetleri Fundamental Tourism Activities		Finansal Olmayan İşletme Ekonomisi Non-Financial Business Economy	
		Yarı Zamanlı İşlerin Yüzdesi (%) Percentage of Part Time Jobs (%)	Geçici İşlerin Yüzdesi (%) Percentage of Temporary Jobs (%)	Temel Turizm Faaliyetleri Fundamental Tourism Activities	Finansal Olmayan İşletme Ekonomisi Non-Financial Business Economy
AB*	EU*	24	17	21	14
Belçika	Belgium	29	19	14	8
Bulgaristan	Bulgaria		2	21	5
Çek Cumh.	Czech's republic.	10	5	13	10
Danimarka	Denmark	39	22	9	7
Almanya	Germany	34	23	17	12
Estonya	Estonia		8		4
İrlanda	Ireland	33	23	13	9
Yunanistan	Greece	6	10	40	12
İspanya	Spain	14	15	31	24
Fransa	France	19	13	18	13
Hırvatistan	Croatia	7	3	32	19
İtalya	Italy	26	17	38	14
Kıbrıs	Cyprus	6	15	44	11
Letonya	Latvia		6		3
Litvanya	Lithuanian		6		3
Lüksemburg	Luxembourg	14	14	13	7
Macaristan	Hungary	7	7	11	8
Malta	Malta	26	16	15	7
Hollanda	Netherlands	58	42	30	23
Avusturya	Austria	30	24	22	8
Polonya	Poland	8	6	40	33
Portekiz	Portugal	7	8	30	22
Romanya	Romania		2		1
Slovenya	Slovenia	14	9	24	17
Slovakya	Slovakia		4	12	9
Finlandiya	Finland	24	14	14	11
İsveç	Swedish	38	20	30	15
İngiltere	England	33	24	8	5
İzlanda	Iceland	12	17	22	11
Norveç	Norway	28	21	10	6
İsviçre	Swiss	31	28	20	11
Makedonya	Macedonia		4	28	17
Türkiye	Turkey	3	6	21	13

Kaynak: Eurostat Newsrelease, December 2015: 1-2. / Source: Eurostat Newsrelease, December 2015: 1-2.

AB ülkeleri açısından kadınların en fazla istihdam edildikleri sektör turizmdir. 2014 yılı itibariyle finansal olmayan işletmeler açısından % 36'lık bir kesim kadınlardan oluşurken, turizm sektöründe bu oran % 58'dir. Letonya'da turizm sektöründe istihdam edilenlerin en az üçte ikisi kadınlardan oluşmaktadır. Yaş açısından ise AB ülkelerinde turizm sektöründe çalışanların % 13'ü yaşları 15-24 arasındadır. Gençlerin istihdam oranları özellikle Danimarka'da (%24), Malta'da (%21), Hollanda'da (%21) ve İngiltere'de (%20) daha fazladır. Turizm sektöründe yaş gruplarına göre istihdam yüzdeleri Tablo 48'de verilmiştir (Eurostat Newsrelease, December 2015: 3).

With regards to the EU member countries, the sector where women are employed the most is the tourism sector. As of 2014, 36% of non-financial businesses has been consisted of women, this rate has been 58% for the tourism sector. At least two third of the employment in tourism sector of Latvia are women. In terms of age, 13% of the employees of the tourism sector of the EU member countries are around 15-24. The employment rates of young population is particularly higher in Denmark (24%), Malta (21%), the Netherlands (21%) and the United Kingdom (20%). The employment percentages of the tourism sector with regards to age groups are given in Table 48 (Eurostat Newsrelease, December 2015: 3).

Tablo 48: Turizm Sektöründe Yaş Gruplarına Göre İstihdam Yüzdeleri (2014)

Table 48: The employment percentages of the tourism sector with regards to age groups (2014)

ÜLKELER	COUNTRIES	Temel Turizm Faaliyetleri Fundamental Tourism Activities		Finansal Olmayan İşletme Ekonomisi Non-Financial Business Economy	
		Kadınların Yüzdesi (%) Percentage of Women (%)	15-24 Yaş İstihdam Yüzdesi (%) Employment Percentage of Aged 15-24 (%)	Kadınların Yüzdesi (%) Percentage of Women (%)	15-24 Yaş İstihdam Yüzdesi (%) Employment Percentage of Aged 15-24 (%)
AB*	EU*	58	36	13	9
Belçika	Belgium	49	33	10	8
Bulgaristan	Bulgaria	64	42	8	6
Çek Cumh.	Czech Republic	62	35	8	7
Danimarka	Denmark	54	34	24	18
Almanya	Germany	63	37	15	10
Estonya	Estonia	66	40		9
İrlanda	Ireland	52	36	16	10
Yunanistan	Greece	51	35	5	5
İspanya	Spain	57	38	6	5
Fransa	France	58	35	10	9
Hırvatistan	Croatia	62	38	7	6
İtalya	Italy	54	33	7	5
Kıbrıs	Cyprus	56	41	8	9
Letonya	Latvia	72	42		9
Litvanya	Lithuanian	68	43		10
Lüksemburg	Luxembourg	32	34		6
Macaristan	Hungary	61	38	12	7
Malta	Malta	41	30	21	15
Hollanda	Netherlands	54	34	21	18
Avusturya	Austria	63	39	19	14
Polonya	Poland	67	36	9	9
Portekiz	Portugal	55	40	11	7
Romanya	Romania	63	37		5
Slovenya	Slovenia	60	37	9	7
Slovakya	Slovakia	67	36	15	7
Finlandiya	Finland	64	35	12	12

ÜLKELER	COUNTRIES	Temel Turizm Faaliyetleri Fundamental Tourism Activities		Finansal Olmayan İşletme Ekonomisi Non-Financial Business Economy	
		Kadınların Yüzdesi (%) Percentage of Women (%)	15-24 Yaş İstihdam Yüzdesi (%) Employment Percentage of Aged 15-24 (%)	Kadınların Yüzdesi (%) Percentage of Women (%)	15-24 Yaş İstihdam Yüzdesi (%) Employment Percentage of Aged 15-24 (%)
İsveç	Swedish	61	33	18	12
İngiltere	England	56	35	20	14
İzlanda	Iceland	48	34	18	20
Norveç	Norway	55	32	19	15
İsviçre	Swiss	58	36	17	14
Makedonya	Macedonia	57	34	7	7
Türkiye	Turkey	29	20	17	17

*Tahmini veri Kaynak: Eurostat Newsrelease, December 2015: 3. / *Estimated data Source: Eurostat Newsrelease, December 2015: 3.

Dağıtım ve inşaatın sonra Avrupa'nın en büyük 3. ekonomik faaliyeti olan turizm sektörü doğası gereği farklı hizmet ve meslekleri bünyesinde barındırmakta ve ağırlıklı olarak kobilerin (3.4 milyon) faaliyetlerine dayanmaktadır. Turizm sektörü sosyo-ekonomik açıdan incelendiğinde Avrupa'nın gayrisafi hasılasının % 5'ini, toplam işgücünün % 5,2'sini (9.7 milyon iş) oluşturmaktadır. 2014 yılı verileriyle 2.7 milyar geceleme yapılmış, gayrisafi hasılanın doğrudan, dolaylı ve uyarılmış olarak toplam % 10'u turizm sayesinde gerçekleşmiş, ziyaretçi harcamalarından toplam 351 milyar Euro'luk gelir edilmiş, 132 milyar Euro'luk seyahat ve turizm yatırımı yapılmıştır. AB ülkeleri açısından turizm sektörüne yeni giren ülkeler varolan ülkelerarası rekabeti daha zorlu hale getirmiş, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkinliği artmış, turizm ile ilgili işlerin kalitesini ve personelin doğru niteliklerinin iyileştirilmesi çabalarını daha zor hale gelmiştir. Özellikle ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan sürdürülebilirliği sağlamak daha zorlaşmıştır. Bu arada herkesin erişebildiği ve katılabildiği tatil imkânları daha fazla geliştirilmeye çalışılırken, turizmin mevsimsellik sorununun da azaltılmasına gayret gösterilmiştir. AB ülkeleri açısından turizm sektörünün 2016 yılı ve sonrasında daha da geliştirilebilmesi için özellikle 3.dünya ülkelerinde Avrupa'nın bir bütün olarak tanıtılması, Avrupa'daki kobilerin desteklenerek daha fazla aktif olmalarının sağlanarak uluslararasılaşmanın sağlanması, yine kobilerinde katılımıyla daha fazla dijital dünyanın içerisinde yer alınması ve sektörde var olan niteliklerin daha da iyileştirilmesi, üye ülkelerle ve yakın bölgelerle daha fazla işbirliğine gidilmesi, daha az bilinen yörelerle ilgili tanıtım kampanyalarının başlatılması ve Birleşmiş Milletler Kültürel Miras ve Avrupa'nın markalaşması adına pilot projeler ve gerekli faaliyetler öncelikli konular olarak belirlenmiştir (Boros, 2015: 1-7). İşletme ortamı, güvenlik, sağlık ve hijyen, insan kaynakları ve işgücü pazarı gibi farklı açılardan değerlendirilen ülkelerin bölgesel ve dünya ölçeğinde sıralaması "Güney ve Batı Avrupa" ile "Kuzey ve Doğu Avrupa" için Tablo 49 ve Tablo 50'de verilmiştir (World Economic Forum, 2015: 10).

The tourism sector which is the 3rd biggest economical activity of Europe after distribution and construction, naturally contains various services and professions under its roof and is mainly based on activities of small and medium sized enterprises (3.4 millions). If, the tourism sector is analyzed on socio-economical basis, it consists 5% of the gross national product of Europe and 5.2% (9.7 millions of jobs) of its overall workforce. According to 2014 data, 2.7 billions of stays have been done and 10% of gross national product has been implemented directly, indirectly and by stimulation, 351 billions of Euro revenue has been obtained from tourists expenditures and 132 billions Euro of travel and tourism investments have been made. With regards of the EU member countries, the new countries in tourism have made international competition more difficult for the existing ones, the efficiency of information and communication technologies has increased and the efforts to improve the tourism related activities and proper qualities of personnel have become harder. Especially, it has become more difficult to ensure economical, social and environmental sustainability. While, it is tried to develop more holiday opportunities which can be accessed and participated by anyone, also sufficient efforts have been spent for reducing seasonality problem of tourism. In respect of the EU member countries, the pilot projects and necessary activities have been determined as the prioritized issues in order to develop tourism sector more in 2016 and for the future by promoting Europe as a whole especially in the 3rd world countries, ensure internationalization by providing that the small and medium sized enterprises of Europe become more active by supporting them, take more place in digital world again by participation of small and medium sized enterprises, improve the current capacities and qualities of the sector, establish more cooperation with the member countries and close regions, start promotion campaigns related with less known regions and brand the Cultural Heritages of the United Nations and Europe (Boros, 2015: 1-7). The regional and world scale order of the countries which are evaluated in various angles such as business environment, safety, health and hygiene, human resources and labor market are given for "the Southern and Western Europe" and "the Northern and Eastern Europe" in the Tables 49 and 50 (World Economic Forum, 2015: 10).

Tablo 48: Turizm Sektöründe Yaş Gruplarına Göre İstihdam Yüzdeleri (2014)*Table 48: The employment percentages of the tourism sector with regards to age groups (2014)*

Ülkeler	Countries	Bölgesel Sıralama Regional Ranking	Dünya Sıralaması World Ranking
İspanya	Spain	1	1
Fransa	France	2	2
Almanya	Germany	3	3
İsviçre	Swiss	5	6
İtalya	Italy	6	8
Avusturya	Austria	7	12
Hollanda	Netherlands	8	14
Portekiz	Portugal	9	15
Belçika	Belgium	13	21
Lüksemburg	Luxembourg	16	26
Yunanistan	Greece	18	31
Hırvatistan	Croatia	19	33
Kıbrıs	Cyprus	20	36
Slovenya	Slovenia	23	39
Malta	Malta	24	40
Kanada	Canada	33	67
Mekedonya	Macedonia	34	82
Sırbistan	Serbia	35	95
Arnavutluk	Albania	36	106

Kaynak: World Economic Forum, 2015: 10 / Source: World Economic Forum, 2015: 10

Tablo 50: Kuzey ve Doğu Avrupa Sınıflaması*Table 50: Classification of Northern and Eastern Europe*

Ülke	Country	Bölgesel Sıralama Regional Ranking	Dünya Sıralaması World Ranking
İngiltere	England	4	5
İzlanda	Iceland	10	18
İrlanda	Ireland	11	19
Norveç	Norway	12	20
Finlandiya	Finland	14	22
İsveç	Swedish	15	23
Danimarka	Denmark	17	27
Çek Cumhur.	Czech Republic.	21	37
Estonya	Estonia	22	38
Macaristan	Hungary	25	41
Rusya Fed.	Russian Fed.	26	45
Polonya	Poland	27	47
Bulgaristan	Bulgaria	28	49
Letonya	Latvia	29	53
Litvanya	Lithuanian	30	59
Slovak Cumhr.	Slovakia	31	61
Romanya	Romania	32	66
Moldovya	Moldova	37	111

Kaynak: World Economic Forum, 2015: 10 / Source: World Economic Forum, 2015: 10

9.2. Türk Yüksek Öğretiminde Turizm Eğitimi

9.2. Tourism Education In Turkish Higher Education

Türkiye turizm stratejisi 2023'e göre turizm eğitimi, turizm kaynaklarının farkına varılmasını, korunmasını ve ülke ekonomisine turizmin katkısının en üst seviyeye çıkarılmasını amaçlamaktadır ve ülke turizminin itibarı ve karlılığı, eğitim kalitesinin sürekliliğine bağlıdır. Bu bağlamda, turizm eğitiminin niteliğinin ve eğitimi veren kurumların kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi nitelikli ve yeterli işgücünün yetiştirilmesi konusuna önem arz etmektedir. Yine stratejiye göre, yaygın ve örgün eğitimde içeriğin yenilenmesi ve güncellenmesi üniversitelerin turizm eğitimi veren bölümlerinde okutulmakta olan, genel turizm, yabancı dil, ön büro hizmetleri, kat hizmetleri, örgütsel davranış, işletme, yönetim ve organizasyon, ekonomi, turizm ekonomisi, turizm pazarlaması, turizm mevzuatı, turizm politikası ve uygulaması, turizm rehberliği, servis uygulamaları, insan kaynakları yönetimi, yiyecek-içecek hizmetleri yönetimi, seyahat acenteciliği ve tur operatörlüğü, konaklama işletmelerinde muhasebe uygulaması, konaklama işletmelerinde finansal yönetim gibi derslerin yanı sıra; turizm sosyolojisi, dünya mutfakları ve kültürleri, Anadolu uygarlıkları ve kültürleri, turizmde araştırma yöntemleri, turizmde yeni varış noktaları oluşturma, davranış bilimleri, yeni turizm ürünü ve çeşidi araştırmaları ve branslaşma (yatçılık, mağaracılık, su altı, dağcılık, rafting vb.) eğitimleri gibi turizm sektörünün değişen gereksinimlerini karşılayacak derslere de yer verilmelidir. 2015 yılı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzuna göre, merkezi yerleştirme ile öğrenci alan yükseköğretim lisans programları aşağıdaki tabloda görülmektedir. Tabloya göre, Türkiye'de toplamda lisans düzeyinde 67 fakülte ve yüksekokul'da turizm eğitimi verilmektedir. Lisans düzeyinde turizm eğitimleri çeşitli üniversitelerin bünyelerinde "Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Ticari Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu, İşletme Fakültesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi" kapsamında verilmektedir. Fakülte ve Yüksekokul bazında bölümler, "Turizm İşletmeciliği, Turizm ve Otel İşletmeciliği, Konaklama İşletmeciliği, Seyahat İşletmeciliği, Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği, Turizm Rehberliği, Rekreasyon Yönetimi, Turizm Animasyonu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Yiyecek ve İçecek İşletmeciliği" program adlarıyla eğitim vermektedir. Şehir olarak bakıldığında ise turizm eğitimi veren fakülte ve yüksekokulların İstanbul (10 Fakülte/Yüksekokul), Antalya (4 Fakülte), Ankara (4 Fakülte/Yüksekokul), İzmir (4 Fakülte/Yüksekokul) ve Konya'da (3 Fakülte) yoğunlaşmaktadır.

The tourism strategy of Turkey aims tourism education according to 2023, raising awareness on tourism resources, protecting tourism resources and maximizing the contribution of tourism in the economy of the country and the prestige and profitability of the country's tourism depends on the sustainability of the quality of education. In this sense, it is significant to develop quality of tourism education and the institutional capacities of the institutions providing tourism education and educate and train qualified and sufficient workforce. Also, in accordance with the strategy, it should be ensured that the curriculum of non-formal and formal education are updated and the courses to fulfill the changing requirements of the tourism sector should be provided such as tourism sociology, cuisines and cuisine cultures of the world, Anatolian civilizations and cultures, research methods in tourism, creating new destinations for tourism, behavioral sciences, studies on new tourism products and varieties and branching (yachting, speleology, underwater, mountaineering, rafting and etc.) as well as the courses which are currently provided in tourism education departments such as general tourism, foreign languages, front office services, housekeeping, organizational behavior, business administration, management and organization, economy, tourism economy, food and beverage services management, travel agency and tour operator services and management, accounting principles in accommodation enterprises, human resources management, service practices, tour guiding, tourism policy and practices, tourism regulations, tourism marketing, financial management of accommodation enterprises and etc. According to the Guide of Higher Education Programs and Quotas of 2015 Student Selection and Placement System (OSYS), the graduate programs of higher education which accept students by central placement are in the following table. According to this table, there are 67 graduate level faculties and higher education institutions provide tourism education in Turkey. The graduate level tourism education of Turkey is provided by various universities of Turkey within "Tourism Faculties, Vocational Schools of Tourism and Hotel Management, Faculties of Commercial Sciences, Faculties of Applied Sciences, Faculties of Business Administration, Faculties of Economic and Administrative Sciences". The departments of Faculties and Higher-Education Institutions also provide training and education under the course and program titles as "Tourism Management, Tourism and Hospitality Management, Accommodation Management, Travel Management, Travel Management and Tour Guiding, Tourism Guiding, Recreation Manamement, Tourism Animations, Gastronomy and Kitchen Arts and Food and Beverage Management". If, the issue is considered based on cities, the faculties and higher-education institutions providing tourism education are mainly located in Istanbul (10 Faculties and Higher-Education Institutions), Antalya (4 Faculties), Ankara (4 Faculties and Higher-Education Institutions), Izmir (4 Faculties and Higher-Education Institutions) and Konya (3 Faculties).

Tablo 51: Merkezi Yerleştirme İle Öğrenci Alan Yükseköğretim Lisans Programları
Table 51: The Higher Education Graduate Programs Accepting Students by Central Placement

	Şehir / City	Üniversite	University	Fakülte/Yüksekokul	Faculty/Collage
1.	Antalya	Akdeniz Üniversitesi	Akdeniz University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
2.	Antalya	Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi	Alanya Hamdullah Emin Paşa University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
3.	Antalya	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	Alanya Alaaddin Keykubat University	İşletme Fakültesi	Faculty of Management
4.	Antalya	Uluslararası Antalya Üniversitesi	International Antalya University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
5.	Aksaray	Aksaray Üniversitesi	Aksaray University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
6.	Ankara	Başkent Üniversitesi	Başkent University	Ticari Bilimler Fakültesi	Ticari Bilimler Fakültesi
7.	Ankara	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	İhsan Doğramacı Bilkent University	Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksek Okulu	Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksek Okulu
8.	Ankara	Gazi Üniversitesi	Gazi University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
9.	Ankara	Atılım Üniversitesi	Atılım University	İşletme Fakültesi	İşletme Fakültesi
10.	Ardahan	Ardahan Üniversitesi	Ardahan University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu
11.	Adana	Adana Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	Adana Science and Technology University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
12.	Adana	Çukurova Üniversitesi	Çukurova University	Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu
13.	Adıyaman	Adıyaman Üniversitesi	Adıyaman University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
14.	Aydın	Adnan Menderes Üniversitesi	Adnan Menderes University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
15.	Afyon	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Afyon Kocatepe University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
16.	Balıkesir	Balıkesir Üniversitesi	Balıkesir University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
17.	Balıkesir	Balıkesir Üniversitesi	Balıkesir University	Burhaniye Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	Burhaniye School of Applied Sciences
18.	Batman	Batman Üniversitesi	Batman University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	School of Tourism and Hotel Management
19.	Bilecik	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	Bilecik Şeyh Edebali University	Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	School of Applied Sciences
20.	Bolu	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Abant İzzet Baysal University	Bolu Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Bolu School of Tourism and Hotel Management
21.	Burdur	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Mehmet Akif Ersoy University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	School of Tourism and Hotel Management
22.	Çanakkale	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	Çanakkale 18 Mart University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
23.	Denizli	Pamukkale Üniversitesi	Pamukkale University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
24.	Düzce	Düzce Üniversitesi	Düzce University	Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Akçakoca School of Tourism and Hotel Management
25.	Edirne	Trakya Üniversitesi	Trakya University	Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	School of Applied Sciences
26.	Erzincan	Kemaliye Hacı Ali Akın Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	Kemaliye Hacı Ali School of Applied Sciences	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik	Tourism and Hotel Management
27.	Eskişehir	Anadolu Üniversitesi	Anadolu University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
28.	Eskişehir	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Eskişehir Osmangazi University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
29.	Erzurum	Atatürk Üniversitesi	Atatürk University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
30.	Giresun	Giresun Üniversitesi	Giresun University	Bulancık Kadir Karabaş Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	Bulancık Kadir Karabaş School of Applied Sciences

	Şehir / City	Üniversite	University	Fakülte/Yüksekokul	Faculty/Collage
31.	Gümüşhane	Gümüşhane Üniversitesi	Gümüşhane University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
32.	Hatay	İskenderun Teknik Üniversitesi	İskenderun Teknik University	Turizm Fakültesi	School of Tourism and Hotel Management
33.	Isparta	Şüleyman Demirel Üniversitesi	Şüleyman Demirel University	İşletme Fakültesi	Eğirdir School of Tourism and Hotel Management
34.	Isparta	Şüleyman Demirel Üniversitesi	Şüleyman Demirel University	Turizm Fakültesi	Faculty of Economics and Administrative Sciences
35.	İstanbul	Beykent Üniversitesi	Beykent University	Turizm Fakültesi	School of Applied Sciences
36.	İstanbul	Boğaziçi Üniversitesi	Boğaziçi University	Ticari Bilimler Fakültesi	School of Applied Sciences
37.	İstanbul	Haliç Üniversitesi	Haliç University	Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksek Okulu	Faculty of Management
38.	İstanbul	İstanbul Arel Üniversitesi	İstanbul Arel University	Turizm Fakültesi	School of Applied Sciences
39.	İstanbul	İstanbul Bilgi Üniversitesi	İstanbul Bilgi University	İşletme Fakültesi	School of Tourism and Hotel Management
40.	İstanbul	İstanbul Ticaret Üniversitesi	İstanbul Ticaret University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Faculty of Applied Sciences
41.	İstanbul	İstanbul Üniversitesi	İstanbul University	Turizm Fakültesi	Faculty of Economics
42.	İstanbul	Nişantaşı Üniversitesi	Nişantaşı University	Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Faculty of Economics Administrative and Social Sciences
43.	İstanbul	Okan Üniversitesi	Okan University	Turizm Fakültesi	School of Applied Sciences
44.	İstanbul	Yedi Tepe Üniversitesi	Yedi Tepe University	Turizm Fakültesi	Faculty of Commercial Sciences
45.	İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi	Dokuz Eylül University	Turizm Fakültesi	Faculty of Management
46.	İzmir	Ege Üniversitesi	Ege University	Turizm Fakültesi	Çeşme School of Tourism and Hotel Management
47.	İzmir	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	İzmir Katip Çelebi University	Burhaniye Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	Faculty of Tourism
48.	İzmir	Yaşar Üniversitesi	Yaşar University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Faculty of Economics and Administrative Sciences
49.	Kayseri	Erciyes Üniversitesi	Erciyes University	Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	Faculty of Tourism
50.	Karabük	Karabük Üniversitesi	Karabük University	Bolu Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Safranbolu Faculty of Tourism
51.	Kastamonu	Kastamonu Üniversitesi	Kastamonu University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Faculty of Tourism
52.	Kırklareli	Kırklareli Üniversitesi	Kırklareli University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
53.	Kocaeli	Kocaeli Üniversitesi	Kocaeli University	Turizm Fakültesi	School of Tourism and Hotel Management
54.	Konya	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Necmettin Erbakan University	Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	Faculty of Tourism
55.	Konya	Selçuk Üniversitesi	Selçuk University	Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu	Faculty of Tourism
56.	Konya	Selçuk Üniversitesi	Selçuk University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik	Beyşehir Ali Akkanat Faculty of Tourism
57.	Kütahya	Dumlupınar Üniversitesi	Dumlupınar University	Turizm Fakültesi	Taşanlı School of Tourism and Hotel Management

	Şehir / City	Üniversite	University	Fakülte/Yüksekokul	Faculty/Collage
58.	Mardin	Mardin Artuklu Üniversitesi	Mardin Artuklu University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	School of Tourism and Hotel Management
59.	Mersin	Mersin Üniversitesi	Mersin University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
60.	Muğla	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Muğla Sıtkı Koçman University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
61.	Nevşehir	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
62.	Samsun	19 Mayıs Üniversitesi	19 Mayıs University	Turizm Fakültesi	Faculty of Tourism
63.	Sakarya	Sakarya Üniversitesi	Sakarya University	İşletme Fakültesi	Faculty of Management
64.	Sinop	Sinop Üniversitesi	Sinop University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	School of Tourism and Hotel Management
65.	Sivas	Cumhuriyet Üniversitesi	Cumhuriyet University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	School of Tourism and Hotel Management
66.	Tokat	Gaziosman Paşa Üniversitesi	Gaziosman Paşa University	Zile Dinçerler Turizm İşletmeciliği Ve Otelcilik Yüksek Okulu	Zile Dinçerler School of Tourism and Hotel Management
67.	Van	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Yüzüncü Yıl University	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu	School of Tourism and Hotel Management

Kaynak: 2015 yılı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları kılavuzundan derlenmiştir.
Source: Compiled from the Guide of Higher Education Programs and Quotas of 2015 Student Selection and Placement System OSYS

2015 yılı öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları kılavuzuna göre, merkezi yerleştirme ile öğrenci alan yükseköğretim ön lisans programları aşağıdaki tabloda görülmektedir. Tablo 54'te görüldüğü üzere Türkiye'de 2015 yılı itibarıyla toplamda 100 üniversite bünyesinde 167 Meslek Yüksekokulu'nda ön lisans (iki yıllık) turizm eğitimi verilmektedir. Ayrıca Atatürk Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesin de Açık öğretim kapsamında ön lisans turizm eğitimi verilmektedir. Meslek Yüksekokulları bünyesinde ön lisans turizm eğitimler "Turizm ve Seyahat Hizmetleri, Turizm ve Otel İşletmeciliği, Turizm Rehberliği, Turizm Animasyonu, İkrâm Hizmetleri ve Aşçılık" program adlarıyla verilmektedir. Şehir olarak bakıldığında Meslek Yüksekokulu bazında turizm eğitimi veren üniversitelerin İstanbul (15 üniversite), İzmir (5 üniversite) ve Ankara'da (3 üniversite) yoğunlaştığı görülmektedir.

According to the Guide of Higher Education Programs and Quotas of 2015 Student Selection and Placement System (OSYS), the graduate programs of higher education which accept students by central placement are in the following table. As it is seen in Table 54, as of 2015, totally 167 Vocational Education Institutions of 100 universities of Turkey provide under-graduate (two-year education) tourism education. In addition to this, Atatürk University and Anadolu University provide under-graduate tourism education within the scope of open education. The under-graduate tourism education programs of vocational higher-education institutions are provided under the program titles as "Tourism and Travel Services, Tourism and Hotel Management, Tour Guiding, Tourism Animations and Catering and Cookery". In terms of cities, it is seen that the universities providing tourism education based on higher-education institutions are mainly in Istanbul (15 universities), Izmir (5 universities) and Ankara (3 universities).

Tablo 52: Merkezi Yerleştirme ile Öğrenci Alan Yükseköğretim Ön Lisans Programları
Table 52: The Under-Graduate Programs Accepting Students by Central Placement

	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Vocational and Technical Education Zone	Üniversite	University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
1.	Adana	Çukurova Üniversitesi	Çukurova University	Adana Meslek Yüksekokulu, Pozantı Meslek Yüksekokulu, Yumurtalık Meslek Yüksekokulu	Adana Vocational School, Pozantı Vocational School, Yumurtalık Vocational School
2.	Adıyaman	Adıyaman Üniversitesi	Adıyaman University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Gölbasi Meslek Yüksekokulu, Kahta Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Gölbasi Vocational School, Kahta Vocational School
3.	Afyonkarahisar	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Afyon Kocatepe University	Afyon Meslek Yüksekokulu, Dinar Meslek Yüksekokulu, Sandıklı Meslek Yüksekokulu	Afyon Vocational School, Dinar Vocational School, Sandıklı Vocational School
4.	Aksaray	Aksaray Üniversitesi	Aksaray University	Aksaray Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Güzeyurt Meslek Yüksekokulu, Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu Meslek Yüksekokulu	Aksaray Vocational School of Social Sciences, Güzeyurt Vocational School, Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu Vocational School

	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Vocational and Technical Education Zone	Üniversite	University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
5.	Amasya	Amasya Üniversitesi	Amasya University	Amasya Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Amasya Vocational School of Social Sciences
6.	Ankara	Ankara Üniversitesi	Ankara University	Beyazırma Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
7.	Ankara	Başkent Üniversitesi	Başkent University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
8.	Ankara	Hacettepe Üniversitesi	Hacettepe University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
9.	Antalya	Akdeniz Üniversitesi	Akdeniz University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Finike Meslek Yüksekokulu, Manavgat Meslek Yüksekokulu, Serik Gülsün-Süleyman Sural Meslek Yüksekokulu, Göynük Mutfak Sanatları Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Finike Vocational School, Manavgat Vocational School, Serik Gülsün-Süleyman Sural Vocational School, Göynük Vocational School of Culinary arts
10.	Antalya	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	Alanya Alaaddin Keykubat University	Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Meslek Yüksekokulu, Gazipaşa Mustafa Rahmi Büyükballi Meslek Yüksekokulu	Alanya Vocational School of Chamber of Commerce and Industry, Gazipaşa Mustafa Rahmi Büyükballi Vocational School
11.	Artvin	Artvin Çoruh Üniversitesi	Artvin Çoruh University	Arhavi Meslek Yüksekokulu	Arhavi Vocational School
12.	Aydın	Adnan Menderes Üniversitesi	Adnan Menderes University	Davutlar Meslek Yüksekokulu, Didim Meslek Yüksekokulu, Karacasu Memnune İnci Meslek Yüksekokulu, Söke Meslek Yüksekokulu	Davutlar Vocational School, Didim Meslek Vocational School, Karacasu Memnune İnci Vocational School, Söke Vocational School
13.	Balıkesir	Balıkesir Üniversitesi	Balıkesir University	Balıkesir Meslek Yüksekokulu, Ayvalık Meslek Yüksekokulu, Burhaniye Meslek Yüksekokulu, Sındırgı Meslek Yüksekokulu	Balıkesir Vocational School, Ayvalık Vocational School, Burhaniye Vocational School, Sındırgı Vocational School
14.	Balıkesir	Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi	Bandırma Onyedil Eylül University	Erdek Meslek Yüksekokulu, Gönen Meslek Yüksekokulu	Erdek Vocational School, Gönen Vocational School
15.	Bartın	Bartın Üniversitesi	Bartın University	Bartın Meslek Yüksekokulu	Bartın Vocational School
16.	Bayburt	Bayburt Üniversitesi	Bayburt University	Bayburt Meslek Yüksekokulu	Bayburt Vocational School
17.	Bilecik	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	Bilecik Şeyh Edebali University	Söğüt Meslek Yüksekokulu	Söğüt Vocational School
18.	Bingöl	Bingöl Üniversitesi	Bingöl University	Bingöl Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Bingöl Vocational School of Social Sciences
19.	Bitlis	Bitlis Eren Üniversitesi	Bitlis Eren University	Adilcevaz Meslek Yüksekokulu	Adilcevaz Vocational School
20.	Bolu	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Abant İzzet Baysal University	Bolu Meslek Yüksekokulu, Mudurnu Süreyya Astarıcı Meslek Yüksekokulu, Mengen Meslek Yüksekokulu	Bolu Vocational School, Mudurnu Süreyya Astarıcı Vocational School, Mengen Vocational School
21.	Burdur	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Mehmet Akif Ersoy University	Bucak Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu	Bucak Hikmet Tolunay Vocational School
22.	Çanakkale	Onsekiz Mart Üniversitesi	Onsekiz Mart University	Ayvacak Meslek Yüksekokulu, Ezine Meslek Yüksekokulu, Gelibolu Piri Reis Meslek Yüksekokulu, Gökçeada Meslek Yüksekokulu	Ayvacak Vocational School, Ezine Vocational School, Gelibolu Piri Reis Vocational School, Gökçeada Vocational School
23.	Çankırı	Çankırı Karatekin Üniversitesi	Çankırı Karatekin University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
24.	Çorum	Hitit Üniversitesi	Çankırı Karatekin University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School

	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Vocational and Technical Education Zone	Üniversite	University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
25.	Denizli	Pamukkale Üniversitesi	Pamukkale University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Kale Meslek Yüksekokulu, Tavas Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Kale Vocational School, Tavas Vocational School
26.	Diyarbakır	Dicle Üniversitesi	Dicle University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
27.	Düzce	Düzce Üniversitesi	Düzce University	Akçakoca Meslek Yüksekokulu, Gölyaka Meslek Yüksekokulu	Akçakoca Vocational School, Gölyaka Vocational School
28.	Edirne	Trakya Üniversitesi	Trakya University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Keşan Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Keşan Vocational School
29.	Elazığ	Fırat Üniversitesi	Fırat University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Sivrice Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Sivrice Vocational School
30.	Erzincan	Erzincan Üniversitesi	Erzincan University	Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu	School of Tourism and Hotel Management
31.	Erzurum	Atatürk Üniversitesi	Atatürk University	Açıköğretim Fakültesi, Erzurum Meslek Yüksekokulu, Pasinler Meslek Yüksekokulu	Faculty of open university, Erzurum Vocational School, Pasinler Vocational School
32.	Eskişehir	Anadolu Üniversitesi	Anadolu University	Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir Meslek Yüksekokulu	Faculty of open university, Eskişehir Vocational School
33.	Gaziantep	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep University	Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Tourism and Hotel Management
34.	Giresun	Giresun Üniversitesi	Giresun University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Dereli Meslek Yüksekokulu, Şebinkarahisar Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tirebolu Mehmet Bayrak Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Dereli Vocational School, Şebinkarahisar Vocational School of Social Sciences, Tirebolu Mehmet Bayrak Vocational School
35.	Gümüşhane	Gümüşhane Üniversitesi	Gümüşhane University	Gümüşhane Meslek Yüksekokulu	Gümüşhane Vocational School
36.	Hatay	Mustafa Kemal Üniversitesi	Mustafa Kemal University	Antakya Meslek Yüksekokulu	Antakya Vocational School
37.	Iğdır	Iğdır Üniversitesi	Iğdır University	Iğdır Meslek Yüksekokulu	Iğdır Vocational School
38.	Isparta	Şüleyman Demirel Üniversitesi	Şüleyman Demirel University	Isparta Meslek Yüksekokulu, Eğirdir Meslek Yüksekokulu, Yalvaç Meslek Yüksekokulu	Isparta Vocational School, Eğirdir Vocational School, Yalvaç Vocational School
39.	İstanbul	Ataşehir Adıgüzel Meslek Yüksekokulu	Ataşehir Adıgüzel Vocational School	Ataşehir Adıgüzel Meslek Yüksekokulu	Ataşehir Adıgüzel Vocational School
40.	İstanbul	Beykent Üniversitesi	Beykent University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
41.	İstanbul	Doğuş Üniversitesi	Doğuş University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
42.	İstanbul	Haliç Üniversitesi	Haliç University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
43.	İstanbul	İstanbul Arel Üniversitesi	İstanbul Arel University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
44.	İstanbul	İstanbul Aydın Üniversitesi	İstanbul Aydın University	Anadolu BİL Meslek Yüksekokulu	Anadolu BİL Vocational School
45.	İstanbul	İstanbul Kültür Üniversitesi	İstanbul Kültür University	İşletmecilik Meslek Yüksekokulu	Management Vocational School
46.	İstanbul	İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu	İstanbul Şişli Vocational School	İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu	İstanbul Şişli Vocational School
47.	İstanbul	İstanbul Üniversitesi	İstanbul University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Social Sciences Vocational School

	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Vocational and Technical Education Zone	Üniversite	University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
48.	İstanbul	Maltepe Üniversitesi	Maltepe University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
49.	İstanbul	Marmara Üniversitesi	Marmara University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
50.	İstanbul	Nişantaşı Üniversitesi,	Nişantaşı University,	Nişantaşı Meslek Yüksekokulu	Nişantaşı Vocational School
51.	İstanbul	Okan Üniversitesi	Okan University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
52.	İstanbul	Plato Meslek Yüksekokulu	Plato Vocational School	Plato Meslek Yüksekokulu	Plato Vocational School
53.	İstanbul	Yeni Yüzyıl Üniversitesi	Yeni Yüzyıl University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
54.	İstanbul	İstanbul Gelişim Üniversitesi	İstanbul Gelişim University	İstanbul Gelişim Meslek Yüksekokulu	İstanbul Gelişim Vocational School
55.	İstanbul	İstanbul Kavram Üniversitesi	İstanbul Kavram University	İstanbul Kavram Meslek Yüksekokulu	İstanbul Kavram Vocational School
56.	İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi	Dokuz Eylül University	İzmir Meslek Yüksekokulu, Seferihisar Fevziye Hepkon Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	İzmir Vocational School, Seferihisar Fevziye Hepkon Vocational School of Social Sciences
57.	İzmir	Ege Üniversitesi	Ege University	Bergama Meslek Yüksekokulu	Bergama Vocational School
58.	İzmir	İzmir Ekonomi Üniversitesi	İzmir Economy University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
59.	İzmir	İzmir Üniversitesi	İzmir University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
60.	İzmir	Yaşar Üniversitesi	Yaşar University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
61.	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Kahramanmaraş Sütçü İmam University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
62.	Karabük	Karabük Üniversitesi	Karabük University	Safranbolu Meslek Yüksekokulu	Safranbolu Vocational School
63.	Karaman	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	Karamanoğlu Mehmetbey University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
64.	Kars	Kafkas Üniversitesi	Kafkas University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Sarıkamış Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Sarıkamış Vocational School
65.	Kastamonu	Kastamonu Üniversitesi	Kastamonu University	Cide Rifat Ilgaz Meslek Yüksekokulu	Cide Rifat Ilgaz Vocational School
66.	Kırıkkale	Kırıkkale Üniversitesi	Kırıkkale University	Fatma Şenses Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Fatma Şenses Vocational School of Social Sciences
67.	Kırklareli	Kırklareli Üniversitesi	Kırklareli University	Pınarhisar Meslek Yüksekokulu	Pınarhisar Vocational School
68.	Kırşehir	Ahi Evran Üniversitesi	Ahi Evran University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences
69.	Kilis	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	Kilis 7 December University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
70.	Kocaeli	Kocaeli Üniversitesi	Kocaeli University	Kartepe Turizm Meslek Yüksekokulu	Kartepe Tourism Vocational School
71.	Konya	Selçuk Üniversitesi	Selçuk University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Akşehir Meslek Yüksekokulu, Beyşehir Ali Akkanat Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Akşehir Vocational School, Beyşehir Ali Akkanat Vocational School
72.	Kütahya	Dumlupınar Üniversitesi	Dumlupınar University	Kütahya Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Emet Meslek Yüksekokulu	Kütahya Vocational School of Social Sciences, Emet Vocational School
73.	Malatya	İnönü Üniversitesi	İnönü University	Kale Turizm ve Otel İşletmeciliği Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Tourism and Hotel Management

	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Vocational and Technical Education Zone	Üniversite	University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
74.	Mardin	Mardin Artuklu Üniversitesi	Mardin Artuklu University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
75.	Mersin	Mersin Üniversitesi	Mersin University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Anamur Meslek Yüksekokulu, Erdemli Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Anamur Vocational School, Erdemli Vocational School
76.	Mersin	Toros Üniversitesi	Toros University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
77.	Konya	Selçuk Üniversitesi	Selçuk University	Silifke Taşucu Meslek Yüksekokulu	Silifke Taşucu Vocational School
78.	Muğla	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Muğla Sıtkı Koçman University	Muğla Meslek Yüksekokulu, Datça Kazım Yılmaz Meslek Yüksekokulu, Fethiye Ali Sıtkı-Mefharet Koçman Meslek Yüksekokulu, Marmaris Turizm Meslek Yüksekokulu, Milas Meslek Yüksekokulu, Ortaca Meslek Yüksekokulu	Muğla Vocational School, Datça Kazım Yılmaz Vocational School, Fethiye Ali Sıtkı-Mefharet Koçman Vocational School, Marmaris Turizm Vocational School, Milas Vocational School, Ortaca Vocational School
79.	Nevşehir	Kapadokya Meslek Yüksekokulu	Kapadokya Vocational School	Kapadokya Meslek Yüksekokulu	Kapadokya Vocational School
80.	Nevşehir	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University	Meslek Yüksekokulu, Ürgüp Sebhat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu	Vocational School, Ürgüp Sebhat ve Erol Toksöz Vocational School
81.	Niğde	Niğde Üniversitesi	Niğde University	Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Niğde Vocational School of Social Sciences
82.	Ordu	Ordu Üniversitesi	Ordu University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Mesudiye Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Mesudiye Vocational School Meslek Yüksekokulu
83.	Rize	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	Recep Tayyip Erdoğan University	Ardeşen Meslek Yüksekokulu	Ardeşen Vocational School
84.	Sakarya	Sakarya Üniversitesi	Sakarya University	Karasu Meslek Yüksekokulu, Kırkpınar Turizm Meslek Yüksekokulu	Karasu Vocational School, Kırkpınar Turizm Vocational School
85.	Samsun	19 Mayıs Üniversitesi	19 Mayıs University	Samsun Meslek Yüksekokulu, Havza Meslek Yüksekokulu	Samsun Vocational School, Vocational School
86.	Siirt	Siirt Üniversitesi	Siirt University	Kurtalan Meslek Yüksekokulu	Kurtalan Vocational School
87.	Sinop	Sinop Üniversitesi	Sinop University	Meslek Yüksekokulu, Gerze Meslek Yüksekokulu	Vocational School, Gerze Vocational School
88.	Sivas	Cumhuriyet Üniversitesi	Cumhuriyet University	Cumhuriyet Meslek Yüksekokulu	Cumhuriyet Vocational School
89.	Şanlıurfa	Harran Üniversitesi	Harran University	Şanlıurfa Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Birecik Meslek Yüksekokulu	Şanlıurfa Vocational School of Social Sciences Vocational School of Social Sciences, Birecik Vocational School
90.	Tekirdağ	Namık Kemal Üniversitesi	Namık Kemal University	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Malkara Meslek Yüksekokulu, Marmara Ereğlisi Meslek Yüksekokulu, Şarköy Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Social Sciences, Malkara Vocational School, Marmara Ereğlisi Vocational School, Şarköy Vocational School
91.	Tokat	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa University	Tokat Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Niksar Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Tokat Vocational School of Social Sciences, Niksar Vocational School of Social Sciences

	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Vocational and Technical Education Zone	Üniversite	University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
92.	Trabzon	Avrasya Üniversitesi	Avrasya University	Meslek Yüksekokulu	Vocational School
93.	Trabzon	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Karadeniz Teknik University	Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu, Maçka Meslek Yüksekokulu	Vocational School of Tourism and Hotel Management, Maçka Vocational School
94.	Tunceli	Tunceli Üniversitesi	Tunceli University	Pertek Sakine Genç Meslek Yüksekokulu	Pertek Sakine Genç Vocational School
95.	Uşak	Uşak Üniversitesi	Uşak University	Banaz Meslek Yüksekokulu, Ulubey Meslek Yüksekokulu	Banaz Vocational School, Ulubey Vocational School
96.	Van	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Yüzüncü Yıl University	Van Meslek Yüksekokulu, Gevaş Meslek Yüksekokulu	Van Vocational School, Gevaş Vocational School
97.	Yalova	Yalova Üniversitesi	Yalova University	Yalova Meslek Yüksekokulu	Yalova Vocational School
98.	Yozgat	Bozok Üniversitesi	Bozok University	Akdağmadeni Meslek Yüksekokulu, Sorgun Meslek Yüksekokulu	Akdağmadeni Vocational School, Sorgun Vocational School
99.	Zonguldak	Bülent Ecevit Üniversitesi	Bülent Ecevit University	Zonguldak Meslek Yüksekokulu, Çaycuma Meslek Yüksekokulu, Devrek Meslek Yüksekokulu	Zonguldak Vocational School, Çaycuma Vocational School, Devrek Vocational School

Kaynak: 2015 yılı öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları kılavuzundan derlenmiştir.
Source: Compiled from the Guide of Higher Education Programs and Quotas of 2015 Student Selection and Placement System ÖSYS

Kaynakça

- Boros, K.(2015). "EU Tourism Policy Priorities", Destination Europe Summit, 1-7
- European Travel Commission (ETC) ,(2015). "The Chinese Traveler Brochure": 1-6
- Eurostat newsrelease, December 2015
- ITB ,(2015/2016). "World Travel Trends Report": 1-38
- Pwc.(2015). "Room for Growth": 1-55
- UNWTO World Tourism Barometer (2015)
- UNWTO Tourism Highlights, (2015)
- World Economic Forum ,(2015). "The Travel & Tourism Competitiveness Report 2015 Growing Through Shocks": 1-11
- World Travel & Tourism Council ,(2015). "Russia Benchmarking Report 2015": 1-5
- WTTC ,(2015). "Travel & Tourism Economic Impact 2015 Germany": 1-18
- <http://media.unwto.org/press-release/2016-01-18/international-tourist-arrivals-4-reach-record-12-billion-2015>:Erxiim tarihi:20.01.2016
- <http://theoslotimes.com/article/international-tourism-hits-record-1.2-billion-in-2015%3A-report>:Erxiim tarihi:20.01.2016
- <http://www.ectaa.org/files/cms/tourism-for-growth-and-jobs-manifesto.pdf>:Erxiim Tarihi:21.01.2016
- <http://www.pwc.com/gx/en/industries/hospitality-leisure/room-for-growth-european-cities-hotel-forecast-2015-and-2016.html>:Erxiim Tarihi:21.01.2016
- www.iata.org/publications/Documents/Highlights%202015-Global-Passenger-Survey-Final.pdf:Erxiim tarihi:20.01.2016
- www.euromonitor.com/russia/country-factfile:26.01.2016
- <http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=9be55dab-0c22-426d-8d3f-4597817c993b%40sessionmgr198&hid=122>:Erxiim Tarihi:20.01.2016
- <http://eds.b.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=13&sid=9be55dab-0c22-426d-8d3f-4597817c993b%40sessionmgr198&hid=122&bdata=Jmxhbm9dHlmc210ZT1ZlHMtbg12ZQ%3d%3d#AN=111569008&db=bwh>:Erxiim tarihi:20.01.2016).
- www.fastmr.com/prod/1082799_russia_tourism_report_q1_2016.aspx:Erxiim tarihi:20.01.2016
- <http://news.hiltonworldwide.com/index.cfm/newsroom/detail/14658>:Erxiim tarihi:20.01.2016
- <http://www.tourismtoday.net/rusya-krizinin-faturasi-11-milyar-dolar-42843h.htm>:Erxiim Tarihi:25.01.2016
- http://www.realclearworld.com/articles/2016/01/13/an_expensive_fight_for_russia_and_turkey_111655.html:Erxiim tarihi:20.01.2016
- <http://www.theguardian.com/travel/2016/jan/03/tourists-spain-avoid-terror-threat-egypt-tunisia>:Erxiim tarihi:20.01.2016
- www.themoscowtimes.com/...usiness/article/555879.html:Erxiim tarihi:20.01.2016
- www.euromonitor.com/germany/country-factfile:26.01.2016
- <http://www.euromonitor.com/travel-in-germany/report>:Erxiim tarihi:21.01.2016
- <http://www.oecd.org/economy/germany-economic-forecast-summary.htm>:Erxiim tarihi:26.01.2016
- <http://www.euromonitor.com/germany-country-profile/report>:Erxiim tarihi:21.01.2016
- www.marketreportsonline.com/441817.html#utm_source=whatech&utm_content=whatech.com/123050:Erxiim tarihi:21.01.2016.
- ICCA ,(2014). "Statistics Report" : 1-51.
- <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21530>, 02.02.2016.



AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ
HAZIRLAYANLAR
Prof. Dr. Akın AKSU
Prof. Dr. Mustafa GÜLMEZ
Dr. Şevket YIRIK
Yrd. Doç Dr. Özlem GÜZEL

AKDENİZ UNIVERSITY, THE FACULTY OF TOURISM
PREPARED BY
Prof. Dr. Akin AKSU
Prof. Dr. Mustafa GULMEZ
Dr. Sevket YIRIK
Ass. Prof. Dr. Ozlem GUZEL

AKBANK İLANI GELECEK